

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 10 (2192) 1992 KOVAS-MARCH 3

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA •

Tel. (416) 275-4672

Kertiniai akmenys

Tuščiaiduris išsipūtimas dar vis žvangėjo grėsmingais ginklais ir įsibėgėjusia persenusio suredagavimo propaganda, kai stipria nebesuvaldoma srove prasiveržė tautos balsas Kovo 11-tosios aktu. Vienų pamiršta, kitų nežinoma Lietuva, bendro likimo kaimynams dar lūkuriuojant, apsisprendė pati viena žengti laisvę. Reikėjo tvirtai susikabinti rankomis, pavirsti granitu, kad tartas žodis neiktų be prasmės, kad į naujus pasikėsimus priešas atsitrenktų ir žūtų.

UŽSILIEPSNOJUSIŲ širdžių pakilimą stebėjo visas pasaulis, sunkiai suvokęs įvykusią tikrovę: nyktukas bado milžino kojas, tikėdamas laimėti. Laikraštiniams prasiveržė nauji šaltiniai komentuoti, spėlioti, įspėti, gąsdinti ar drąsinti. Švieson išniro pageltę nuo laiko istorijos puslapiai: Lietuva buvo didelė valstybė. Bet kas dabar? Ir kas tas didingumas — teritorija ar kas kita? Su beveik visais paprastais ar gražiai iliustruotais aprašais plačioje pasaulio spaudoje kartu vis ejo ir Vytautas Landsbergis, kad visi susipažintų su profesoriumi-muzikologu, atsistojusiu prieš okupantą, ir tai ne tartis, ieškoti neįmanomo kompromiso, bet reikalauti. Ir jis nedviprasmiškai priminė Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino ištartą apie nebesulaužomą duotąjį žodį. Sunkiems šimtmečiams praėjus, tasai žodis buvo Kovo 11-toji. Klydo tie, kuriems jis nuskambėjo kaip jautrios sielos atspindys ar pamiršto romantizmo pyrimas tikrovėn, poetinė puošmena, tinkanti patriotinių prakalbų užsklandoms. Iš tikrųjų betgi tai buvo pareikšta politinė laikysena, stačiai programa, susieta su tolima garbinga praeitimi. Tai buvo tvirtas ir ryžtingas atliepis į gėdingą Kremliaus blokadą, pasiryžimas geriau mirti negu pasiduoti. Sausio 13-tąją drąsis ir nesiblaškantis sprendimai parodė, kad gediminių-koji uola ir yra uola. Šiandien jau visi mato, kad tik tvirtumas dėjo kertinius akmenis nepriklausomybę įgyvendinant.

ISTORIJA rašo vardus. Grumtynėse dėl laisvės vienaip minimi tvirtieji ir kitaip menkadvasiai. Lietuvos Sąjūdžio pradžioje, rodos, visi stovėjo toje pačioje rikiuotėje, o išliko tik tie, kuriems tautos likimas pasidarė brangesnis už duoną ir gyvybę. Tie žmonės šiandien kuria naujos Lietuvos ateitį, kurioje mažai kam berūpės, kas ir kokiai partijai priklausė, bet labai daug reikš kokiais darbais sugebėjo mylėti tėvynę, kai ji buvo į laisvę, kai gynėsi nuo omonininkų ir siauražiurių to paties kraujo bailių ir pataikūnų. Nedera smerkti ir pranašauti. Geriau atleisti ir mylėti. Deja, istorija nėra gailestinga, ir jos svarstyklės jokios širdies neturi. Tolimesnis atgautas nepriklausomybės kelias turbūt nebus „rožėmis klotas“. Gal jis bus slidus, duobėtas, kreivas ar siauras. O eiti reikės, nes tą kelią mes patys pasirinkome. Ilgai reikėjo kentėti ir kovoti, per daug aukų sudėti, kad galėtume ant jo atsisoti. Reikės ne deklamuoti, nenublinkusio ryžto nugalėti pasitaikančias kliūtis, reikės principingų vadų, sugebančių per kliūtis žvelgti į kelio galą. Šiandien girdimi priekaištai „vadizmui“ nesiderina su rimtos politinės opozicijos elgsena. „Vadizmas“ tik tada yra blogas reiškiny, kai pats bando tapti valdymo struktūra, užuot veikęs kaip parlamentinė priemonė svarbiais kritiniais laikotarpiais. Leidžiami įstatymai, skelbiami nutarimai yra neišvengiama valstybinė veikla, tvarkanti šalies gyvenimą. Tačiau reikia gyvybės, ne vien tik raidės, kad tasai gyvenimas klestėtų. Užtat tokioje šviesoje ir grupių kovos dėl tekstų, nors dažnai pučiamos, susitraukia į mažytį tašką. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Biudžetas su mažom staigmenom

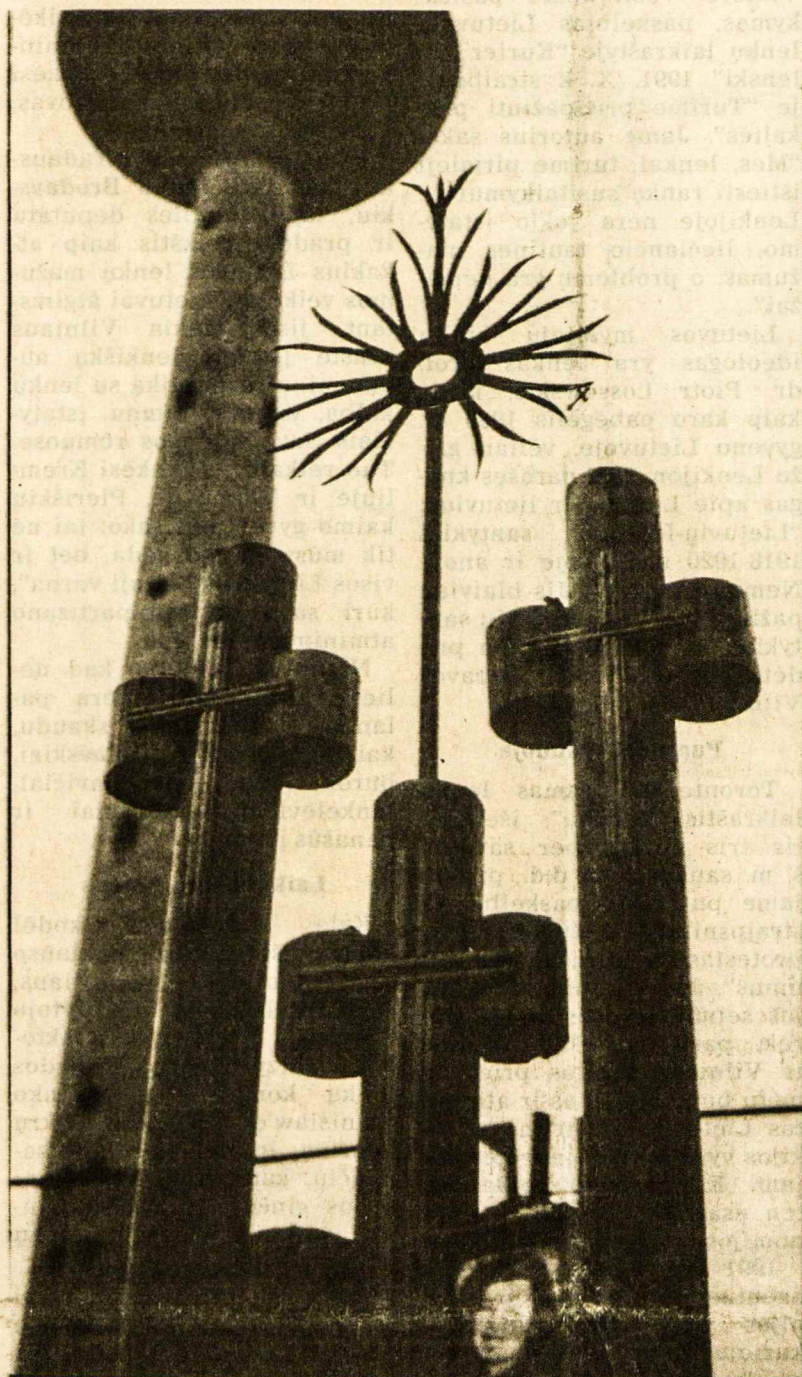
Pirmąjį Kanados biudžetą, apimantį 1992-93 metus, vasario 25 d. paskelbė naujasis finansų ministeris Donald Mazankowski, susilaukęs didelio spaudimo parūpinti daugiau lėšų kovai su nedarbu. Tokį reikalavimą jau anksčiau kelis kartus yra atmetęs ir pats Kanados konservatorių vyriausybės ministeris pirm. Brian Mulroney. Pasak jo, didelių finansinių planų neleidžia imtis biudžetinių deficitų atneštas Kanados įsiskolinimas. Neutrūkstancius deficitus pradėjo liberalai, o konservatoriai juos tik sumažino, bet jų neįstengė sustabdyti. Normalias valdžios pajamas dabar gerokai sumenkino ekonominis krašto sulėtėjimas.

Finansų ministeriui D. Mazankowskiui vis dėlto pavyko naująjį biudžetą paruošti su mažom staigmenom. Po daugelio konservatorių valdymo metų jis išvengė mokesčių padidinimo kanadiečiams, įveddamas net ir nedidelį sumažinimą, liečiantį pajamų mokesčio 5% papildą. Nuo š.m. liepos 1 d. tam papildui bus atskaitomi 4%, nuo 1993 m. sausio 1 d. — 3%. Sumažinimas nėra didelis, bet jis palies beveik 15 milijonų kanadiečių. 1991-92 biudžetinius metus D. Mazankowski tikisi užbaigti su \$31,4 milijono deficitu, 1992-93 m. nu-

matydamas \$27,5 milijono, o 1993-94 m. — tik \$22,5 milijono. Tačiau ir pagal tokius planus Kanada 1997 m. susilauktų \$498 milijonų skolų.

Finansų ministeris D. Mazankowski naująjame Kanados biudžete yra numatęs turėti \$132,1 milijono pajamų ir \$159,6 milijono išlaidų. Jis sumažins dvidešimt vienos federacinių reikalų agentūros uždarymas, dvidešimt penkių agentūrų sujungimas arba jų atidavimas privačiam kapitalo kontrolės. Ministerio pirm. B. Mulronio ir jo ministerių algos nuo š.m. balandžio 1 d. sumažinamos 5%. Parlamento nariams, senatoriams, aukštesiems valdžios pareigūnams bus sustabdytas valdžios apmokamas skraidymas lėktuvais pirmąją klasę.

Prie šių suvaržymų tenka prijungti ir Kanados karines pajėgas, sekančių penkerių metų laikotarpyje prarandamas \$2,2 milijono. Kanados bazinių uždarymas Vokietijoje bus paspartintas ir atliktas iki 1994 m. Karių, jūrininkų ir laukūnų skaičius nuo 84.000 sumažės iki 75.000. Kanadoje įsipareigojama laikyti vieną kovai paruoštą pėstininkų brigadą ir dvi „CF-18“ naikintuvų eskadriles Atlanto sąjungos reikalams. Naujų ginklų įsigijimas (Nukelta į 9-tą psl.)

KRYŽIAI prie televizijos bokšto Vilniuje jo gynėjų ir Medininkuose žuvusių atminimui. Nuotr. Alf. Laučkos

Dabarties įvykiai Lietuvoje

Sveikinimas arkivyskupui

PLB valdybos pirm. Vytautas J. Bieliauskas pasiuntė naująjam Vilniaus arkivyskupui Audriui Bačkui sveikinimo telegramą:

„Didžiai Gerbiamas Vilniaus Arkivyskape,

PLB valdyba sveikina Jūsų Ekscelenciją visos išeivijos vardu su Jūsų perėmimu Vilniaus arkivyskupo sosto. Dabar Jūs sugrįžote į tėvynę Lietuvai labai kritiškai laikotarpiu, kuriame Jūs išmintis ir vadovavimas bus ypatingai reikalingi. Mes visi meldžiamės, kad Dievas laimintų Jūsų darbus ir sprendimus!“

Kauno universitetui 70 metų

Lietuvos Vytauto Didžiojo universitetas vasario 9 d. šventė 70 metų sukaktį. Iškilmes pradėtos Mišiomis Kauno arkikatedroje-bazilikoje. Iškilmingas minėjimas vyko universiteto didžiojoje salėje.

Įžangos žodį tarė universiteto kapelionas prof. mons. Vytautas Kazlauskas, o mokslo įstaigos nuieta kelią apžvelgė rektorius prof. Algirdas Avižienis. Iškilmėse dalyvavo Aukščiausiosios tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis, vicepirmininkai Bronius Kuzmickas ir Kazys Motieka, Sveikatos apsaugos ministras Juozas Olekas, daugelis Aukščiausiosios tarybos narių ir svečių.

Daktaro garbės laipsniais buvo pagerbti: prof. Vytautas Landsbergis, Lietuvos ambasadorius JAV-se Stasys Lozoraitis ir Nobelio premijos laureatas Česlovas Milošas. Pastarasis dėl sveikatos negalėjo iškilmėje dalyvauti. Taipogi buvo įteikti specialūs universiteto medaliai. Pabaigai kalbėjo Vytautas Landsbergis ir Stasys Lozoraitis.

Vertinga siunta

Lietuvių katalikų religinės šalpos pranešimu, vasario 25 d. Baltimorėje 40 pėdų kontei-

neris buvo pakrautas medicinios aparatais, medikamentais, knygomis artai \$300.000 vertės. Iš aparatūros buvo pakrauta 16 dializės mašinų. Pasak Inkstų fondo pirm. dr. B. Dainio, kiekviena mašina išgelbės bent trijų žmonių gyvybes Lietuvoje. Ši brangi aparatūra buvo išgauta *Free Lithuania Committee* pastangomis, bendradarbiaujant su vietinėmis ligoninėmis ir privačiais mecenatais. Be to, iš Baltimorės ligoninių gauti trys kvėpavimo aparatai, operacinės stalas, 100 dirbtinų inkstų ir kt.

Religinė šalpa gavo paramos iš amerikiečių labdaros organizacijų *Medical Mission Board* ir *Sabre Foundation*. Prie aukų taipogi prisidėjo atskiri asmenys ir lietuvių organizacijos.

Siuntą iš Baltimorės išlydėjo *Caritas* federacijos generalinė sekretorė ses. A. Pajarskaitė, Baltimorės arkivyskupas W. Keeler, *Free Lithuania Committee* atstovai E. Sinkora ir V. Boris. Religinės šalpos atstovai kun. K. Pugetvičius, R. Virkutė ir A. Adams.

Rengiasi konferencijai

Aplinkos apsaugos klausimams svarstyti š. m. birželio mėn. Rio de Janeiro Brazilijoje įvyks Jungtinių Tautų konferencija. Į šios konferencijos rengimą, kaip praneša Lietuvos misija Jungtinėse Tautose, įsijungia ir Lietuva. Konferencijai pasirengti kovo mėn. Niujorke yra šaukiamas pasitarimas, kuriame dalyvaus Lietuvos aplinkos apsaugos departamentu ekonomikos valdybos pirmininkas R. Andrikis.

Baltijos fondas

Jungtinių Tautų organizacijos techninės paramos fondas priėmė penkias naujas nareis: Lietuvą, Latviją, Estiją, Gudiją ir Ukrainą, suteikdamas šiems kraštams techninę (Nukelta į 3-čią psl.)

PRANEŠIMAS IŠ PRANCŪZIJOS

Aktualieji Lietuvos rūpesčiai

Paryžiaus kardinolo linkėjimai Lietuvai • Vilniaus arkivyskupo A. Bačkio žodis • Lietuvos delegacija Europos parlamente • A. Brazausko pareiškimai • Miltinio filmas

DARIUS ALEKNA

Paryžius-Vilnius

Vasario 2, sekmadienį, Kristaus paaukojimo šventės šv. Mišias Paryžiaus Dievo Motinos katedroje aukėjo ir Grabnyčių žvakes pašventino Vilniaus arkivyskupas Audrys Juozas Bačkis ir Paryžiaus arkivyskupas kardinolas Jean-Marie Lustiger. Prieš pradėdamas pamokslą, Jo Eminencija Paryžiaus arkivyskupas kalbėjo: „Šioje Kristaus paaukojimo šventėje mūsų džiaugsmui dalyvauja monsinjoras Bačkis, kuris neseniai buvo paskirtas Vilniaus arkivyskupu Lietuvoje. Jūs turbūt prisimenate, kaip mes savo rūpesčiu dalyvavome šios nuo seno mums tokios artimos ir draugiškos tautos istorijoje. Dabar, kai laisvė vėl atgauta, kai vėl patvirtinta nepriklausomybė, jai dar reikės nužengti naujomis kliūtimis sunkų tikėjimo, vilties ir meilės liudijimo kelią. Šias šv. Mišias aukodami kartu su kai kuriais monsinjoro tėvynainiais, mes melsimės, kad Dievas suteiktų savo malonę šiai tautai, kuri Jo laikėsi su tokia drąsa ir ištikimybė“. Šias šv. Mišias kartu su garbiaisiais vyskupais koncelebravo ir Prancūzijos lietuvių kapelionas prel. Jonas Petrošius. Didžulė Paryžiaus Dievo Motinos katedra buvo pilna maldininkų, tarp jų ir gausus būrelis lietuvių.

Mišių pabaigoje Vilniaus arkivyskupas kalbėjo: „Išties didelė garbė aukoti šv. Mišių auką pakviestam Paryžiaus arkivyskupo kardinolo Lustiger ir kartu su visa čia susirinkusia Dievo tauta — ne vien prancūzais, lietuviais, bet ir, matau, visų tautų žmonėmis. Ši tautų įvairovė, Bažnyčių įvairovė išsėina į gerą, nes mes meldžiamės vieni už kitus, palaikydami vieni kitų teises. Lietuvių tauta, Lietuvos katalikai per daugelį metų parodė, kad jie moka išsaugoti ir apginti tikėjimą savo sąžinės šventovėje, šeimoje, visuomenėje. Šiandien ji džiaugiasi atgavusi savo laisvę. Dabar, kai didieji priešai — melas ir ideologija — jau nugalėti ir šventovės jau atstatytos, belieka savo sąžinėje pasirinkti Kristų, Kristų kiekvieno iš mūsų, kiekvieno lietuvių širdies šventykloje. Penkis dešimtys metų melo ir prievartinio ateizmo širdyse ir sielose paliko žaizdų ir randų. Ačiū už jūsų maldas. Ir toliau savo maldomis palaikykite Lietuvos žmones. Mišių pradžioje uždegtos žvakės yra mūsų meilės, tikėjimo ir kilimo Dievop simbolis. Vilniaus katedroje mes prisiminsime Paryžiaus katalikus ir melsimės kartu su jumis“.

Pokalbis su arkivyskupu

Mišioms pasibaigus, arkivyskupas Bačkis maloniai sutiko atsakyti į keletą klausimų.

— *Ekscelencija, gerai pažįstate tikinčiųjų padėtį Vakarų kraštuose ir Lietuvoje. Kokie yra didžiausi skirtumai?*

— Aš gan gerai pažįstu Vakarų tikinčiuosius, su Lietuvos tikinčiaisiais dar tik turėsiu susipažinti. Sakysčiau, kad Lietuvos Bažnyčia, persekiojama, per visus sunkumus išlaikė tikėjimą, ypač jo branduolį. Vakarų Bažnyčia tokiame laisvame gyvenime užmiršo, kas yra kančia, kas yra kryžius, kas yra atleidimas, kas yra nuo-

dėmė. Ji pasirinko kelią, kuris atrodo lengvesnis. Ji gali pasimokyti iš Lietuvos tikinčiųjų.

— *O kokios Vakarų tikinčiųjų pamokos per šiuos paskutinius 50 metų galėtų būti naudingos Lietuvos tikintiesiems?*

— Čia būtų galima daug pasakyti. Pirmiausia — paruošti sakramentams. Ar tai vestuvės, ar krikštas kalbama su tėvais, su jaunavedžiais, kad jie suprastų dvasinę sakramento reikšmę. Sakysčiau, kad tai ir pasauliečių įtraukimas į sakramentinį gyvenimą. Visame Bažnyčios ir kultūriname gyvenime pasauliečiai atlieka labai didelį vaidmenį. O Lietuvoje tai buvo neįmanoma. Taip pat Bažnyčia turi rūpintis artimo meilės darbais, o tai irgi buvo neįmanoma komunistinio režimo metu. Dabar reikės atsiverti bei dirbti ir šia kryptimi.

— *Ekscelencija, ką jautėte savo širdyje, kai šv. Tėvas Jus skyrė Vilniaus arkivyskupu?*

— Sunku atsakyti. Aš sakiau, kad tai Dievo valia. Manau, kad Dievas savo gerumu mane paruošė tam darbiui. Visa, ko aš išmokau dirbdamas įvairiose pareigose, bus naudinga Lietuvos tikintiesiems.

Europos parlamente

Vasario 8-10 d.d. pakeliui iš Strasburgo pasibaigusio tarpparlamentinės Europos tarybos posėdžio, Paryžiuje lankėsi Lietuvos delegacijos narys Lietuvos respublikos aukščiausiosios tarybos deputatas Algirdas Brazauskas. Jis mielai sutiko papasakoti apie Lietuvos delegacijos darbą Strasburge.

Lietuvos delegaciją sudarė keturi asmenys — Eugenijus Gentvilas, Juozas Karvelis, Jonas Tamulis ir aš. Kaip suprantu, mes atstovaujame įvairioms politinėms kryptims, frakcijoms. Ir tai labai demokratiška.

Na, o dalyvavimas Eurotarybos posėdžiuose buvo įvykis Lietuvos politiniame gyvenime, nes tai buvo pirmas atvejis, kad Lietuvos delegacija, kartu su Latvijos ir Estijos delegacijomis, buvo pakviesta dalyvauti kaip specialūs svečiai.

Mums buvo pripažintas toks statusas, ir parlamente mes turėjome savo vietas. Keletą dienų prieš posėdžių pradžią — ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį buvo įvadinė dalis, per kurią mus, kaip specialius svečius, supažindino su Eurotarybos darbu, visa valdymo struktūra bei tvarka. Šitai buvo labai naudinga. Pradėjus sesijai, mes jau žinojome, kaip vyksta posėdžiai,

kokia jų tvarka, kaip diskutuojama... Čia, žinoma, didelis pripažinimas, tai pirmas žingsnis į Lietuvos įėjimą į Eurotarybos sudėtį. Aš manau ir tikiuosi, kad vėliausiai, galbūt šių metų pabaigoje, Lietuva bus priimta tikrąja nare. Tai bus didelis laimėjimas. Tuo būdu greta kitų valstybių į pasaulinių organizacijų sąrašą Lietuva įsirašys ir kaip Eurotarybos dalyvė.

Svarstytieji klausimai buvo įvairūs ir mus liečiantys. Buvo aptariamos Rytų Europos perspektyvos. Sav. Sąjungai sugrįžus. Mūsų delegacijos atstovas Jonas Tamulis savo kalboje išsakė mūsų poziciją. Jisai pabrėžė būtinybę išvesti iš Lietuvos sovietinę kariuomenę. Tai visiškai natūralu, nes mes negalime būti tikri, kad dėl kokių nors politinių nelaimių, duok Dieve, kad jų nebūtų, — ši kariuomenė gali būti panaudota kaip agresyvi jėga Lietuvos gyventojų atžvilgiu. Taigi šis klausimas mums yra nepaprastai aktualus. Ta pačia tema kalbėjo ir Latvijos atstovas.

Sov. Sąjungai griuvus

Toliau buvo svarstomos Sov. Sąjungos griuvimo pasekmės. Tam tikra prasme jos gali turėti įtakos ir normaliam visos Europos gyvenimui. Kada didžiulis, skaičiuojamas dešimtimis milijonų žmonių skaičius neturi net elementariųjų pragyvenimo sąlygų, iš to gali kilti įvairiausių nesuipratimų. Na, ir galų gale — visokių pabėgėlių ir išbėgėlių iš Sov. Sąjungos problema jaudina Europą. Mes tai suprantame, ir pabrėžiame, kad štai šita banga pirmiausia gali užplūsti mus, lenkus ir kitus arčiau esančius kaimynus, nors kažin kuo tie pabėgėliai pas mus negalėtų pasinaudoti, nes ir pas mus nėra jau tokia lengva padėtis. Juo labiau, kad mes nesame tokie jau dideli, kad galėtume patenkinti tokias alkanų žmonių minias.

Toliau svarstyta, kokie bus santykiai tarp buvusių Sov. Sąjungos narių. Į šį aptarimą buvo pakviesti ir gudarai, ir ukrainiečiai, ir armėnai, ir gruzinai. Tai sudarė tam tikrą atstovavimo foną. Bet tai buvo tik epizodinis atstovavimas šios diskusijos metu.

Klausimai Brazauskui

— *Dabar Lietuva jau visų pripažinta Europos proceso dalyvė, čia turi ir savų interesus, taigi ir pasiūlymų tokiam forumui. Ar pavyko juos išsakyti?* (Nukelta į 2-ą psl.)

Šiame numeryje:

Kertiniai akmenys

Kovo 11-sios aktu nesuvaldomai prasiveržė tautos balsas

Aktualieji Lietuvos rūpesčiai

„TŽ“ bendradarbio pranešimas iš Prancūzijos

Lenkijos-Lietuvos draugiškumo deklaracija

Pasiryžta būti gerais kaimynais

Amerikos viceprezidento kelionės išpūdziai

Dan Quayle Vilniuje buvo sutiktas šiltai ir entuziastingai

Lietuvos pareigūnai vokiečių akimis

Peikiamos baltiečių mutinės

Pilietybės įstatymas ir priekaištai

Išvėjiu priešingai nusiteikimai

Laisvės kovotojas laisvajame pasaulyje

VLIKo garbės pirmininko J. K. Valiūno nekrologas

Lietuvos ir išeivijos ansambliai

Dainos ir tautinių šokių puoselėtojai

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.

Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andriulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$35, pusmetinė – \$20, mėmė – \$40, garbės – \$50 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$110. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalų kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st & 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$35.00, supporter \$40.00, honorar \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Aktualieji Lietuvos rūpesčiai

(Atkelta iš 1-o psl.)

— Dalyvaudami pirmą kartą, mes neturėjome progos labai plačiai kalbėti apie platų reikalų ratą, juo labiau, kad Ekonomikos ir išvystymo reikalų komitetas, į kurį aš užsirašiau nariu, šios sesijos metu neposėdžiavo. Šis jūsų klausimas, matyt, susijęs su ekonomine veikla ir galimybėmis Lietuvai Europoje ieškoti rinkos ir alternatyvių tiekimo šaltinių. Šia tema mums nebuvo daugiau progos plačiau kalbėti. Tikėkimės, kita sesija, kuri įvyks gegužės 4-8 dienomis ten pat svarstys platesnį reikalų ratą ir ypatingai ekonomikos ir išvystymo klausimus.

— Norėčiau dar sugrįžti prie dabar jau Rusijos kariuomenės klausimo Lietuvoje ir kitose Baltijos valstybėse. Kaip į jų reikalavimus kuo greičiau išvesti šią armiją žiūri kitos šalys?

— Visiškai natūralu, kad kitos šalys yra tos pačios nuomonės, kaip ir mes. Žinoma, nėra jokio oficialaus dokumento, kuriame būtų aiškiai nustatyta Eurotarybos valstybių konkreti politika šiuo atžvilgiu. Tokio dokumento mes nematėme. Aš manau, kad jis ir nebuvo kol kas paruoštas. Galbūt, kitoje Eurotarybos sesijoje po šio pradinio svarstymo bus paruošta bendra nuostata. Tačiau privačiuose pokalbiuose, o taip pat ir socialistų politinėje grupėje šiuo klausimu niekas neabejoja. Į socialistų politinę grupę mane priėmė kaip atstovaujantį vie-

nai iš partijų — Lietuvos demokratinės darbo partijos pirmininką stebėtojo teisėmis, nes mes patys kaip valstybė dar nesame įstoję į Europos tarybą.

"Paryžiaus pusėje"

1991. XII. 28 — 1992. I. 5 Paryžiuje dirbo Lietuvos filmuotojų grupė, filmavusi Juozą Miltinį. Kartu su savo filmuotojais ir bičiuliais į šią kelionę buvo išsirengęs ir pats garbaus amžiaus Maestro. Šio filmo režisierius — Saulius Sruogis, operatoriai — D. Buklys ir P. Savickis, vykdytojas — A. Gustys.

S. Sruogio manymu, tikrai J. Miltinį būtų galima nufilmuoti tik Paryžiuje, Maestro jaunystės mieste. Kuriamasis televizijos filmas taip ir vadinasi "Du cote de Paris" (Paryžiaus pusėje). Autoriai jį ketina pabaigti š. m. lapkričio mėnesį. Šios filmuotojų grupės darba pinigais remia Panevėžio ir Šiaulių savivaldybės bei "Atviros Lietuvos Fondas", o visu kuo kitu — Lietuvos televizija ir bendrovė "Litus". Filmuotojus iš Lietuvos globėjo ir per tradicinius savo pietus vaišina Paryžiaus lietuviai.

* * *

1992. II. 3 Prancūzijos prezidentui Fr. Mitterrand'ui savo kredencialus įteikė Lietuvos respublikos ambasadorius Prancūzijoje Osvaldas Balauskas. Lietuvos pasiuntinybė Prancūzijoje pradėjo nuolatine savo veikla kol kas dar laikinose patalpose 14, rue Montmartre.

Mirus mūsų fondo pirmininkui

AŲA

ALFONSUI BALNIUI,

jo žmoną VANDĄ, sūnų RIČARDĄ, seseris — BRONĘ ir GENĘ bei artimuosius giliai užjaučiame —

Kanados lietuvių sporto fondas

Su giliausiu apgailestavimu ir brangiais prisiminimais mes išlydime į amžinybę savo mielus draugus bei bendradarbius —

AŲA GINTAUTĄ BERIŲ

AŲA KALJU LAANEMETS

Visuomet mes jų pasigesime.

Taron Capital Markets Inc.

PADĖKA

1992 m. vasario 15 d. iškeliauo amžinybėn mūsų mylima mama

A.a. VERONIKA STANAITEINĖ.

Nuosirdžiai dėkojame klebonui kun. J. Liaubai, OFM, už maldas koplyčioje, atnaujintas Mišias šventovėje, jautrų pamokslą ir palydėjimą į kapines; A. V. Paulioniams už giesmes ir vargonavimą Mišių metu. Gili padėka draugams ir visiems gausiai dalyvavusiems laidotuvių namuose, šventovėje ir palydėjimą į amžino poilsio vietą. Dėkojame už aukas Mišioms, Kanados lietuvių fondui, "Vaiko tėviškės namams" Lietuvoje ir gėles puošusias karstą. Ačiū ponioms už pyragus ir B. Stanulienei už paruoštus pusryčius.

Liūdintys — duklė Janina Stanaitytė-Otto
 sūnus Zenonas Stanaitis ir jų šeimos

Lenkijos-Lietuvos draugiškumo deklaracija

Vilniuje pasirašyta užsienio reikalų ministerių — K. Skubiševskio ir A. Saudargo pirmoji draugiškumo deklaracija 1992 metų sausio 13 dieną

STEPAS VARANKA

Po ilgų derybų pagaliau buvo pasirašyta Lenkijos-Lietuvos draugiškumo deklaracija, kuria nereiškia pasitenkinimo nei lenkai, nei lietuviai. Pastarieji pasigenda 1920-1938 m. Lenkijos okupacijos Vilniaus krašto, o lenkai sakosi gavę per mažai privilegijų. Lietuvius ramino K. Skubiševskis, esą sienos nebus liečiamos, nebus antro Želigovsko. Deklaracija buvo paskelbta pirmiausia lenkų laikraštyje "Kurier Wilenski", paskui "Lietuvos aido".

Lenkų nepasitenkinimą iševijos spaudai telefonu perdavė jų veikėjas Jan Ciechanowicz (ankščiau laikęs save raudonu rusu Ivan Tichanowicz). Seniau jis skundė Lietuvos vyriausybę Kremlui, prašė Vilniau padaryti autonominę lenkų respubliką, rašė net JAV prezidentiniam kandidatui Dukakis.

Nors ši deklaracija pilnai nepatenkino abiejų pusių, tačiau ji yra reikšmingas žingsnis lietuvių-lenkų santykių istorijoje.

Karštuoliški reikalavimai

Toronte leidžiamo laikraščio "The Polish Express" leidėjas ir redaktorius A. Pruszyński, nedraugiškai nusiteikęs prieš lietuvius, savo laikraštyje 1992. I. 22 paskelbė atvirą laišką Pasaulio lenkų organizacijai, Amerikos lenkų kongresui, Kanados lenkų kongresui, Lenkų susivienijimui D. Britanijoje, Lenkų susivienijimui Australijoje ir Lenkų susivienijimui Prancūzijoje.

Štai keletas sakinių iš jo viešo laiško: "Nepastebėję kaip yra elgiamasi su lenkų mažuma Lietuvoje, mes pradžioje su pasitenkinimu pasveikinom Lietuvą su nepriklausomybe. Anksčiau komunistų vykdomą lenkų persekiojimą dėl tautybės ir religijos perėmė lietuviai, kurie su savo prezidentu "Witoldem" Landsbergiu, neseniai buvę komunistų tarnai, perėmė šį darbą..."

Toji neseniai pasirašyta Lenkijos-Lietuvos draugystės deklaracija, esą neapsaugo lenkų mažumos Lietuvoje. Dar ne per vėlu, reikia daryti Lietuvai spaudimą, kad ji atsispeikėtų... Jis ragina tų kraštų lenkų atstovus spausti savo vyriausybę, kad Lietuva nebūtų priimta į olimpiadą, kad būtų užblokuota ekonominė pagalba Lietuvai, kol ji nepripažins tokių teisių lenkam, kokias turi švedai Suomijoje. Tai darytina dabar, kol dar nevelu, kad būtų išvengta kraujo praliejimo.

Lenkijoje veikia Vilniaus mylėtojų klubai, kuriuose susispietę repatriantai iš Vilnijos. Jie dažnai kreipiasi į Lenkijos vyriausybę, kad ji šį "prarastą" kraštą susigrąžintų. Vienas jų yra prof. dr. Slavomir Kalembska.

Ne visi lenkai nepalankūs

Lenkų leidžiamame Čikagoje laikraštyje "Dziennik Zwiazkowy" 1991. X. 31 Wladyslaw Kulesza puola Lietuvą ir lietuvius dėl Vilniaus ir Vilniaus krašto "okupacijos". Didelis išplėstas Vilniaus miestas esanti nelaimė lenkam. Apie tai rašo Jadwiga Bielska Lietuvos lenkų laikraštyje "Kurier Wilenski". Susirinkę lenkai prie AT rūmų triukšmingai protestavo, sakydami, tai reiškia lenkų mažumos "išbarstymą", jų nutautinimą.

Kanadoje buvusieji Vilniaus krašto gyventojai lenkai turi savo sąjungą "Związek ziem wschodnich R.P." — Rytų Lenkijos žemių sąjungą. Jos skyriai visoje Kanadoje nuolat kelia Vilniaus priklausomumo klausimą Lenkijai.

Vilnių myli ir Lenkijos seimo maršalka M. Kozakiewicz. Jis 1945 m. gyveno ir mokėsi Vilniuje. Moka lietuviškai. Jis prisimena, kai lankė mokyklą Vilniuje, mokytoja stengėsi jam įkalbėti, kad jis yra sulenkėjęs lietuvis. Jis ir dabar Varšuvoje turi lietuvišką

Metinė "TEVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu — 110 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

kulinarinę knygą pagal kurią gaminasi lietuviškus valgius. Jis viešai nekursto ir neskelbia kad šį kraštą reikia atgauti ir prijungti prie Lenkijos.

Tie pavyzdžiai reiškia, kad ne visi lenkai yra nusistatę prieš Lietuvą ir lietuvius. Yra gerai žinoma, kad yra nemažai lenkų iš įvairių sluoksnių, kurie gerbia ir linki Lietuvai gero jos kelyje į laisvą ir laimingą gyvenimą.

Štai vieno Lietuvos lenko Viktoro Vasilevskio pasakymas, paskelbtas Lietuvoje lenkų laikraštyje "Kurier Wilenski" 1991. X. 2 straipsnyje "Turime prisipažinti prie kaltės". Jame autorius sako: "Mes, lenkai, turime pirmieji išiešti ranką susitaikymui... Lenkijoje nėra jokio įstatymo, liečiančio tautines mažumas, o problemų yra nemažai".

Lietuvos mylėtojų klubų ideologas yra lenkas prof. dr. Piotr Lossowski, kuris kaip karo pabėgėlis 1939 m. gyveno Lietuvoje, vėliau grįžo Lenkijon. Yra parašęs knygą apie Lietuvą ir lietuvius: "Lietuvių-lenkų santykiai 1918-1920 m.", "Toje ir anoje Nemuno pusėje". Jis blaiviau pažiūrėjo į lenkų-lietuvių santykius, tačiau neužmiršo pridėti kad Lietuva "okupavo" Vilnių ir Vilniaus kraštą.

Puolimai spaudoje

Toronte leidžiamas lenkų laikraštis "Gazeta", išeinantis tris kartus per savaitę, š. m. sausio 22-23 d.d., pirmajame puslapyje paskelbė du straipsnius: "Lietuvos lenkų protestas" ir "Gincas dėl Vilniaus". Jame minimas Lenkijos seimo atstovas Marek Jurek, pareiškęs, kad Vilnius ir Vilniaus kraštas prieš 50 metų buvo atplėstas ir atiduotas Lietuvai, dabartinės Lenkijos vyriausybė neprotestuojant. Esą reikėtų reikalauti ten esantiems lenkam autonomijos.

1991 m. rugsėjyje TASSO agentūra pranešė apie "Vilnijos išlaisvinimo armiją", kurioje susibūrę lenkai, rusai ir gudai. Ji pateikusi AT ultimatumą: jeigu nepatenkins lenkų reikalavimų, ji pradės kovos veiksmus.

Be tų grasinimų, Lenkijoje ir Lietuvoje buvo platinami neaiškūs "Tautinio sąjūdžio" pareiškimai, kuriuose sakoma: "Atmink, kad neišlaikysime savo Vakaruose atgautų žemių, jeigu pamiršime savo žemes Rytuose". Apie tai buvo rašyta laikraštyje "Lietuvos rytas" 1991. IX. 26.

Laikraštyje "Głos Polski" 1992. I. 9 J. Markiewicz straipsnyje "W obronie Ziemi Wschodnich", rašo, esą Kanados lenkai, kurie yra susitelkę ZZWRP organizacijoje, reikalauja grąžinti jai prieš 1939 m. turėtas žemes, būtų paraginti siųsti Lenkijos prezidentui Lech Walensai pareiškimus, kad Lenkija imtųsi žy-

gių 600 metų priklausančias Lenkijai žemes susigrąžinti. Tos organizacijos susirinkime 1991. XII. 5 buvo tvirtinama, kad tos žemės lenkam priklauso istoriškai ir teisiškai.

Lietuvos partizano sūnus

Žuvus Džukijos partizanų vadui Petriui Bradauskui, jo žmona Stanislava Starkauskaitė, likusi su trimis mažais vaikais (jauniausiu Anicetu, gimusiu 1945. VII. 19), saugumo sumetimais persikėlė pas savo motiną į Šalčininkų rajoną. Ten augo ir mokėsi jos trys sūnūs — Česlovas, Vytautas ir Anicetas.

Užaugęs Anicetas Bradauskas pasidarė lenku Brodavskiu, tapo liaudies deputatu ir pradėjo reikštis kaip atkaklus Lietuvos lenkų mažumos veikėjas. Lietuvai atgimsiant, jį siekia Vilniaus krašte įsteigti lenkišką autonominę respubliką su lenkų kalba, vėliava, himnu, įstatymais Sov. Sąjungos rėmuose. Tuo reikalu jis lankėsi Kremluje ir Varšuvoje. Pieriškių kaimo gyventojai sako: tai ne tik mūsų kaimo gėda, bet ir visos Lietuvos "baltoji varna", kuri savo patrioto-partizano atminimą paniekino.

Neturime stebėtis, kad ne lietuviai Lietuvai nėra palankūs, tačiau labai skaudu, kai gimsta tokie brodavskiai, burokevičiai, jarmalavičiai, jankelevičiai, vysockiai ir panašūs į juos.

Laikas baigti gincus

Kyla klausimas, kodėl karštuoliški lenkai neklauso savo tautiečių popiežiaus, savo intelektualų — rašytojo Czesławo Milosz, redaktoriaus Jerzy Giedryc, Kanados lenkų kongreso pirmininko Stanisławo Orłowskio, tikrų istorikų ir net politikų, sąkančių, kad jau laikas baigti senus gincus ir pradėti naują, taikingą lietuvių-lenkų istorijos lapą.

Maži vietiniai nesusipratinimai, išpūsti pasaulinėje spaudoje, sukelia dar didesnę įtamą. Mažumų problemos reikalauja ne skubių, bet protingų sprendimų.

Lenkų mažumai pageidaujant, Lietuva leido įsteigti LUV — lenkų universitetą Vilniuje. Jame jau studijuoja 150 studentų ir dirba 30 dėstytojų. Paskaitos vyksta vidurinių mokyklų patalpose. Universiteto rektoriumi yra lenkas prof. dr. Romuald Brazius. Su patalpomis Vilniuje yra nemaža problema. Net užsienio ambasadom sunku gauti tinkamas patalpas.

Lietuvių-lenkų santykių problema Lietuvoje didinama Lietuvos priešų iš užsienio. Reikia tikėtis, kad Lietuvos lenkai pagaliau supras, kad su triukšmu ir grasinimais, nors ir turėdami užnugarį didelę jėgą, neprivers lietuvių juos myleti.

AŲA PETRUI MORKŪNUI iškeliavus į amžinybę,

liūdesio valandoje jo žmonai SOFIJAI, svainiui STASIUI DABKUI bei visiems artimiesiems nuosirdžiai užuojautą reiškia —

Stasys, Marija ir Dana Jokubaičiai
 Salomėja ir Jonas Andriuliai

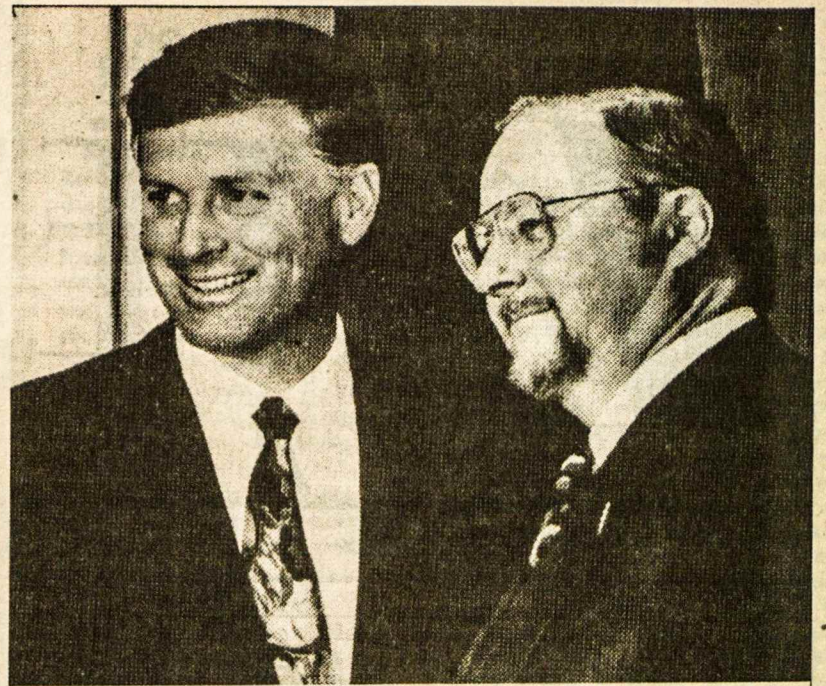
AŲA KAZIMIERUI JANELIŪNUI

Toronte mirus,

žmonai MARYTEI, sūnui ALFREDUI, dukteriai ILONAI ir šeimai bei visiems giminėms Lietuvoje reiškiamo nuosirdžiai užuojautą —

P. A. Bridickai V. P. Gulbinai
 P. Basys V. Gudaitis
 Z. O. Girdauskai J. Ignatavičienė

P. L. Murauskai
 A. I. Pūkai
 J. Z. Stravinskai

JAV viceprezidento DAN QUAYLE pirmasis susitikimas Vilniuje su Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininku VYTAUTU LANDSBERGIU. Nuotr. "Lietuvos ryto"

Amerikos viceprezidento kelionės įspūdžiai

"TŽ" bendradarbio pranešimas iš Vašingtono

JAV viceprezidentas Don Quayle 1992 m. vasaro 6 ir 7 d.d. lankėsi Taline, Rygoje ir Vilniuje. Reportaže, perduotame Vilniaus radijo, girdėjom, kad Lietuvos sostinėje jį su žmona pasitiko ir JAV viceprezidento bei Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininko V. Landsbergio kalbas ovacijomis palydėjo dešimtūkstančių žmonių minia. Tuo laiku Vilniuje buvęs, prieš JAV viceprezidento kelionę į Rygą ir Vilnių pasiūstas buv. ELTOS direktorius Jonas Bobelis čia rašančiam pasakojo, kad Vilniuje viceprezidentas Quayle ir jo žmona buvo pasitikti daug šilčiau ir entuziastingiau negu Rygoje, kur nemažą gyventojų nuosimtį sudaro rusai. J. Bobelį į Rygą ir Vilnių pasiuntė JAV saugumo taryba (National Security Council), šalpos projektas "Hope" ir JAV ryšių su visuomene įstaiga, kuriai jis šiuo metu talkina.

Pasak J. Bobelio, nors dieną prieš tai snigo, tačiau vasario 7 buvo labai graži diena. Viceprezidentą ir jo žmoną įspūdingai pasitiko besiformuojančios Lietuvos kariuomenės garbės kuopa, daug žmonių susirinko Nepriklausomybės aikštėje, o iš ten motorada nuvažiojo į Amerikos ambasadą, kur viceprezidentas jau oficialiai atidarė.

Vasario 12 d. popiet, viceprezidentui tik ka sugrįžus į Vašingtoną, jo štabas į prezidentūros įstaigų rūmus — Old Executive House, kur yra ir Quayle įstaiga, pakvietė būrį lietuvių, latvių ir estų organizacijų vadovų, radijo bei spaudos darbuotojų neformaliai apvaliojo stalo pasikalbėjimui, kur viceprezidentas Quayle padarė trumpą įžanginį pranešimą, papasakojo dalį savo įspūdžių, o paskui atsakinėjo į čia esančių bei telefonu pateiktus baltiečių paklausimus.

[domi buvo ir pati procedūra. Kviestųjų ir iš anksto susitikime sutikusiujų dalyvauti pavarde buvo kaligrafiskai išrašytos ir iš anksto ant didelio pusiau apvalaus stalo išdėliotos prie tam asmeniui skirtos kėdės. Pvz. šalia rašančio "TŽ" iš vienos pusės sėdėjo L. Stukienė, o iš kitos — J. Arlauskas. Abu žinomi Lietuvos vyčių veikėjai. Iš lietuvių dar dalyvavo "Laisvosios Europos" radijo atstovas J. Laučka, dr. J. Stukas, JAV LB įstaigos Vašingtone vedėja A. Banionytė ir šalia viceprezidento Quayle sėdėjęs J. Bobelis.

Viceprezidentas su baltiečių atstovais praleido 45 minutes, paskui kartu su visais

nusifotografavo. Jis pasipašakojo turėjęs nuostabią kelionę Baltijos valstybėse. Jam rūpėjo susitikti ne tik su Lietuvos, Latvijos ir Estijos vyriausybės vadovais, bet ir su visuomene. Norėjęs iš pirmų šaltinių patirti žmonių rūpesčius. Jo nuomone, žmonės optimistiškai nusiteikę, tiki savo šalių šviesia ateitimi. Tačiau kartu ir susirūpinę dėl buvusios sovietų kariuomenės neišvedimo iš jų valstybių. Šis klausimas esą atitinkamu laiku išsprendęs teigiamai. Lietuva jau pasiekusi kai kurių sutarimų su Rusijos vyriausybe dėl kariuomenės išvedimo pradžios, o Latvija ir Estija tuo reikalu tariasi.

Viceprezidentas Baltijos valstybėse pakartojo JAV nusistatymą, kuris esąs gerai žinomas Rusijos ir kitų Sandraugos respublikų pareigūnams — svetima kariuomenė turi būti išvesta iš Baltijos valstybių teritorijos.

Viceprezidentas Quayle su pasigėrėjimu kalbėjo apie masinį žmonių telkinį Vilniuje Nepriklausomybės aikštėje. Ten dešimtūkstančiai minia žmonių entuziastiškai pasitiko jį ir jo žmoną. Padėdamas vainiką prie televizijos bokšto žuvusiųjų atminimui, viceprezidentas išgyvenęs, kaip jis sakė, ne tik liūdesį, bet ir pasigėrėjimą lietuvių tautos atsidavimu laisvei.

Viceprezidentas pabrėžtinai teigė, kad Amerikoje gyvenantieji baltiečiai galėtų daug pagelbėti savo kilmės šalims, ypač remdami atskirus projektus ir pagelbėdami investavimo srityje. Daug reikianti ir privati iniciatyva, kuri turėtų būti rodama ir toliau. Ypač šiltai pasisakė Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio atveju, kurio pavardę net kelis kartus minėjo. Quayle pastebėjo nežinas kitos šalies, kuri Lietuvoje būtų daugiau gerbiama, kaip JAV-bės. Viceprezidento žodžiais, Amerika ir toliau remianti Baltijos valstybes.

Quayle lankymosi proga keli Amerikos lėktuvai atskraidino į Lietuvą humanitarinės pagalbos — vaistų, medikamentų ir kitų gėrybių. Laivas su 100.000 tonų pašarinių grūdų ir kita parama jau atplaukė Klaipėdon. Dar du — pakeliui.

Baigdamas viceprezidentas pasakė, esą Landsbergis jam pareiškęs, būtų naudinga, jei tarptautinė žinovų grupė apilankytų Ignalinos branduolinę jėgainę ir pasisakytų dėl jos veiksmingumo bei saugumo. (Tai jau padarė švedų specialistų grupė, Red.).

PADĖKA

A.a. VINCIU BERESNEVIČIUI

mirus 1992 m. vasario 9 d.,

dėkojame Prisikėlimo parapijos kunigams už atlaikytas Mišias ir palydėjimą į kapines. Nuosirdi padėka giminėms, draugams ir pažįstamiems už atsiųstas gėles, užrašytas Mišias ir aukas.

Dėkojame karsto nešėjams ir visiems palydėjusiems velionį į kapines, šeimnininkei už paruoštus pusryčius, o ponioms už pyragus. Ačiū.

Liūdinti — Ona Beresnevičienė,
 Birutė, Bronius Tamošiūnai
 Albinas, Dana su šeima
 Algirdas Jarkus su dukrom

Lietuvos pareigūnai vokiečių akimis

V. Landsbergis vadinamas mažu diktatoriumi • Peikiamos baltiečių muitinės.
D. Kuolys – jauniausias ministeris • Stipendijos Eichstaett'o universitete •
Lietuviškai kalbą profesorius Bammesberger

K. BARONAS, Vokietija

Gan ilgais pranešimais vokiečių spauda skelbė apie AT pirm. prof. V. Landsbergio viešnagę Vokietijoje (radijas ir televizija taip pat) bei Lietuvos vyriausybės pastangas stiprinti ūkinius ir kultūrinius ryšius, sudarant tam tikrus sutartis. Vokietija prižadėjo Lietuvą įtraukti į Europos bendruomenės rinką ir artimiausiu metu pasirašyti bendradarbiavimo ir prekybos sutartis.

Prof. V. Landsbergis, atvykęs į Vokietiją Bundestago (parlamento) pirm. dr. Ritos Suessmuth kviečiamas, spaudai pareiškė, kad Europos padėtis priklauso taip pat nuo rusiškų kariuomenės atitraukimo iš Lietuvos.

Diktatorius? Užtvaros...

AT pirm. viešnagės proga dienraščiai spausdino gan plačius komentarus. Prie įdomesnių priklauso K. Kahlweit Miuncheno "Sueddeutsche Zeitung" vasario 12 d. komentaras. Gera Lietuvos ir Europos žinovė prof. V. Landsbergį pavadino mažo diktatoriumi. Girdi, kas nežygiuoja jo tautinės politikos pėdomis, kas kitaip galvoja, tam uždaromos burnos.

Puola K. Kahlweit Lietuvos kaimynės Latvija ir Estija. Esą 1988 m. pasirašyta Baltijos valstybių santarvė, gyvavusi dar prieš karą, tačiau glaudaus bendradarbiavimo nėra. Ir toliau veikia muitų sienos, statomos net užtvaros, tikrinami pereinamuose punktuose praeinančių ar pravažiuojančių lietuvių, latvių, estų lagaminai, krepšiai.

Dabarties įvykiai Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

nės ir finansinės paramos gavėjų statusą. Įvairių projektų finansavimo apimtis dar svarstoma. Tai priklausys nuo turimų lėšų. Iki šiol tokią paramą gaudavo Trečiojo pasaulio kraštai.

Kilo sumanymas įsteigti specialią Baltijos fondą, per kurį pagalbą teikiančios valstybės galėtų tiesiogiai remti Baltijos valstybes. Pagal parengtas programas siūloma fondo lėšomis padėti įtvirtinti Lietuvos banką, naujos valiutos sistemą, paruošti specialistus gamtosaugos ir tarptautinės teisės srityse.

Kliūtys įstoti

Europos tarybos generalinė sekretorė C. Lalumiere vasario 19 d. užbaigė keturių dienų vizitą Baltijos valstybėse. Lietuvai esą truko įstoti į tarybą dvi kliūtys: kraštas dar neturi konstitucijos ir nėra išspręstos mažumų problemos. Esą tebeegzistuoja lenkų klausimas. Jis galįs būti išspręstas kompromisiniu būdu tarp Lietuvos vyriausybės ir lenkų bendruomenės. Sekretorė pareiškusi, kad turinti vilties – šie klausimai bus išspręsti, ir iki šių metų pabaigos galėsianti tapti Europos tarybos nare.

Kitos žinios

— V. Landsbergis pareiškė spaudoje konferencijoje, kad Rusijos kariuomenės buvimas Kaliningrado srityje kelia pavojų kaimyninėms valstybėms. Ji turėtų būti iš šio krašto išvesta. Rusijos gynybos ministeris Šapošnikovas pastebėjo, kad tai negalima padaryti.

— Gudijos užsienio reikalų ministeris Kravčenko paneigė Reuterio agentūros paskleistą

Šiuo atveju K. Kahlweit yra teis. Sausio 10 d. Vokietijos televizija parodė Valgos miestą muitinę, Estijos tarnautoją, tikrinantį pravažiuojančius automobilius. Tačiau tik kelių šimtų metrų nuotolyje vokiečiai nufilmavo vielinę tvorą ir joje iškirstą didelę spragą ir į Latvijos pusę praeinančią senutę su krepšiais...

Dar toliau — parlamentuos nesą tolerancijos, svarbiausia tema yra ne laisvoji rinkta, bet išjungimas rusiško elemento.

Ir skotai siekia nepriklausomybės, rašo spauda, nes 50% gyventojų pasisakė už pilną laisvę. Mano artimo miesto "Mannheimer Morgen" dienraščio Londono korespondentas vasario 12 d. rašo, esą pavyzdį davė lietuviai ir estai, įrodę, kad ir mažos tautos gali turėti Europoje taip pat tam tikrą vaidmenį. Tačiau ar konservatoriai gali prileisti, kad D. Britanijos saloje atsirastų naujas "Balticum", naujas Baltijos laisvės sąjūdis?

Min. pirm. J. Major tuoj pat atsakė, kad anglus ir skotus sieja 400 metų glaudūs ryšiai, primindamas, kad 1603 m. Skotijos karalius James IV jau kaip James I įžengė į anglišką sostą ir po šimto metų buvo sudaryta sutartis galutinai sujungusi Skotiją ir Angliją.

Ministerio viešnagė

Vasario 11 d. Bavarijos Eichstaett'o mieste lankėsi Lietuvos švietimo min. Darius Kuolys. Labai teisingai to miesto dienraštis "Eichstaetter Kurier" vasario 12 d. pažymėjo, kad tarp Lietuvos ir Eichstaett'o vėl atnaujinami

seni ryšiai, nes tuoj po karo čia prieglaudą buvo radę apie 1.000 lietuvių pabėgėlių, o kunigų seminarijoje mokėsi apie 100 lietuvių studentų.

Apsilankiusiam svečiui pilną paramą reformuojant lietuvišką švietimą prižadėjo vysk. Karolis Braun, apskrities viršininkas Kondrat Regler bei Bavarijos krašto švietimo min. Hans Zehntmair.

Dideles pastangas deda Eichstaett'o katalikų un-to (vienintelis Vokietijoje) anglų ir lyginamųjų kalbų prof. dr. Alfred Bammesberger, kad čia atvyktų kuo didžiausias lietuvių studentų skaičius. Jiems užtikrinamos stipendijos. Jau yra žinoma, kad 1992-93 m. žiemos semestruo ir ekonomikos fakultetą atvyks trys lietuviai, o vasaros praktikos darbams — du. Stipendijos gautos iš privačių šaltinių (vieną padovanojo med. dr. Holz) bei iš un-to Rytų Europai fondo. Iš gauto laiško spėjau, kad viena stipendiją padovanojo taip pat didelis lietuvių bičiulis prof. dr. A. Bammesberger. Jis yra labai kuklus žmogus, tad aiškiai neparašė. Un-to kancleris vysk. Karolis Braun pareiškė, kad parama Lietuvai prisiėmė prie jos nepriklausomybės įtvirtinimo.

Dvasinė jėga

Prof. dr. A. Bammesberger laikraščio atstovui pareiškė, kad Lietuva yra pavyzdys visam pasauliui savo dvasine jėga bei išlaikymu tapatybės sunkiausiose sąlygose per 50 metų.

Švietimo min. Darius Kuolys (laikraštis rašo, kad jis tik 29 m., tad jauniausias ministeris) pareiškė, kad Lietuva savo politinį ir kultūrinį gyvenimą nori atstatyti ir remtis jauna katalikiška-kriščiūniską inteligentija. Tik kriščiūnisko tikėjimo dėka komunizmo laikotarpiu buvo išlaikyta lietuviška tapatybė. Tad ir dabar Lietuva remiasi kriščiūniskom vertybėmis ir papročiais, nes iš 3,7 mil. gyventojų 86% yra katalikai.

Švietimo min. pakartojo, kad Lietuvos švietimo sistema bus radikaliai reformuota. Jau veikia katalikiškos mokyklos, leidžiama mokiniams pasirinkti tikybos ar etikos pamokas. Ministeris laukia Vakarų Europos paramos.

* * *

Negalima užmiršti ir žiemos olimpiadų žaidynių. Televizija ir spauda daug vietos skyrė Baltijos valstybėms karštiejiems latvių pavadindama lietuviais, pristatydama Vanagą iš Lietuvos sostinės... Kauno televizijoje, išrašant lietuvių pavardes, visuomet pridėdamos LIT raidės ir mažą trišpalvę.

Nepavyko favoritei rusei Elenai Vialbai, ištėkėjusiai už esto. Komentatorius pranešė, kad prieš žaidynes šeimoje įvyko lūžis, kadangi estas peikė B. Jelciną, rusus. Tai labai paveikė rusę. Ji negalėjo susikoncentruoti prieš tokias svarbias varžybas, išvežė savo vaiką iš Estijos pas tėvus tolimame Sibire.

Jūs, man atrodo, turite progą ko gero vienintelę progą, parodyti pasauliui ką gali dvasinė stiprybė. Per pusę šimtmečio šitoji Jūsų dvasinė stiprybė paliko gyva sunkiausiomis aplinkybėmis. Savo vizito Amerikoje metu vyskupas Sigas Tamkevičius kvietė tikinčiuosius dėkoti už tris stebuklus — per 50 metų išlaikyti ištikimybę Dievui ir tėvynei, už tautos prisikėlimą ir valstybinės nepriklausomybės atgavimą. Jis prašė melsti dar vieno prisikėlimo iš ekonominės ir dvasinės bedugnės. Sakysčiau, kad problemų turite daug. Bet ten, kur gyvena žmonės, kaip Vyskupas Tamkevičius, man regis aišku, kad dvasinės bedugnės visiškai negali būti.

Lietuvos kultūros ir švietimo ministeris DARIUS KUOLYS (dešinėje) pas Eichstaett'o universiteto kanclerį vyskupą dr. KARL BRAUN Vokietijoje. Ši nuotrauka įdėta laikraštyje "Eichstaetter Kurier" 1992.II.12

Ką gali duoti Lietuva Vakarams?

Vokiečio profesoriaus A. Bammesberger'io kalba Eichstaett'o universitete, sutinkant Lietuvos kultūros ir švietimo ministerį D. Kuolį. Lietuvą jis laiko tiltu tarp Rytų ir Vakarų, tapusiu dvasine tvirtove

Gerbiamas pone Ministre,

Man asmeniškai didelis džiaugsmas jus pasveikinti čia, Eichstatte. Kaip Jūs žinote, ryšiai tarp Lietuvos ir Eichstatto gana seni. Paskutiniaisiais karo metais ir po karo pakankamai didelis būrys lietuvių pabėgėlių iš įvairiausių sluoksnių buvo apsisotę kunigų seminarijoje ir Rebendorfo vienuolyne. Bet Jūsų dabartinė viešnagė turėtų pradėti visiškai naują bendrų ryšių etapą. Tai turėtų būti ryšių ir bendradarbiavimo kultūriniam gyvenimui pradžia arba pastiprinimas.

Jūs kaip Lietuvos vyriausybės narys svarstote klausimą, kokios pagalbos Jūs galite sušilauti iš Vakarų. Suprantama, Jums reikalinga vakariečių patyrimo teisės, prokuratūros, apsaugos, prekybos ir finansų srityse. Daug kalbama apie šitus dalykus. Kad mes turime ir norime padėti, man regis yra aišku. Bet man atrodo, kad šitas klausimas turi taip pat kitą aspektą. Norėčiau truputį kalbėti apie tai.

Mes privaletume pasvarstyti, ką gi Jūs galite duoti mums, vakariečiams. Ir man atrodo, kad šitas klausimas labai svarbus.

Leiskite pacituoti išeivijos vyskupą Paulių Baltakį, gyvenantį Amerikoje. Savo kalėdiniame žodyje Vyskupas Baltakis kalbėjo apie stebuklingus etapus naujausiame Jūsų krašto vystymiesi. Tai yra Sąjūdis, Baltijos kelias, 1990-ųjų metų kovo 11-osios aktas apie Nepriklausomybės tęstinumą ir, pagaliau, diplomatinis pripažinimas. Mes žinome, kad kelias buvo sunkus. Aukų buvo, tragiški sausio 13-ojo įvykiai nėra užmiršti. Kai Lietuva taip pat kaip ir Latvija ir Estija buvo priimta į Jungtines Tautas, Jūsų Aukščiausios Tarybos Pirmininkas, Vytautas Landsbergis, kartais vadinamas naujųjų laikų Dovydu, pasakė kalbą, kuri buvo plačiai komentuojama. Klausė įsiai: Jeigu žmogus nori gyventi dorai, tad kodėl negali būti doros politikos.

Danguis čia žemėje nebus. Aišku. Bet žvilgsnį į dangų Jūs galite mums pateikti. Ir to prašome. Strategiškai ir geografiškai Jūs esate tiltas tarp Vakarų ir Rytų. Šitoji padėtis praieityje buvo daugelio nelaimių priežastis. Tėbūnie toji pati padėtis didelių šansų ateityje pagrindū.

(Kalba netaisyta, RED.)

10.2.1992

Alfred Bammesberger
Richard-Straub-Str. 48,
8078 Eichstatt, Germany

Tėviškės žiburiai • 1992. III. 3 – Nr. 10 (2193) • psl. 3

Pilietybės įstatymas ir priekaištai

VYTAUTAS SKUODIS

Lietuvos respublikos pilietybės įstatymas išeivijai tapo savotišku lakmuso popierėliu — patriotizmo egzaminu. Išeivijos spaudoje vis dar reiškiamas nepasitenkinimas, į pirmąją vietą statant savo asmenines ambicijas ir principus, o ne Lietuvos valstybės gyvulinis interesus. Kai kam ir kurstytojai iš Lietuvos, norintys įsisteigti išeivijai arba nusistatę prieš Lietuvos vyriausybę, atrodo, daro įtakos.

Neįsigilinus į sudėtingą politinę Lietuvos situaciją, pykstama, kad tas įstatymas nepripažįsta dvigubos pilietybės, reiškiamas susierzinimas ir net pavydas dėl išimčių, taikomų kai kuriems kitų valstybių piliečiams. Pasigirsta net ir kerštingų nusiteikimų prieš Lietuvos vyriausybę.

Nenoromis pagalvoji — kaip toli tokiems iki tikro patriotizmo tų lietuvių, kurie 1991 metų sausio 13 dieną į kitomis Lietuvai labai sunkiomis valandomis gynė Lietuvos nepriklausomybę savo gyvybės ir sveikatos kaina, arba tu, kurie tikėdami Lietuvos ateitimi ir pasitikėdami savo vyriausybę, dabar kantriai kenčia labai sunkias gyvenimo sąlygas.

Dalią Meškauskaitę, apsigyvenusią Vašingtone, neramina pilietybės įstatyme numatytos išimties. Pagal ją, visoms motinoms, kurios vežiojo vaikus į šeštadienines mokyklas, turėtų būti pripažinti ypatingi nuopelnai Lietuvai ("T2" 1992 m. 7 nr.).

Savo tėviškų ir motiniškų pareigų nepriekaištingas atlikimas yra tikrai pareiga, o ne nuopelnai. Tačiau šeimos, kuriose užaugo tikrai tautiškai susipratę ir veiklūs vaikai ir net vaikaičiai, yra vertos ypatingos pagarbos ir pripažinimo.

D. Meškauskaitė savo laiške klausia: "Kas ir kokiais kriterijais vadovaudamasis nustatys tą "nusipelnymą"?"

Prie Lietuvos respublikos aukščiausiosios tarybos dirba valstybinė komisija, kuri sprendžia pilietybės suteikimo ir pripažinimo klausimus. Jos natarimus tvirtina Aukščiausiosios tarybos prezidiumas. Užsienio valstybių piliečiai, ku-

riems iki šiol išimties tvarka buvo suteikta Lietuvos respublikos pilietybė, be užpildymo atitinkamos formos anketų ir pasirašyto pasižadėjimo, turėjo pristatyti autoritetingų asmenų arba organizacijų objektivias rekomendacijas, iš kurių tie nuopelnai Lietuvai išryškėjo.

Nepatenkintiems dėl Lietuvos respublikos pilietybės įstatymo nereikėtų pamiršti, kad bet kurio krašto pilietybės turėjimas suteikia ne tik tam tikras teises, bet taip pat uždeda ir pareigas. Žinotina, kad priimtas Lietuvos respublikos pilietybės įstatymas neprieštarauja tarptautinei teisei, su kuria nesiderina nepatenkintųjų reikalavimai. Todėl gal nereikėtų kurti naujos opozicijos, ši kartą išeivijoje, nes ir be jos Lietuvos valdžiai tos piktos opozicijos užtenka pačioje Lietuvoje.

Nepatenkintiems dėl Lietuvos respublikos pilietybės įstatymo reikėtų išigilinti rašytos ir žurnalistės Aurelijos M. Balasaitienės mintis:

"Iševija turi didžiųjų demokratijų pilietybes. Priimdami pilietybę, turėjome prisiekti savo pasirinktam gyvenamam kraštui visąką lojalumą ir išsižadėti kitų pilietybių. Ar pamišome pilietybės priesaikos tekstą? Ir nesame benamiai, kurių negloboja jokia valstybė, turime daug teisių ir privilegijų, kurias labai plačiai naudojame. (...) Kritikuodami Lietuvoje svarstomus įstatymus, mes atmetame Lietuvos vyriausybės autoritetą. Tai ko ji gali iš mūsų tikėtis, jei jau dabar norime primesti savo valią? (...) Kaip ten bebūtų, džiaukmės turėdami nepriklausomos Lietuvos darbsiuką vyriausybę ir savo kritika nesunkinkime jos ir taip nelengvo darbo. Ilgus dešimtmečius kovoje už nepriklausomybę teisę Lietuvai, dabar neverskime jos paklusti mūsų pagėdavimams. Tam neturime jokios moralinės teisės. Kai mūsų tėvynainiai kentėjo baisią vergiją, mes gyvenome laisvėje, todėl jiems tenka Lietuvos sprendimų privilegijos kaip teisėtas atpildas už ištermę, drąsą ir kovą" ("Draugas" 1991.XII.18).

Prie šių teisingų žodžių galima pridurti: naujasis Lietuvos respublikos pilietybės įstatymas, numatydamas tam tikras išimtis ir privilegijas, išeivijos tikrai nenusikriauė ir nepavyrė.

Žemės savininkų balsas

Lietuvos respublikos

Aukščiausioji taryba

Lietuvos respublikos vyriausybei
Užsienio lietuviams, gyvenantiems
buvusioje Sovietų Sąjungoje,
Vakaruose

Lietuvos aukščiausioji taryba "Dėl piliečių nuosavybės ir išlikusi nekilnojamoji turtą atstatymo tvarkos ir sąlygų" ir Žemės reformos įstatymais grubiai pažeidžia užsienio lietuvių teises susigrąžinti okupantų atimtą žemę ir nekilnojamoji turtą, kurio šiuo metu disponuoja nepriklausomos Lietuvos vyriausybė. Įstatymų numatyti pretendenti į šį turtą atšaukimo terminai buvo pernelyg trumpi, jie nebuvo viešai skelbiami užsieniečiams. Įstatymais buvo suvaržyta teisė net tremtiniais — Sibiro lietuviams sugrįžti į tėviškes, jose prisiregistruoti, apsigyventi. Šiais įstatymais buvo norima negrąžinti žmonėms nuosavybės ir atstumi juos nuo TĖVYNĖS LIETUVOS.

Lietuvos žemės savininkų sąjungos pastangos paveikti Aukščiausiosios tarybos deputatus ir Lietuvos vyriausybę, kad jos besąlygiškai atstatytų teisę ir nacionalizuotą žemę, miškus ir van-

denis ne tik Lietuvoje gyvenantiems savininkams, liko bevaisės. Ypatingai skaudu, kuomet iš Sibiro grįžtantys lietuviai negali apsigyventi tėviškėse. Nepriklausomos Lietuvos vadovybė jiems nepadeda. Nuosavybės grąžinimo Lietuvos pilietybės įstatymai ir jau vykstanti privatizacija nesuteikia garantijų užsienio lietuviams atsiimti tėviškę žemės ir išlikusio nekilnojamo turto.

Vertindami tai, kad LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ buvo pasiekta ir pasiaukojama užsienio lietuvių veikla bei pagalba, tokią pažiūrą į užsienio lietuvių nuosavybės grąžinimą mums neprimtina.

Dar kartą dėkojame užsienio lietuviams už suteiktą Lietuvai moralinę, materialinę ir kitą pagalbą nepriklausomybės atkūrimo laikotarpyje.

Atsiribojame nuo tų asmenų, judėjimų, deputatų ir valstybės lyderių, kurie savo veiksmais lieka kalti prieš JUS.

Lietuvos žemės savininkų sąjungos prezidiumas
Kaunas, Donelaičio 2, Lietuva
1992.01.31 (tel. 223310, 222797)
Kaunas

Naujai įsteigtos akcinės bendrovės "Neris" pastatas Kaune. Jame bus gaminami elektroniniai reikmenys. Bendrovės steigėjas ir pirmininkas — kanadietis ALGIMANTAS J. DUBARAVIČIUS (10726-107 St., Edmonton, Alta. T5H 2Z1, tel. 403 - 426-7080)

LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nuskurdinta ilgos sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDĄ.

Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukos bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

**TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road,
Etobicoke, Ontario M9B 2L8**

AMBER GLOBUS LTD.
(GINTARAS)
2300 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. (416) 604-9750 • FAX (416) 604-9748

**Nauja mūsų įstaiga rytų Toronte (Woodbine ir Queen) 1880 Queen St.E.,
Toronto (416) 698-3563 FAX (416) 694-2878.**
Darbo valandos — antradienį ir ketvirtadienį nuo 2 v.p.p. — 8 v.v.

- SIUNTINIAI lėktuvu (air cargo) per 2-3 savaites. Mažiausias svoris 2 kg. Siuntiniai pristatomi tiesiai į namus (be Maskvos pašto patarnavimo)
- PERDUODAMI asmeniškai Kanados ir JAV doleriai
- UŽSAKOMOS kelionės patogiausiu maršrutu į Baltijos ir kitas pasaulio šalis (Toronto — Ryga nuo \$900)
- SUTVARKOME iškvietus ir užpildome anketas norintiems važiuoti į Baltijos šalis, sveikatos draudimus
- PRISTATOMOS geles įvairiomis progomis
- SKUBUS informacijos ar laišku persiuntimas FAX pagalba

PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS, SIUNTINIAI APDRAUSTI.

Pristatome įvairios sudėties maisto produktus:	Didelis pasirinkimas — prieinama kaina! Pristatome lengvas mašinas, sunkvežinius, traktorius, įvairias žemės ūkio ir statybos darbų technikos priemones bei įrankius ir statybines medžiagas.
siuntinys nr. 1 17 kg \$95	
siuntinys nr. 2 34 kg \$145	
siuntinys nr. 3 20 kg \$160	
siuntinys nr. 4 50 kg \$170	

NAUJAS PATARNAVIMAS LAIVU.
Neribojamas siuntinių dydis ir svoris. Reguliarus pristatymas per 60-90 dienų. \$6.50 už kubinę pedą plius pristatymas.

Jums pageidaujant galime prisiųsti kainų sąrašą.
Baltijos bendrovė Amber Globus Ltd. neturi jokio ryšio su Amber Globus United Trade Inc.

LAISVOJE TĖVYNĖJE

ŽEMAIČIŲ MOKYKLA

Klaipėdos žemaičių kultūros draugija įsteigė šeštadieninę žemaičių mokyklą. Pirmoji pamoka šokiais ir žaidimais buvo pradėta Trijų karalių dieną. Mokyklos lankytojai mokysis žemaičių kalbos, rašto, prisiminis papročius ir tautosaką. Žemaičių mokyklon renkas ir mazi, ir seni, kai kurie — šeimos. Klaipėdos dramos teatro direktorius Romas Pletkauskas yra laikomas šiame mieste gyvenančių žemaičių karaliumi, atidaranti duris į renginių sales.

RASTAS PŪTVIO ARCHYVAS

Spaudos atstovai sausio 31 d. Lietuvos vidaus reikalų ministerijoje buvo supažindinti su Lietuvos šaulių sąjungos įsteigėju Vlado Putvinskio-Pūtvio (1873-1929) šeimos muziejinių archyvų, užkasto 1940 m. liepos 19 d. Jis rastos Kelmės rajono Grauzikių apylinkėje, buvusio Putvinskių dvaro teritorijoje. Iš tikrųjų rasta tik viena archyvo dalis, nes kitą anksčiau atkastą dalį padavė vietiniai gyventojai. Policijos departamento kriminalinės valdybos vyr. inspektorius Gediminas Adiklis sausio 8 d. susitiko su vienu šaulių miesto gyventoju, kuris su savo bičiuliu, dabar išvykusi į JAV, už archyvo radinius buvo sumokėjęs 1.000 dolerių ir 20.000 rublių. Šis pirkėjas įsigytus archyvo radinius sutiko grąžinti Lietuvai. Spaudos atstovams vidaus reikalų ministerijoje buvo parodyti V. Pūtvio ordinarai ir medaliai, knygos, šeimos albumai, asmeninių daiktų rinkiniai, šaulių sąjungos vėliava. Spėjama, kad daug šio muziejinio archyvo vertybių tebekeliauja iš rankų į rankas.

NĖRA SĄRAŠO PAIEŠKOMS

Viso atkasto V. Putvinskio-Pūtvio archyvo suradimu dabar rūpinasi Lietuvos kriminalinė policija. Kazimieras Budrys "Tiesos" skaitytojams vasario 4 d. laidoje pasakoja: "Pareigūnų darbe apskunkina tai, kad nėra išlikusių šių istorinių vertybių aprašo. Bent kol kas tokio sąrašo nepavyko surasti. Manoma, kad nemažai muziejiaus eksponatų, pavyzdžiui, didesnę dalis senovinių ginklų kolekcijos, yra privačiose rankose. Ar lobių medžiotojai pagaliau suprast, kad istorija turi ne tik piniginę vertę? Lietuvos generalinė prokuratūra dėl V. Putvinskio archyvų 1990 m. iškelė baudžiamąją bylą. Tad kai policininkai surašys rastus ir grąžintus eksponatus, juos perims prokuratūros tardytojai. Reikia tikėtis, kad bent jie į pagalbą pasikvies restauracijos specialistus. Akivaizdu, kad didelę dalį istorinių dokumentų reikia skubiai konservuoti, tik po to tirti jų turinį. Koks tolesnis šių archyvų likimas? Amerikoje gyvena V. Putvinskio anūkas, kuris dar 1989 m. pranešė gan tiksliai slėptuvės koordinatas. Be to, į Vidaus reikalų ministeriją kreipėsi Kaune gyvenantis V. Putvinskio giminaičiai. Jie reikalauja, kad archyvas niekam nebūtų perduotas be jų sutikimo. Beje, reikalavimas teisėtas. Tad

klausimas, ar buvusio šaulių sąjungos pirmininko archyvas grįžo Lietuvon, lieka be atsakymo".

BLAIVYSTĖS SAJŪDIS

Pirmąjį sausio savaitgalį Vilniuje įvyko antrasis Vysk. M. Valančiaus blaivystės sąjūdžio narių suvažiavimas. Šis sąjūdis dabar jau yra apėmęs visą Lietuvą. Jo veikla ypač suaktyvėjo pastarųjų dvejų metų laikotarpyje. Suvažiavimo dalyviai prisiminė surengtą sąvagalų išliejimo akciją, šimtus tūkstančių sutraukusių žygį su kryžiumi per Lietuvą už jos nepriklausomybę, dvasinį atgimimą ir blaivystę. Vysk. M. Valančiaus blaivystės sąjūdžio Marijampolės skyrius parapijos namuose atidarė arbatinę, parduotuvę, įrengė šarvojimo patalpas. Tokias arbatines žadama atidaryti ir kitose parapijose. Sąjūdžio pirm. Juozas Kančys ir atsakingasis sekr. Jonas Kvederaitis suvažiavimo dalyviams padarė atskaitinius pranešimus. Prieš pat suvažiavimą Šv. Jono šventovėje Vilniuje buvo surengta konferencija išryškinti vysk. Motiejus Valančiaus asmenybės, veiklos ir šventumo bruožams. Teologai, literatūros mokslininkai ir blaivystės aktyvistai skaitė pranešimus apie vysk. M. Valančių, Telšių vyskupijos administratorių, jo organizuotą blaivybės draugijas, literatūrinį palikimą.

ŽIRGŲ LENKTYNĖS

Lietuvoje jau daug metų rengiamos tradicinės žirgų lenktynės Dusetose ant Sartų ežero. Šią žiemą dėl nepakankamai stipraus ledo jas teko perkelti Utenos Rašės hipodroman ir lenktynines rogutes pakeisti vežimėliais. Pirmosios ristių žirgų lenktynės nepriklausomybę atgavusioje Lietuvoje susilaukė geriausių važiotojų iš trylikos rajonų su 75 žirgais. Lietuvos ūkininkų sąjungos prizą lenktynėse nuosavais žirgais laimėjo Ukmergės rajono Želvos apylinkės atstovas K. Trota, važiuojęs bėriu Katalogo ir pasiekęs geriausią lenktynių laiką — 2 minutes, 10,2 sekundės. Lietuvos kaimo sporto klubų sąjungos "Nemunas" prizas buvo įteiktas kumelaitė Vėtrungė važiuojusi Jonavos valstybinio ūkio atstovui V. Vitkauskui. Kitas šio ūkio atstovas A. Vilkinis, važiuojęs Niveluru, laimėjo Alytaus rajono Butrimonių valstybinio paukštyno prizą. Kasmet žirgų lenktynėse dalyvaujantis širvintiškis P. Navalinskas šįkart išsikovojo du prizus. Vilniaus miesto vyriausiojo policijos komisariato prizą jis laimėjo su Agatu, o savo ūkio prizą — su Hipnozu. Lietuvos veterinarijos instituto prizas teko P. Navalinsko komandos nariui S. Voroneckui, važiuojusiam juodąja Nedotroga. Dusetų valstybinio žirgyno atstovas V. Dapkus taip pat laimėjo du prizus: su bėriu Vekseliu — žirgų augintojų, su bėriu Zodiaku — Lietuvos žemės ūkio ministerijos. Paskutinį prizą, įsteigtą Lietuvos radijo ir televizijos komiteto, namo parsivežė Kirsnos žemės ūkio atstovas V. Žagarinskas, lenktynėms pasirinkęs sarti Gazoną. V. Kst.

Lietuvos vidaus reikalų ministerijoje sausio 31 d. vyr. inspektorius Gediminas Adiklis (kairėje) spaudos atstovams rodo dalį šaulių sąjungos steigėjo VLADO PUTVINSKIO-PŪTVIO surasto ir atkasto archyvo

Nuotr. Rimanto Jankausko "Tiesoje"

St. Catharines, Ont.

VASARIO 16-SIOS ŠVENTĖS ir šiemet atšvęstos jautriai ir gražiai. Po iškilmingų pamaldų prie Laisvės paminklo mūsų vienuolyno sodelyje padėta pintinė gėlių. Jas KLB apylinkės vardu padėjo pirm. Juozas Vyšniauskas ir Kunigunda Dervaitienė. Pamaldose gražiai giedojo solistai V. A. Paulioniai. Jie šventovėje vadovauja ir bendram giedojimui. Su atidumu iš klausomi klebono kun. Kęstučio Butkaus gerai paruošti pamokslai. Mišių skaitinius pasiekdami atlieka — S. Janušonis, V. Satkus, S. Šetkus, J. Zubrickienė, M. Gverzdienė ir V. Zemaitienė.

DIDŽIE DĖMĖSYES MAŽAJAI LIETUVAI. Tautiečiai kilę iš Žemaitijos ir Klaipėdos krašto jau seniai siejosi Mažosios Lietuvos ateitimi už Nemuno. St. Catharines mieste gyvena buvęs paskutinis Žemaičių studentų korporacijos "Samogitia" pirmininkas. Kadai "Samogitia" veikė išvien su Mažosios Lietuvos studentais, kovojusi su vokiečiais, ypač Hitlerio laikais. Pirmasis Niurnbergo tipo teismas taip pat įvyko Žemaitijoje, Klaipėdoje. Vadinama Kaliningrado sritis, pasigrobia Stalino, dabartinei Rusijai gali būti nereikalingas balastas. Tuo kraštu turėtų susirūpinti lietuviai. Tokių balsų jau girdėti ir spaudoje. Tik nereikėtų bijoti išylančių sunkumų. Kor.

Rodney, Ontario

KLB RODNEY APYLINKĖS valdyba vasario 9 d. surengė Lietuvos nepriklausomybės 74 m. atstatymo sukakties minėjimą. Minėjimas pradėtas pamaldomis West Lorne šventovėje, kur kun. K. Kaknevičius pasakė puikų pamokslą. Vėliau Rodney lietuviai namuose buvo tešiamas minėjimas. Bendruomenės apylinkės pirmininkas pakvietė kun. K. Kaknevičių sukalbėti invokaciją. Visą minėjimo programą atliko: broliai Andrius ir Lukas Rastapkevičiai, L. Mockienė, D. Kėkienė ir J. Paketūrienė. Apyl. pirmininkas perskaitė Vasario 16 progą KLB krašto valdybos pirmininkės Gabijos Petrauskienės atsišaukimą Kanados lietuviams. Lietuvai gresia ekonominė krizė. Lietuvos respublikos valdžia stengiasi įmanomais būdais atstatyti krašto ūkį. Jai reikalinga visų mūsų pagalba, tiek finansinė, tiek įtaigojimai Kanados vyriausybei. Vakaruose daromas spaudimas Lietuvai prisiminti atsakomybę už buvusius Sov. Sąjungos skolas Vakarams. Lietuva sutinka sumokėti tik dalį jai priskiriamų skolų — 100 ml. dol. Vakary skolintojai su tuo nenori sutikti. Šia proga KLB krašto valdyba surinkta \$800.

Š.M. SAUSIO 5 D. mirė senosios emigracijos lietuvis Povilas Skuja, gimęs 1902 m. sausio 15 d. Palaidotas Bothwell kapinėse šalia savo žmonos.

SIUNTINYS NR. 4. Cukrus, riešutų sviestas, kava, kakava, arbata, kavai baltinti milteliai, viščiuko buljonas, prieskoniniai, mėsos ir žuvies konservai, dantų šepetukai — 2, dantų pasta, muilas, asperinas — 250 tbt., kramtomą gumą ir saldainiai. Galime kai ką pridėti ar pakeisti pagal jūsų pageidavimą. Svoris — 8 kg. Kaina — \$64 plius \$7 už patarnavimą. Jei oro paštu pridėti \$19.20. Skambinti Genei ar Vytui Kaiiriams tel. (416) 643-3334.

[vedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus]
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Sault Ste. Marie, Ont.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS paskelbimo 74-sias metines paminėjome vasario 21 d. "Minelli" valgyklos salėje, papuoštoje Kanados bei Lietuvos valstybiniais ženklais. Minėjimą pradėjo apylinkės valdybos pirm. Vytautas Kramilius. Jis kalbėjo apie Lietuvos ateitį, Perskaitė laišką miestui burmistru ir tarybos nariams. Laiške dėkojama miesto tarybai už ilgalaičių lietuvių rėmimą, siekiant nepriklausomybės. Taip pat minėjime buvo nutarta pasiūti po \$500 "Vaiko tėviškės namams" ir "Caritui". Po šios programos vainikuotės valgyklos paruošta vakariene. Gausų minėjimo būrį sudarė jaunimas, kuris paskutiniu laiku vis daugiau domisi senesniųjų veikla.

NAUJAS KANADOS LIETUVIŲ FONDO igaliojimas šioje apylinkėje bei šiaurės Ontario provincijoje yra paskirtas Vytautas Vainutis, kuris artimiausiu laiku praveis rinkliavą. Paaukoję nemažiau \$100, bus įrašyti į fondą nariais. Esantieji fondo nariai kviečiami padidinti turimus įnašus. V.V.

London, Ontario

"PAŠVAISTĖS" CHORAS sausio 27 d. susirinkime aptarė savo rūpesčius, šiais metais pasiekęs 15 metų gyvavimo pakopą. Mažai lietuvių bendruomeni Londone ypač reikalingas kultūrinis meno vienetas choras. Lietuvai išsilaivinti, dirbė, išsiseimę argi save "ūkasim", lyg užmiršdami, kad išsivijo mes patys esame Lietuva, kurią nemažiau turime remti.

SILVUSO MARIJOS PARAPIJOS visuotinis susirinkimas įvyko vasario 2 d. po pamaldų, dalyvaujant per 30 asmenų, kurių trečdalis paliko salę prieš parapijos tarybos sudaryties svarstymą. Metinius pranešimus padarė klebonas kun. K. Kaknevičius ir tarybos pirm. A. Petrašiūnas. 1991 m. registruotų aukotojų buvo 61, kurie išlaiko ne tik maldos namus ir jų vedėją, bet ir lietuviškę centrą Londone, kuriuo naudojasi ne vien tik maldininkai, bet ir įvairiomis progomis tautiečiai, organizacijos.

Samatė, kaip ir pernai, ta pati, grindžiama mažiausia parama \$500 nuo registruoto nario. Buvo paliesti parapijos judamo turto "testamento" ir chorvedžio, chorui paramos pamaldų ir švenčių metu reikalai; pavesta sudaryti choro rėmėjų būrelį. Keliems tarybos nariams pasitraukus, likę nariai sudaro laikingą parapijos tarybą. Susirinkime dalyvavo rimtai ir gyvai diskutavo, ieškodami būdų, kaip parapijos rūpesčius palengvinti. Susirinkimui net reikalingos valandos kitos pasytkėdama, kai kurie verčia taryboje dirbančius dirbti be pakaitos, patys būdami jų kritikai. Dvieju valandų susirinkimui pirmininkavo St. Keras, sekretoriavo J. Bendoraitis. K.

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont. Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankančiams Kanadoje duodame sveikatos draudą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusų keleivius į Montreali ir iš Montreali.

UŽTIKRINKITE SAVO ATEITĮ

"Investors Group", Kanados didžiausia pensijos ir finansinio planavimo bendrovė, veikianti per 50 metų ir tvarkanti daugiau kaip 13 milijonų dolerių turta, **Aš mielai ir sąžiningai patarnausiu lietuvių kalba finansų reikalais:**

- Registered Retirement Savings Plan (RRSP)
- Mutual Funds
- Guaranteed Investment Certificates
- Sumažinti pajamų mokesčius (Income Tax)

Rimas Šiulys, tel. 529-7165 (istaigos), tel. 574-6577 (namu) 310-25 Main Street West, Hamilton, Ontario

Investors Group Building futures since 1940.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 36 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki ... 5%
santaupas 4.25%
kasd. pal. taupymo s-ta .. 3.75%
90 dienų indėlius 6.25%
1 m. term. indėlius 7%
1 m. term. ind. mėn. pal. 6.5%
3 m. term. indėlius 8%
RRSP ir RRIF (pensijos) ... 5%
RRSP ir RRIF 1 m. 7%
RRSP ind. 3 m. 8%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas ... 13.25%
nekiln. turto pask. 1 m. ... 8.75%
nekiln. turto pask. 3 m. ... 10.25%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Rita Dapkutė, Lietuvos aukščiausiosios tarybos informacijų biuro direktorė, Lietuvoje praleidusi ketverius metus, viešėjo Čikagoje ir sausio 31 d. padarė įdomų pranešimą Balzke lietuvių kultūros muziejuje. Ypač įdomus buvo jos pasakojimas apie Kriviną 1991 m. sausio 13 sekmdienį. Informacijos žmonės Lietuvos aukščiausiosios tarybos rūmuose tada buvo aprūpinti dujokaukėmis, susodinti ant grindų, kad jų nepasiektų kulcos pro langus. Numatant galimą telefoninių ryšių nutraukimą, talkininkais informacijų biurui buvo suorganizuoti siųstuvus turintys trumpųjų radijo bangų mėgėjai. Žvalgai seke artėjančią Raudonosios armijos koloną ir jos veiksmus pranešėjo informacijų biurui. R. Dapkutė informavo užsienio ambasadas Maskvoje. Iš JAV ambasados greit buvo gautas pranešimas, kad apie įvykius Vilniuje paformuotas prez. G. Bushas. R. Dapkutė yra 1961 m. rugsėjo 20 d. Čikagoje gimusi lietuvaitė, Iliinojaus universitete įsigijusi du bakaluro laipsnius — biologijos ir žurnalistikos. Lietuvos vyčių JAV vidurio vakarų apygarda vasario 2 d. jai už darbą atgimstančioje Lietuvoje įteikė pasižymėjusio asmens 1992 m. premiją.

Su a.a. dr. Kęstučiu Juozu Valiūnu, mirusiu sausio 25 d. Southamptone prie Niujorko, buvo atsisveikinta sausio 28 d. Campbell laidojimo namuose Manhattane. Atsisveikinimui vadovavo Tautos fondo valdybos pirm. Aleksandras Vakselis. Su velionies gyvenimu ir veikla supažindino lietuviškai ir angliskai kalbėjus Lietuvos ambasadorius Jungtinės Tautos Anicetas Simutis. Jo veikla visose gyvenimo srityse aptarė ir JAV ambasadorius B. Smith, kurio dukrą yra vedęs velionies vyriausias sūnus Domininkas. Dėl ligos atsisveikinimas negalėjusio atvykti VLIKO dabartinės valdybos pirm. dr. Kazio Bobelio atsiųstą laišką perskaitė A. Vakselis. Tautos fondo vardu su buvusiu VLIKO valdybos ir garbės pirmininku a. a. dr. K. J. Valiūnu atsisveikino tarybos pirm. inž. Jurgis Valaitis, JAV lietuvių sąjungos vardu — Uldis Grava, lietuvių krikščionių demokratų — Algis Vedeckas. Maldas sukalbėjus pėl. Pranui Bulovui, atsisveikinimo dalyviams padėkojo velionies sūnus Domininkas. Sausio 29 d. laidotuviams skirtas gedulines Mišias Viešpaties atsiminimui parapijoje atnašavo ir pamokslą sakė pėl. P. Bulovas. Velionis palaidotas Cypress Hills kapinėse, kur išsisi jo motina ir kur jis pats buvo pasistatydinęs antkapinį paminklą.

Australija

"Mūsų pastogės" pranešimu, lietuvių gydytoją Edvardą Žilinską išgarsino Australijos sostinėje Kanbergoje viešėjęs JAV prez. G. Bushas. Tai liudija atsiųsta dienraščio "The Canberra Times" sausio 13 d. laidos iškarpą. Joje rašoma apie lietuvių terapeutą Edvardą Žilinską, pakviestą atlikti masazą prez. G. Bushui JAV ambasadoje Naujųjų metų dieną. Apspaugos vyrai neleido įsinešti masazavimui reikalingo staliuko. E. Žilinskui buvo pareikšta, kad tokį staliuką jau turi ambasada. Tačiau be jokio tikrinimo jam buvo leista

ta įsinešti masazui reikalingus aliejus. E. Žilinskui didelį įspūdį padarė prez. G. Busho paprastumas ir draugiškumas. Esą jis netgi išmoko teisingai ištarti E. Žilinsko pavardę ir sekančią dieną pakvietė atlikti dar vieną masazą. Atsisveikindamas JAV prez. G. Bushas jį masažavusiam E. Žilinskui padovanojo paauskuotą kaklaraiščio segtuką su JAV erelio ženklu, ant didelio voko pasirašė autografą: "Ed — good luck. Thanks. George Bush".

Sportinei Australijos lietuvių veiklai vadovauja Australijos lietuvių fizinio auklėjimo sąjungos (ALFAS) valdyba. Savo pirmajame posėdyje Sidnyje pareigomis pasiskirstė naujon valdybon išrinkti nariai. Naująją ALFAS valdybą dabar sudaro: pirm. Antanas Laukaitis, sekr. Nita Grincevičiūtė-Walis ir ižd. Petras Andriejūnas. Naujoji valdyba žada siekti artimesnių ryšių su vietiniais Australijos lietuvių sporto klubais, S. Amerikos lietuvių ir Lietuvos sporto vadovais.

Britanija

A. A. Alfonso Knabiko, mirusio 1991 m. gruodžio 27 d. St. Barths ligoninėje, neteko Londono lietuvių. Velionis, gimęs 1914 m. kovo 14 d. dabartinio Mažeikių rajono Krakių apylinkėje, Vokietijon pasitraukė lemtingąją 1944 m. vasarą ir Anglijon atvyko 1947 m. Dirbo žemės ūkyje, plytinėje, dujų pramonėje ir baldų gamyloje. Londone buvo įsijungęs į lietuviškasias organizacijas, ilgus metus ėjo Šv. Kazimiero lietuvių parapijos išdininco pareigas. Velionį 1984 m. pakirto paralyžius. Negalėjo ne tik vaikščioti, bet ir kalbėti. Galėjo tikta skaityti. Buvo vedęs Margaritą Smolskytę, kuri juo rūpinosi ilgos ligos metu. Palaidotas iš Šv. Kazimiero lietuvių parapijos šventovės Šv. Patriko kapinių lietuviškame skiryje.

DBLS Maidenheado skyriaus metinis narių susirinkimas įvyko sausio 19 d. Veiklos pranešimą padarė skyriaus valdybos pirm. E. Šova. Nariai Lietuvos olimpiniam komitetui surinko 80 svarų, skautams — 49 sv. Vienbalsiai buvo nutarta 1992 m. paklikti ligšiolinę skyriaus valdybą, kurią sudaro pirm. E. Šova, sekr. J. Stulgaitis, ižd. S. Woronycz, revizoriai P. Gyrns ir J. Kvietkauskas.

Vokietija

A. a. Marija Brošaitytė-Naumerienė (Neumeyer) mirė Rastatte 1991 m. gruodžio 22 d. Velionė gimė Klaipėdos krašte 1901 m. gruodžio 17 d. evangelikų liuteronų šeimoje. 1927 m. ištėkėjusi už Emilio Naumerio, susilaukė dviejų sūnų ir penkių dukrų. 1941 m. visa Naumerių šeima repatriavo Vokietijon. Čia Emilis buvo įjungtas Wehrmachtan ir dingo karo veiksmuose. Apie jo likimą šeima negavo jokių žinių. Likusius Naumerių šeimos narius Sovietų Sąjunga iš savo zonos susigrąžino okupuotą Lietuvon. Vokietijon šeima buvo išleista tik 1958 m. ir įsikūrė Pforzheime. Velionė, 1986 m. persikėlusi Rastattan, apsigyveno jauniausios dukros Erikos šeimoje. Palaidota Rastatto kapinėse. Apeigas atliko iš Mannheimo atvykęs ev. kun. F. Skėrys. Laidotuviuose dalyvavo velionės vaikai, septyniolika vaikaitių ir devyni provaikaičiai.

YONGE MEMORIALS LTD.
2152 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 2A8
Tel. 487-2147, vakarais tel. 445-8955
Meistriskas darbas, puikus lietuviski projektai
ESTU PAMINKLŲ BENDROVE

Advokatas
AUDRIUS A. STONKUS
20 Hughson St. South, Suite 1003 (Union Gas Building) Hamilton, Ontario L8N 3C8
Telefonas (416) 529-7462

KAIRYS BALTIC EXPEDITING
517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ont. L8E 5A6
Tel. (416) 643-3334
FAX (416) 664-6097

Siuntiniai į Baltijos kraštus
Pristatom jūsu pačių sudarytus siuntinius į namus gavėjui, kuriam nereikia primokėti. \$3.50 už kg laivu, per 2 mėn. nuo išsiuntimo, \$5.90 už kg lėktuvu, per 2 savaites nuo išsiuntimo. Mažiausia siunta — \$15, maksimumo nėra.

Sudarom įvairius maisto ir medicininį reikmenų siuntas. Pristatom pinigus, rūkytą mėsą ir medicininius reikmenis Lietuvoje. Skambinti 9 v.r. — 8 v.v.; pristatyti — 10 v.r. — 6 v.v.; šeštadieniais — 10 v.r. — 3 v.p.p. arba pagal susitarimą.

Už mažą užmokestį paimsime Hamiltono rajone iš jūsų namų. Mes esame EUROTRAX PARCEL SERVICE agentai.

Aukos Kanados lietuvių bendruomenei

Vasario 16-tosios proga

Toronte: \$500 – V. Montvilas, Tėvai praneškonai, A. M. Bumbuliai; **\$400** – dr. J. Sungaila; **\$200** – P. J. Malis, dr. J. ir dr. M. Uleckai, V. J. Plečkaitis, J. Šileikienė, J. Vaškela, A. Diržys; **\$150** – J. E. Čuplinskai, A. Kazilius, D. Simanavičiūtė.

\$100 – E. K. Šlekys, I. Žemaitis, I. M. Sungailos, V. P. Melynykai, L. G. Vyšniauskai, V. I. Ignaičiai, A. E. Abromaičiai, H. Stepaitis, V. Naras, J. Zakas, J. Staškevičius, E. Juzėnas, I. A. Jurcevičius, F. Juzėnas, A. Andriulis, B. D. Vaidilos, R. Žiogarys, L. Daunienė, dr. J. Birgiolas, V. Kubilius, V. B. Vaičiūnai, J. A. Lukošūnai, V. Sukienė, J. Parseliūnas, V. O. Taseckai, E. S. Čepai, J. Pargauskas, G. Ignaitys, S. Kuzmickas, P. B. Saplys, F. Barzdžius, S. Gaidauskas, a.a. P. Bražuko atminimui S. Dargis, A. K. Vaidila, J. A. Šulcas; **\$70** – A. P. Augaičiai, A. A. Jagėlos; **\$60** – A. S. Steigvilai, L. Rudaitis, Z. O. Girdauskai.

\$50 – V. A. Kulniai, E. R. Stravinskai, V. M. Marcinkevičiai, P. Basys, J. Palys, L. Beržinytė, A. Kynas, V. Simonaitis, A. Ledas, I. S. Girdziškauskas, A. Paškevičius, B. Dicevičienė, B. Jonynienė, K. Lukošius, M. S. Petručiai, M. Gečienė, A. Peleckis, V. A. Bubelis, V. S. Aušrotai, M. Putrimas, J. Linkūnaitis, I. Ehlers, G. J. Neumann, L. Balsienė, A. Kalendra, J. Pikelis, V. K. Stirbliai, V. Jasinevičienė, V. Karasuskas, V. Matulaitis, L. V. Sendžikai, P. Vilutis, M. V. Tamulaitis, K. B. Čepaičiai, P. Puidokas, A. Putterienė, V. Pečiulis, J. Petrauskas, S. E. Markauskas, A. E. Prialgauskas, J. K. Ališauskas, J. Andriulis, S. Štukys, A. Žilėnas, S. M. Šetkai, I. Punkskiai, O. Jakimavičius, J. Morkūnas, V. K. Gapučiai; **\$40** – E. A. Žolpiai, J. Bacevičius, A. S. Petrakis, P. I. Tarvydai, A. N. Simonavičiai, V. Kulišauskas, S. Mazlavėckas, V. Matulevičius; **\$35** – A. Čipliauskas; **\$30** – E. Ališauskienė, A. Pavilionis, J. G. Kasparavičius, F. Kudreikis, A. Stulgys, O. V. Anskis, Z. A. Stančikas, I. J. Mickevičiai, A. Šileika, V. Sonda, J. Zabulionis, J. Kirvaitis, P. Jurksaitis, S. M. Petrylos, S. Gudaitis, A. Saulis, J. Z. Didžbaliai, V. A. Ramanaušai; **\$25** – M. A. Vaisvilos, T. D. Burakai, J. B. Danaičiai, L. Duda, A. Grybas, L. Tamošauskas, A. Blūdzius, O. Razuškas, V. Skrinškas, M. Povilaitis, J. J. Rovai, V. Dailydė, V. V. Baliūnai, A. Paežirūnas, K. Daunys, V. L. Koljėčiai, E. Simonavičius, V. Kėcorius, B. Mackevičius, P. Skablauskas, H. Sukauskas, A. A. Lukošius; **\$24** – J. Mockevičius.

\$20 – E. Valska, P. Čiurlys, J. Hirš, V. Paulionis, L. Stosionas, S. I. Varankos, V. Birštonas, A. Zalagėnas, A. M. Radžiūnai, L. Razgaitis, J. Rimšaitė, A. Petryla, V. Daugelavičienė, J. Z. Dabrowski, P. K. Abromaitis, J. Gegužis, R. Sirutis, K. Kaminskis, B. Girčys, P. L. Murauskai, K. Juzumas, A. Rūkas, H. I. Matušaitis, G. Kaulienė, A. Rūta, P. Žibūnas, V. Gudaitis, E. Senkuvienė, J. Augustinavičius, A. Zarembaitė, D. K. Manglicai, B. Trukanavičius, K. B. Žutautai, P. Imbrasas, V. Palilionis, I. Stasiulis, A. Sagevičius, K. Pajaujis, E. Miliauskas, A. Bacevičius, F. Mockus, S. R. Valickis, V. Stukas, V. Ruslys, J. Petravičius, B. J. Sriubiskiai, M. E. Zabulioniai, A. Sakus, P. Karaliūnas, V. Kalendrienė, M. R. Rusinai, R. G. Petrauskai, P. Lukošius, B. V. Gataveckas, A. S. Kiršiniai, J. Ranonis, D. Putterienė, E. M. Kazakevičiai, P. L. Jurėnai, J. J. Valiuliai, J. Pečkai, D. Baziliauskienė, S. Baršauskas, A. Jankaitienė, S. Grigaliūnas, V. V. Paškai.

I. Vibrys, O. Svarinskas, J. Prišas, R. A. Simanavičiai, E. Girėnienė, M. Slapšys, S. Savičius, A. Kairys, A. B. Juozapavičiai, A. Kazanavičius, D. Keršienė, J. Budrys, Z. J. Stravinskai, S. Janavičius, J. J. Birgelis, B. G. Čizikai, K. Kaminskai; **\$10** – P. Jonikas, K. Batūra, R. V. Smolskis, kun. K. Kaknevičius, J. Liutkienė, S. Ruibys, A. Martišius, K. Činčikas, A. Povilonis, J. O. Gataveckas, W. Kiškūnas, S. Valiukas, S. O. Dačkai, A. Pukas, B. M. Rickevičiai, A. Z. Dobilas, V. R. Stabačinskai, A. Stankus; **\$5** – R. D. Pranaičiai, K. Indriūnaitė, O. Dirmantienė, P. Purklys. Kiti po mažiau.

Hamilton: \$300 – S. Dalius; **\$200** – J. Asmenavičius; **\$100** – O. J. Petrušai, P. Z. Sakalai, J. Stankus, E. Lengnikas, A. Paulius; **\$75** – J. G. Skaistys; **\$55** – A. Cibas; **\$50** – S. Senkus, V. M. Leparskai, J. Miltenis, J. Kėžinaitis, A. J. Gedrimai, M. J. Gimžauskai, Z. Stonkus, R. J. Pleinai, L. D. Gatauskai, A. Obcarkis, F. L. Ankus, V. Kezys, kun. J. Liaubai, A. Mingėla; **\$40** – S. A. Verbickai, A. Kerutytė, M. A. Pusedšriai.

\$30 – V. Kežinaitis, A. Erštikaitis, F. A. Rimkai, B. Perkauskienė, J. T. Andrukaičiai, J. Bajoraitis, V. Kairys, E. Apanavičius; **\$26** – A. D. Jankūnai; **\$25** – E. Bersėnienė, V. Pilkauskas, J. Kazukauskas, A. Garčūnas, A. F. Povilauskai, P. Sidlys, S. Domeika, M. Macevičius, P. I. Zubai, V. Sakas, R. Bulovas, P. Lukavičius, A. Grajauskas; **\$24** – A. Kamaitis.

\$20 – P. Žulys, A. Lesčienė, P. Kanopai, J. Telyčėnas, A. Džiemai, J. Rudaitis, V. Apanavičius, V. Grikiėtis, J. Mačiukas, P. T. Kareckai, E. J. Mažulaitis, J. Astas, P. Kažemėkas, J. Povilauskas, B. G. Grajauskai, Z. Bakaitis, P. Sidlauskai, B. Pakalniškis, I. Varnas, D. Stukas, A. Deksnienė, S. Panaviėnė, V. Venckevičius, L. M. Paskus, M. Jonikas, V. Bruzgis, J. L. Stungevičiai, R. Geidukytė, K. L. Meškauskai; **\$12** – E. Kazickienė; **\$10** – S. Karalėnas, R. Tirilis, S. Žvirblis, A. Petraitienė, M. Repečka, P. Zabarauskas, A. Pranskūnas, E. Beržaitienė; **\$5** – J. Stanaitis, A. Gailius. Kiti po mažiau.

Pagalbos Lietuvai vajui

\$500 – Hamiltono lietuvių pensininkų klubas, A. Knystautas; **\$200** – A. A. Rukšiai, S. J. Sinkevičiai, M. S. Bušinskai, B. V. Saulėnai; **\$100** – P. Basys, I. Vadauskienė, E. G. Kuchalskiai, V. Vadauskas, A. Saulis, A. S. Zimnickai, J. G. Skaistys; **\$50** – a.a. Kaupo atminimui G. Adomaitis, Z. B. Tumosa, A. Zarembaitė, R. Sirutis; **\$25** – a.a. Balno atminimui O. S. Žvirbliai, P. Bražiūnas.

Kalėdinian vajui KLB krašto valdybos veiklai
Sudburio apylinkėje: \$100 – P. Venskų; **\$90** – A. Rukšys; **\$50** – I. Raškevičienė, L. Kulnys; **\$40** – K. Ramonas; **\$25** – J. Paulaitis; **\$20** – J. Petrėnas, J. Stankus; **\$15** – B. Kaas; **\$10** – A. Staškevičius, V. Daveikis, K. Poderis, L. Baltutis, J. Valiukas, F. Albrechtas, A. Valaitis, P. Petrėnas, J. Krūčas, V. Kriauceliūnas, A. Milčius, P. Liutkus, V. Stepšys, P. Gustas, K. Sviežikas, J. Šteinis, V. Juška, J. Marozavičius.

KLB Sudburio apyl. atsiuntė **\$195** solidarumo mokesčio.

Kiti aukotojai KLB vajui

\$100 – P. Sidaras, R. Vaichaitis, S. Fredas; **\$50** – V. Šapkos.

KLB krašto valdyba nuoširdžiai dėkoja už aukas, kurios įgalina toliau dirbti Lietuvos ir Kanados lietuvių naudai.

Malonios kalėdinės dovanos, gautos iš Kanados lietuvių – dr. S. A. KAZLAUSKŲ ir A. NARUŠEVIČIAUS ir išdailintos mons. J. ANTANAVIČIAUS Panevėžio Vaikų namuose

“SOS” Lietuvos vaikai

Toronte veikia šios organizacijos prieš vienerius metus įsisteigęs skyrius. Mūsų tikslas – padėti Lietuvos našlaičiams, daugiausiai ir sunkiai gyvenančių šeimų vaikams. Su jūsų visų kilnia pagalba ir aukomis jau išsiuntėme į Lietuvą vieną siuntą (konteinerį) su vaikiškais drabužiais, žaislais, knygomis, vystyklais. Siuntą Lietuvoje gavo ir daug vaikų jau džiaugiasi tais daiktai.

Praeitų šv. Kalėdų dieną ruošėme kalėdinę dovaną Lietuvos našlaičiams. Labai dėkojame visiems, atnešusiems vaikams vitaminus, vaistus, vaikų pieno mišinius, knygas, žaislus ir pinigines aukas. Per dvi dienas buvo surinkta 160 dėželių vitaminų, taip pat knygų, žaislų ir **\$2063**. Išganyto evangelikų-liuteronų parapijoje suaukta **\$240**, Lietuvos kankinių parapijoje – **\$755** ir Prisikėlimo parapijoje – **\$1068**.

Aukojo: **\$100** – K. E. Gaputis, B. Petrauskas, J. Zenkevičius; **\$60** – J. K. Ališauskas; **\$50** – J. P. Barakauskas, V. I. Biskys, A. Brazys, G. B. Čizikas, S. Dabkus, V. Paulionis, D. Salvaitis, A. Šmidt; **\$40** – M. Putrimas, O. Urnavičienė; **\$25** – B. Jonaitis, P. Lisauskas (Lidijos Radzevičiūtės atminimui), F. Timukas; **\$20** – J. Bacevičius, S. Baršketis, S. Bartusevičienė, O. V. Beresnevičiai, M. Bumbulis, Darusevičius, R. Garydas, E. Ginečauskas, J. Yčas, A. S. Jurcevičius, I. Kai-

rys, D. V. Karosas, E. M. Kazakevičiai, A. A. Kilinskai, J. Lelis, A. M. Lemežys, V. Naruševičius, A. Pranėvičienė, J. Repečka, A. Stropienė, K. Stulpinas, M. Tamošiūnas, P. I. Tarvydai, E. Vair, S. Vaitkus, M. Valaitis, J. Zakas.

\$15 – L. A. Čepas, B. E. Rovas; **\$10** – L. Adomonis, M. V. Butrimai, M. Gečienė, J. Grabošienė, O. Juodišius, E. Kripas, E. S. Kuzmickas, A. Langas, T. Lorencas, D. A. Misevičius, M. Noreikienė, I. Ross, V. D. Shore, D. Simanavičius, B. J. Sriubiskiai, E. Stepaitis, E. Tamulionis, K. B. Valančiai.

Išganyto evangelikų-liuteronų parapijos moterų draugija – **\$200**.

J. Dervaitis iš St. Catharines, Ont. a.a. Onos Kudžmienės atminimui surinko ir perdavė Lietuvos našlaičiams **\$180**. Aukojo: **\$50** – S. Kalvaitienė; **\$30** – B. Petrauskienė; **\$20** – G. O. Melnykai, M. A. Pusedšriai, L. D. Stukai, A. T. Zubrickai, A. Zakauskienė.

Nuoširdžiai dėkojame visiems ir tiems, kurie nebuvo paminėti, nes nepasirąšė ar pavarė buvo neišskaitoma. Dėkingi Lietuvos kankinių ir Prisikėlimo parapijų klebonams ir kunigams, kad sudarė sąlygas paruošti šią kalėdinę dovaną. Ačiū išganyto evangelikų-liuteronų parapijos komitetui ir moterų draugijai, prisidėjusiems lėšomis ir vitaminais.

Už **\$1500** surinktų pinigų nupirkome vaikiškų multivitaminų, kuriuos į Lietuvą išsiųsime dar vasario mėnesį. Surinktas knygas ir žaislus išsiųsime artimiausiu laiku.

Su dėkingumu prisimename visus tautiečius, praeitą pavasarį mums padėjusius organizuoti didelę siuntą į Lietuvą su vaikiškais drabužiais, batais, žaislais, vystyklais ir kt. Tai atskiri asmenys ir organizacijos iš visos Kanados. B. Jonaitienė surinko **\$110** – Stayner-Creemore apylinkėje; D. McIntosh – **\$500** Delhi-Tillsonburge; po **\$50** – I. Jonaitienė, S. P. Morkūnai, St. Dabkus, O. Gedriūnienė; **\$100** – Antanas Saulius.

\$200, a.a. Burdinavičius Stasio 10 metų mirties atminimui P. O. Polgrimai – **\$100**, Grinius Baly, Anastazija – **\$250**, Andrukaitis Juozas – **\$200**, „Talka“ kredito kooperatyvas – **\$250**, DLK Algirdo šaulių kuopa – **\$250**.

London: a.a. Mitalo Algirdo atminimui L. Radzevičius – **\$100**, a.a. Radzevičiaus Petro atminimui L. Radzevičius – **\$100**.

Kelowna: Bražiūnas Petras – **\$150**.

Rodney: Mockus Zigmantas, Liudvika – **\$100**.

Beacons Field: a.a. Mažeikos Kazio atminimui P. Mažeika – **\$500**.

Barry: Bataitis Juozas – **\$100**.

West Lorne: Kojelaitis Aleksas – **\$5,000**.

Prisidėjusiems prie fondo augimo nuoširdžiai dėkojame. **KLF**

Aukos Kanados lietuvių fondui (Grudžio ir sausio mėn.)

Montreal: Januškevičius A. Česlovas, **\$200**, Seidy Jonas – **\$200**, a.a. Bieliūnaitės Onos palikimas **\$500**.

Toronto: Rovas Juozas **\$100**, a.a. Karbūno Leono atminimui – Urbonas **\$1,000**, Kanados lietuvių prieš Maskvos olimpiadą (likutis) **\$6,96**, Laurinaitis Antanas **\$100**, a.a. Garmelis Vanda – palikimas **\$164**, Masiulis Antanas – **\$300**, Prisikėlimo parapijos kooperatyvas **\$1,000**, Čeponka Pranas **\$500**, a.a. Paršeliūnienės Aldonos atminimui Morkūnas L. – **\$20**, Vaskela Juozas **\$1,000**, Toronto Maironio mokykla **\$100**.

Ottawa: KLB Otavos apylinkės valdyba – **\$100**.

Hamilton: Vidugiris Bronius – **\$200**, a.a. Burdinavičius Stasio 10 metų mirties atminimui P. O. Polgrimai – **\$100**, Grinius Baly, Anastazija – **\$250**, Andrukaitis Juozas – **\$200**, „Talka“ kredito kooperatyvas – **\$250**, DLK Algirdo šaulių kuopa – **\$250**.

London: a.a. Mitalo Algirdo atminimui L. Radzevičius – **\$100**, a.a. Radzevičiaus Petro atminimui L. Radzevičius – **\$100**.

Kelowna: Bražiūnas Petras – **\$150**.

Rodney: Mockus Zigmantas, Liudvika – **\$100**.

Beacons Field: a.a. Mažeikos Kazio atminimui P. Mažeika – **\$500**.

Barry: Bataitis Juozas – **\$100**.

West Lorne: Kojelaitis Aleksas – **\$5,000**.

Prisidėjusiems prie fondo augimo nuoširdžiai dėkojame. **KLF**

Montreal: Januškevičius A. Česlovas, **\$200**, Seidy Jonas – **\$200**, a.a. Bieliūnaitės Onos palikimas **\$500**.

Toronto: Rovas Juozas **\$100**, a.a. Karbūno Leono atminimui – Urbonas **\$1,000**, Kanados lietuvių prieš Maskvos olimpiadą (likutis) **\$6,96**, Laurinaitis Antanas **\$100**, a.a. Garmelis Vanda – palikimas **\$164**, Masiulis Antanas – **\$300**, Prisikėlimo parapijos kooperatyvas **\$1,000**, Čeponka Pranas **\$500**, a.a. Paršeliūnienės Aldonos atminimui Morkūnas L. – **\$20**, Vaskela Juozas **\$1,000**, Toronto Maironio mokykla **\$100**.

Ottawa: KLB Otavos apylinkės valdyba – **\$100**.

Hamilton: Vidugiris Bronius – **\$200**, a.a. Burdinavičius Stasio 10 metų mirties atminimui P. O. Polgrimai – **\$100**, Grinius Baly, Anastazija – **\$250**, Andrukaitis Juozas – **\$200**, „Talka“ kredito kooperatyvas – **\$250**, DLK Algirdo šaulių kuopa – **\$250**.

London: a.a. Mitalo Algirdo atminimui L. Radzevičius – **\$100**, a.a. Radzevičiaus Petro atminimui L. Radzevičius – **\$100**.

Kelowna: Bražiūnas Petras – **\$150**.

Rodney: Mockus Zigmantas, Liudvika – **\$100**.

Beacons Field: a.a. Mažeikos Kazio atminimui P. Mažeika – **\$500**.

Barry: Bataitis Juozas – **\$100**.

West Lorne: Kojelaitis Aleksas – **\$5,000**.

Prisidėjusiems prie fondo augimo nuoširdžiai dėkojame. **KLF**

Montreal: Januškevičius A. Česlovas, **\$200**, Seidy Jonas – **\$200**, a.a. Bieliūnaitės Onos palikimas **\$500**.

Toronto: Rovas Juozas **\$100**, a.a. Karbūno Leono atminimui – Urbonas **\$1,000**, Kanados lietuvių prieš Maskvos olimpiadą (likutis) **\$6,96**, Laurinaitis Antanas **\$100**, a.a. Garmelis Vanda – palikimas **\$164**, Masiulis Antanas – **\$300**, Prisikėlimo parapijos kooperatyvas **\$1,000**, Čeponka Pranas **\$500**, a.a. Paršeliūnienės Aldonos atminimui Morkūnas L. – **\$20**, Vaskela Juozas **\$1,000**, Toronto Maironio mokykla **\$100**.

Ottawa: KLB Otavos apylinkės valdyba – **\$100**.

Hamilton: Vidugiris Bronius – **\$200**, a.a. Burdinavičius Stasio 10 metų mirties atminimui P. O. Polgrimai – **\$100**, Grinius Baly, Anastazija – **\$250**, Andrukaitis Juozas – **\$200**, „Talka“ kredito kooperatyvas – **\$250**, DLK Algirdo šaulių kuopa – **\$250**.

London: a.a. Mitalo Algirdo atminimui L. Radzevičius – **\$100**, a.a. Radzevičiaus Petro atminimui L. Radzevičius – **\$100**.

Kelowna: Bražiūnas Petras – **\$150**.

Rodney: Mockus Zigmantas, Liudvika – **\$100**.

Beacons Field: a.a. Mažeikos Kazio atminimui P. Mažeika – **\$500**.

Barry: Bataitis Juozas – **\$100**.

West Lorne: Kojelaitis Aleksas – **\$5,000**.

Prisidėjusiems prie fondo augimo nuoširdžiai dėkojame. **KLF**

Montreal: Januškevičius A. Česlovas, **\$200**, Seidy Jonas – **\$200**, a.a. Bieliūnaitės Onos palikimas **\$500**.

Toronto: Rovas Juozas **\$100**, a.a. Karbūno Leono atminimui – Urbonas **\$1,000**, Kanados lietuvių prieš Maskvos olimpiadą (likutis) **\$6,96**, Laurinaitis Antanas **\$100**, a.a. Garmelis Vanda – palikimas **\$164**, Masiulis Antanas – **\$300**, Prisikėlimo parapijos kooperatyvas **\$1,000**, Čeponka Pranas **\$500**, a.a. Paršeliūnienės Aldonos atminimui Morkūnas L. – **\$20**, Vaskela Juozas **\$1,000**, Toronto Maironio mokykla **\$100**.

Ottawa: KLB Otavos apylinkės valdyba – **\$100**.

Hamilton: Vidugiris Bronius – **\$200**, a.a. Burdinavičius Stasio 10 metų mirties atminimui P. O. Polgrimai – **\$100**, Grinius Baly, Anastazija – **\$250**, Andrukaitis Juozas – **\$200**, „Talka“ kredito kooperatyvas – **\$250**, DLK Algirdo šaulių kuopa – **\$250**.

London: a.a. Mitalo Algirdo atminimui L. Radzevičius – **\$100**, a.a. Radzevičiaus Petro atminimui L. Radzevičius – **\$100**.

Kelowna: Bražiūnas Petras – **\$150**.

Rodney: Mockus Zigmantas, Liudvika – **\$100**.

Beacons Field: a.a. Mažeikos Kazio atminimui P. Mažeika – **\$500**.

Barry: Bataitis Juozas – **\$100**.

West Lorne: Kojelaitis Aleksas – **\$5,000**.

Prisidėjusiems prie fondo augimo nuoširdžiai dėkojame. **KLF**

Montreal: Januškevičius A. Česlovas, **\$200**, Seidy Jonas – **\$200**, a.a. Bieliūnaitės Onos palikimas **\$500**.

Toronto: Rovas Juozas **\$100**, a.a. Karbūno Leono atminimui – Urbonas **\$1,000**, Kanados lietuvių prieš Maskvos olimpiadą (likutis) **\$6,96**, Laurinaitis Antanas **\$100**, a.a. Garmelis Vanda – palikimas **\$164**, Masiulis Antanas – **\$300**, Prisikėlimo parapijos kooperatyvas **\$1,000**, Čeponka Pranas **\$500**, a.a. Paršeliūnienės Aldonos atminimui Morkūnas L. – **\$20**, Vaskela Juozas **\$1,000**, Toronto Maironio mokykla **\$100**.

Ottawa: KLB Otavos apylinkės valdyba – **\$100**.

Hamilton: Vidugiris Bronius – **\$200**, a.a. Burdinavičius Stasio 10 metų mirties atminimui P. O. Polgrimai – **\$100**, Grinius Baly, Anastazija – **\$250**, Andrukaitis Juozas – **\$200**, „Talka“ kredito kooperatyvas – **\$250**, DLK Algirdo šaulių kuopa – **\$250**.

London: a.a. Mitalo Algirdo atminimui L. Radzevičius – **\$100**, a.a. Radzevičiaus Petro atminimui L. Radzevičius – **\$100**.

Kelowna: Bražiūnas Petras – **\$150**.

Rodney: Mockus Zigmantas, Liudvika – **\$100**.

Beacons Field: a.a. Mažeikos Kazio atminimui P. Mažeika – **\$500**.

Barry: Bataitis Juozas – **\$100**.

West Lorne: Kojelaitis Aleksas – **\$5,000**.

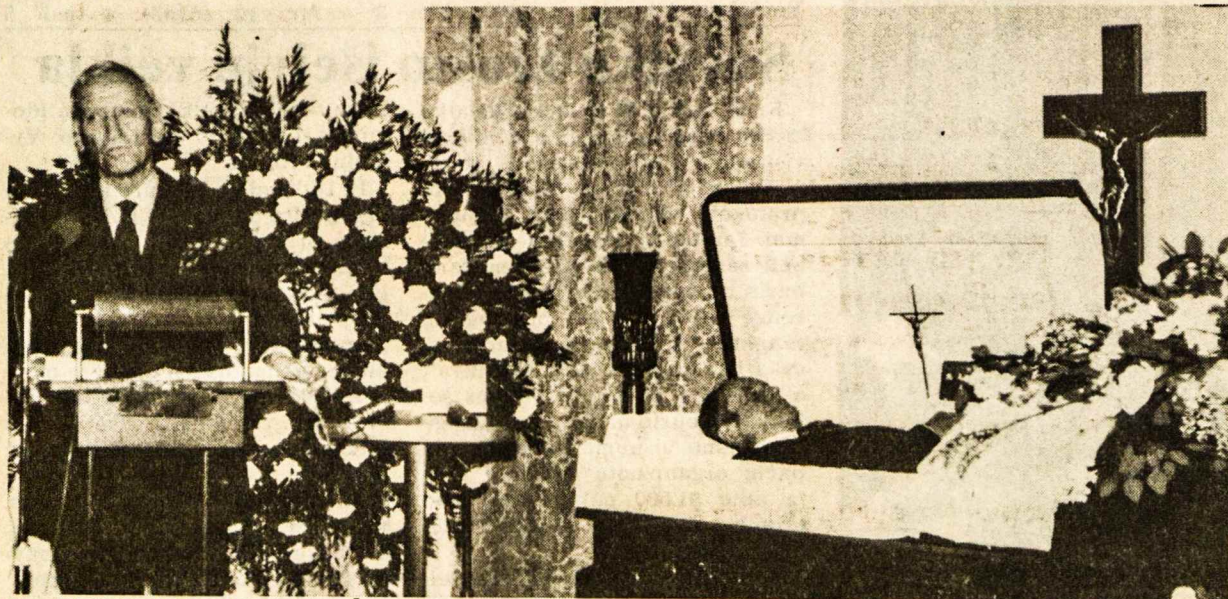
Prisidėjusiems prie fondo augimo nuoširdžiai dėkojame. **KLF**

Montreal: Januškevičius A. Česlovas, **\$200**, Seidy Jonas – **\$200**, a.a. Bieliūnaitės Onos palikimas **\$500**.

Toronto: Rovas Juozas **\$100**, a.a. Karbūno Leono atminimui – Urbonas **\$1,000**, Kanados lietuvių prieš Maskvos olimpiadą (likutis) **\$6,96**, Laurinaitis Antanas **\$100**, a.a. Garmelis Vanda – palikimas **\$164**, Masiulis Antanas – **\$300**, Prisikėlimo parapijos kooperatyvas **\$1,000**, Čeponka Pranas **\$500**, a.a. Paršeliūnienės Aldonos atminimui Morkūnas L. – **\$20**, Vaskela Juozas **\$1,000**, Toronto Maironio mokykla **\$100**.

Ottawa: KLB Otavos apylinkės valdyba – **\$100**.

Hamilton: Vidugiris Bronius – **\$200**, a.a. Burdinavičius Stasio 10 metų mirties atminimui P. O. Polgrimai – **\$100**, Grinius Baly, Anastazija – **\$250**, And

A. a. KESTUTIS-JUOZAS VALIŪNAS, ilgametis VLIKo pirmininkas, miręs 1992 m. sausio 25 d., pašarvotas Frank E. Campbell laido tuvių namuose Manhattan, N.Y. Atsisveikinimo žodį taria JAV ambasadorius ANGIER BIDDLE DUKE. Atsisveikinimo vakare dalyvavo ir kalbas pasakė: Lietuvos ambasadorius Jungtinėms Tautoms ANICETAS SIMUTIS, Tautos fondo tarybos pirm. inž. JURGIS VALAITIS, Latvių sąjungos atstovas - ULDIS GRAVA, krikščionių demokratų - ALGIS VEDECKAS, VLIKo pirm. dr. KAZYS BOBELIS (raštu). Velionis palaidotas sausio 29 d. Cypress Hill kapinėse iš Viešpaties atsimainymo šventovės. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė prel. Pranas Bulovas, dalyvaujant vysk. Pauliui Baltakiui, OFM.

Laisvės kovotojas laisvajame pasaulyje

VLIKo garbės pirmininkas a.a. JUOZAS-KESTUTIS VALIŪNAS 1923.VIII.6-1992.I.25

Dr. JUOZAS SUNGAILA

Raudonajam komunizmo siaubui užplūdus Lietuvą, nemaža dalis mūsų tautiečių, vengdami sunaikinimo pasitraukę į Vakarus ir įsijungę į politinę kovą už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Dr. Juozas-Kestutis Valiūnas buvo vienas pačių didžiųjų kovotojų, paaugusių savo jėgas ir asmeninius finansinius išteklius tai kovai vadovauti.

Velionis gimė 1923 m. rugpjūčio 6 d. Kaune. Tėvas buvo valstybės administracijos tarnautojas ir aktyvus Šaulių sąjungos narys, o motina - Jonavos progimnazijos mokytoja. JKV mokėsi Jonavos progimnazijoje ir Jėvų jėzuitų gimnazijoje, kurią bolševikams uždarius persikėlė į Kauno VIII gimnaziją ir ją baigė 1941 m. Po poros metų jis pradėjo ekonomikos ir teisės studijas Austrijos Graze, jas tęsė Prahoje ir Wuerzburgėje, o baigė Tuebingeno universitete daktaro laipsnį 1947 m. "cum laude", apgynęs disertaciją tema "Lietuvos ir Vokietijos prekybiniai santykiai 1918-1940 metų laikotarpyje". Kurį laiką gilinio studijas tame pačiame universitete, o 1951 m. imigravo į JAV ir apsigyveno New Rochelle, NY. Čia pradėjo reikštis ekonominėje srityje, kartu su dr. J. Kazicku įsteigė kelias tarptautinės prekybos bendroves.

Politinėje - visuomeninėje veikloje JKV pradėjo reikštis nuo gimnazijos laikų, įsijungęs į pagrindinę veiklą rusų ir vokiečių okupacijų laikotarpyje. Bolševikų buvo suimtas, tardomas ir paženklintas Sibiro tremčiai, kurios išvengė savo budrumo ir apdairumo dėka.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

The Loughhead & Barnard

šeimos ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"

Sudbury, Ontario

Gėlių parduotuvė "Victoria"

416 Roncesvalles Ave. (prie Turner & Porter laido tuvių namų).

Paruošiamės gėles (vairioms progoms - vestuvėms, laido tuviams ir t.t.)

Prieinamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai.

Skambinti tel. 536-1994.

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629

Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

Cia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių.

Telefonas 471-1424

Moksleivio pasakojimas apie Lietuvą

Jo išpuodžiais ir jo vaizdajuoste labai domėjosi vaikai

VILIJA NEKRAŠIENĖ

Šiemet vasario 15 d. Hamiltono Vysk. M. Valančiaus mokyklos vaikučiai gražiai paminėjo Lietuvos nepriklausomybės dieną. Visi buvo susirinkę mokyklos bibliotekoje, kur pasitiko svečią, Aukštesniųjų liutuanistinių kursų moksleivį, šešiolikmetį Andrių Gedrį. Jis lankėsi Lietuvoje 1991 m. rugpjūčio mėnesį, tuo metu, kai Maskvoje įvyko perversmas. Namo jis parsivežė idomiu pasakojimu ir savo sukurta vaizdajuoste. Jis parodė ją vaikams, papildydamas ją gyvu, idomiu pasakojimu, paaiškinimais. Visi susidomėję stebėjo iš arti nufilmuotus rusų kareivius su šautuvais prie TV bokšto Vilniuje. Nepriklausomybės aikštę, parlamento rūmus, vis dar apsupus barikadų, Kryžių kalną, putojančią Baltijos jūrą, Kuršių Nėriją ir dar daug kitų nuostabių Lietuvos vaizdų.

Daugeliui vaikučių tai buvo visai naujas žvilgsnis į tėvų ir senelių žemę. Mes, suaugusieji, kad ir kaip besistengtume, niekada nesugebėsime vaikams pasakoti apie Lietuvą taip, kaip tai padarė dar senesniai tos pačios mokyklos suole sėdėjęs jaunuolis. Jis tarsi priartinio Lietuvai vaikams. Daugeliui jų kilo mintis, kad gal greitai, dar kiek paūgėję ir jie galės kirsti per Atlantą į tą tolimą, paslaptingą ir viliojančią žemę.

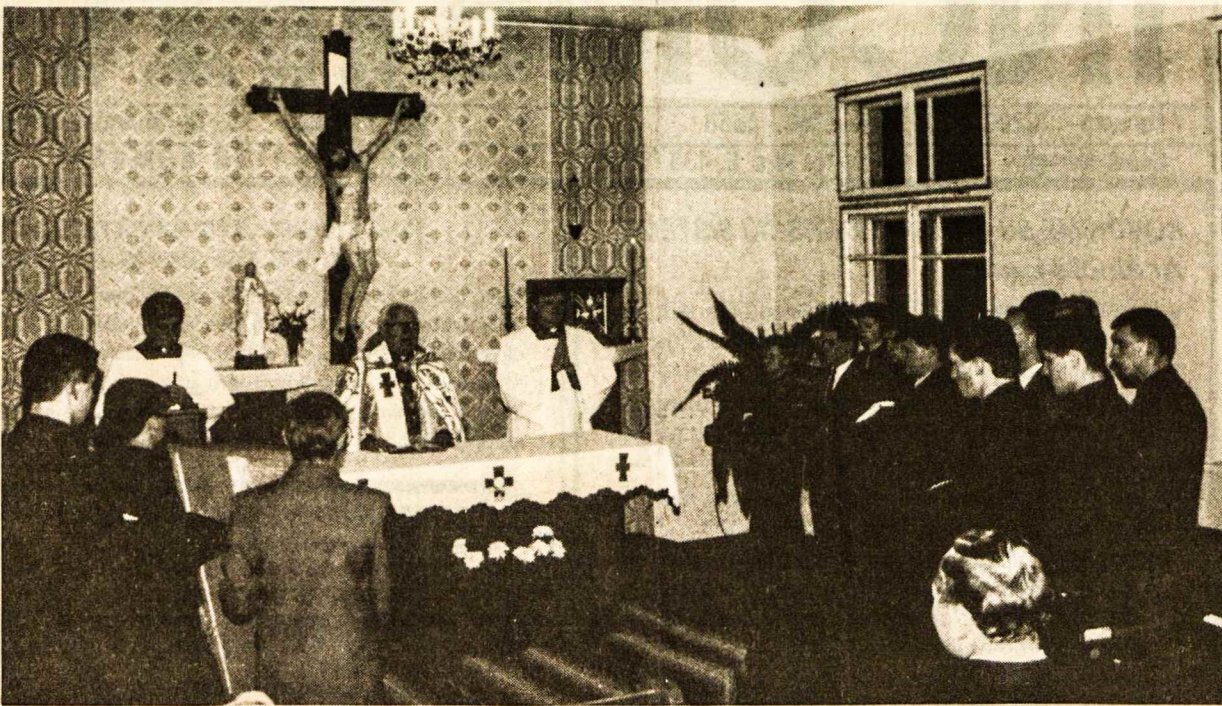
Andrius jau atrado tą žemę sau, pamatė jos grožį ir problemas, pamilo dar karščiau, negu mylėjo ją svajonėse ir močiutės pasakojimuose. Buvo idomu stebėti, kaip viena jauna širdis uždegė daug mažų širdelių.

Pamoka suaugusiems

Daugeliui mokytojų kyla klausimas, kaip dabar mokyti, ką sakyti vaikams, kai taip greitai pasikeitė politinė Lietuvos padėtis. Visas mokymas per penketą dešimtmečių buvo nukreiptas viena linkme - nepriklausomybės atgavimo. Kovos už laisvę idėja skatino visą lietuvių gyvybingumą, ugdė vaikų patriotizmą. Viskas atrodė aišku: Lietuvoje lietuviai pavertti, o išėjusi kova į visą kuro gaisrą, visai nepriklausomybės idėjas. Tačiau situacija pasikeitė netikėtai greitai. Lietuvai pagaliau yra valstybė, turinti savo įstatymus ir politinę sistemą. Ji, kaip ir kiekviena kita valstybė, daro klaidų, iš tų klaidų ir mokosi. Tai natūralu. Lygūs, rožėmis kloti keliai būna tik pasakose.

Suprantama, įtautosiems tai spaudžia širdį. Kai kas šiaip Atlanto net pasijuto jau nebe-reikalingi, lyg atlikę savo vaidmenį. Bet negi tai tiesa? Nemačiau. Reikia ramiai pamąstyti ir suvokti savo pakitusios situacijos, atrasti savo veiklos sritį. Juk negalima nieko kaltinti, kad "mainos rūbai margo svieto".

Lietuvoje paliktos gilių žaizdos. Jai dar ilgai, labai ilgai reikės išsivijos pagalbos. Tik tą pagalbą kiekvienas žmogus sa-vaip supranta. Manau, kad beko-nais, drabužiais ir doleriais Lie-tuvos skylių neužkaisiosim. Tai tik skatina žemuosius žmonių instinktus, pavydą, vagystę. Pas-kui patiems čia būnant negera apie tai skaityti. Ne tas geras, kuris duonos duoda, o tas, kuris ją auginti moko. Lietuvai reikia naujų idėjų, padedančių išeiti iš aklaivės, profesionalių pa-tarimų, jaunų, energingų širdžių. Jas mes turime padėti už-degti ir ugdyti. Tikui, kad ne vienas iš mano pažįstamų vaikų žengs Lietuvos žemę. Žengs tvir-tai, ne kaip ateiviai, ne kaip sve-čiai, ne kaip pompastiški tuš-čiažodžiai mitinguotojai, kurių Lietuvoje ir taip pakanka. Žengs

Ivilkutės Telsių kunigų seminarijoje 1991.XI.23. Apeigas kopyčioje atlieka vysk. A. VAIČIUS. Sutanomis apsilanko 24 nauji seminariai. Šiuo metu seminarijoje mokosi 67 klierikai

kaip Lietuvos vaikai, tvirtai jausdami po kojomis savo šaknis, girdėdami protėvių šauksmą. Akimis matuos laukus, kelius ir pa-keles, kurdami ateities planus. Nukirsti žmogui tas šaknis, ir liks vėjo nešiojama skiedra. Ne taip svarbu, kur žmogus gyvena, svarbu, kad jis žino savo Tėvynę, žino, ko pats iš savęs gali tikėtis.

Vaičių tiesa

Sakoma, kad tiesa kalba vaiko lūpomis. Girdėjau, kaip po mi-nėjimo vienas berniukas savo draugams aiškino, kad atidarys Lietuvoje restoraną "McAntanas". Mielieji, argi jums tai nieko neprimena? Kol mes svarstome, kas daugiau idėjomė į nepri-klausomybės atgavimo aruodą, kol baramės ir nesutariame, be-sidangstydamiesi frazėmis "var-dan Lietuvos", - vaikų mintys ir svajonės pralenkia mūsų širdis. Jos svarios, tyros, nesugadino-tos... Tik neatimkimi iš jų noro pažinti Lietuvą savo grubumu, neatgraskinkime riksmams ir bar-niais nuo tėvų ir senelių kalbos. Ne prieivartą, o tik savo sugebė-jimu sudominti vaikus, lankstū-mu galėsim sustiprinti jų lietu-višką žodį. Galbūt aš klystu, bet manau, kad ir mokytojai turi bū-ti ne prieivartai, ne skardžia-balsiai rėkšniai, nuo kurių balso vaikai net gužiasi, o, tarsi, vai-dilutės ramiai, tyliai ir su meile kūrenančios lietuvių širdis.

Lietuvos šventė Australijoje

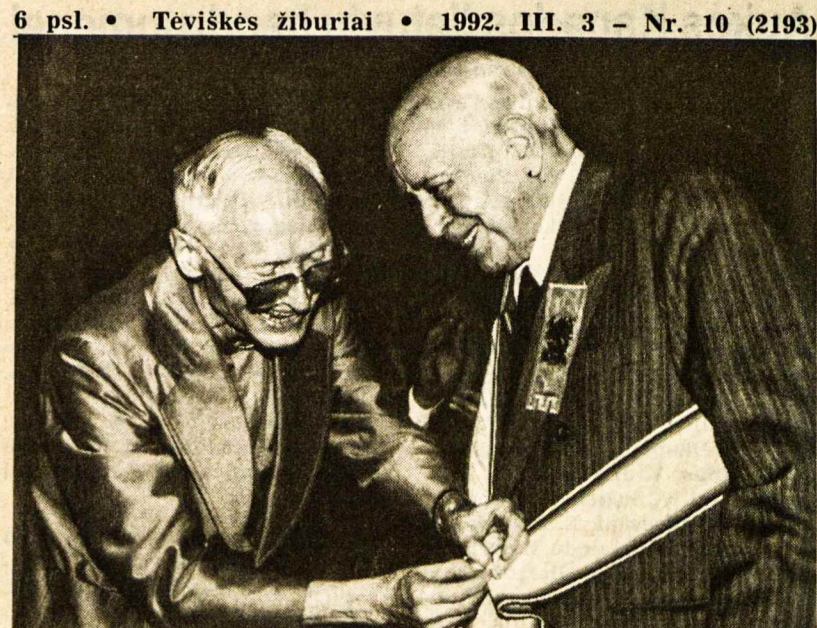
Vasario 16-ji buvo ne tik lietuvių, bet ir kitataučių dėmesio centre

Australijos lietuvių bendruomenės Sidnio apylinkės valdyba šiais metais surengė įspūdingą Va-sario 16-sios minėjimą. Jis buvo pradėtas iškilmingomis Mišiomis Šv. Joachimo šventovėje. Jas at-našavo prel. P. Butkus, giedojo Sidnio lietuvių choras "Daina", vadovaujamas B. Aleknaitės, var-gonojuojant - J. Anku. Prieš pa-maldas Tautos fondo atstovybė rinko aukas "Vaiko tėviškės na-mams" Lietuvoje. Surinkta - \$1.250.

Po pamaldų vyko minėjimas Lie-tuvių namuose Bankstowne. Atsi-lankė Olandijos, Švedijos, Vengri-jos, JAV, Kanados, Norvegijos, Prancūzijos, Suomijos, Islandi-jos, Liuksemburgo, D. Britanijos, Vokietijos, Čekoslovakijos, Len-kijos, Rusijos konsulai ar jų pa-vaduotojai, taip pat - Australi-jos federacinės, provincinės val-džios atstovai ir parlamentariai. Svečios sutiko L. Kramilienę, D. Sliterytę, J. Burneikaitę ir apy-linkės bendruomenės pirm. V. Jušką.

Lietuvių klube iki šiol nebuvo buvę tiek daug kitataučių svečių. Jie buvo nusteibinti puošniomis patalpomis, nors Sidnio mieste gyvena tik apie vieną tūkstantį lietuvių.

Minėjimas buvo pradėtas Australi-jos himnu. Invokaciją sukal-bėjo prel. P. Butkus, o įvadinį

Kun. PRANAS GAVĖNAS Brazilijoje apjuosia pagarbos juosta prof. PLINIO CORREA DE OLIVEIRA TFP organizacijos (Tradition, Family, Property) VIII kongrese, tuo išreikšdamas lietuvių padėką už jo iniciatyvą surinkti per 5 milijonus parąšų laisvajame pasaulyje už Lietuvos nepriklausomybę.

Šviesi žvaigždė tamsiame horizonte

Arkiv. Teofilias Matulionio monografija portugalų kalba

Sao Paulo mieste Brazilijoje š. m. sausio mėnesį vyko TFP (Tradition, Family, Property - Tradicija, šeima, nuo-savybė) organizacijos rėmėjų tarptautinis VIII-sis kongre-sas. Jame dalyvavo Brazilijoje gyvenantis kun. Pranas Ga-vėnas, SDB.

Sausio 3 d. jis suvažiavimo dalyviams pasakė kalbą, supa-žindindamas juos su Brazili-

joje išleista portugalų kalba knyga "Dom Teofilias Matulio-nis - vyskupas, kalnys ir ko-munizmo kankinys". Tai verti-mas arkiv. Teofilias Matulio-nio monografijos "Nemarus mirtingasis", redaguotas kun. dr. Prano Gaidos. Knygai įva-dą parašė ir rūpinosi jos išlei-dimu TFP organizacijos Brazili-joje pirmininkas (preziden-tas) prof. Plinio Correa de Oliveira.

Kun. P. Gavėnas padėjojo profesoriui už iniciatyvą ir vi-siems organizacijos nariams už pagalbą. Kunigas savo kal-boje pažymėjo komunistų taut-žudystės nusikaltimus Marijos žemėje - Lietuvoje ir išryški-no arkiv. T. Matulionio asme-nybę.

Kovoje su komunizmu arki-vyskupas kankinys užima iš-skirtinę vietą. Jo nepalaužia-mas tikėjimas, ištvermė, tyli kančia, gili malda, meilė arti-mui - tai šviesi šventumų žvaigždė tų laikų tamsiame ho-rizonte. Jis tapo moraliniu pavyzdžiu ne tik Lietuvai, bet ir visai Katalikų Bendrijai visame pasaulyje. Dėl savc dvasinio švitėjimo iš didelės asmenybės gavo iš popiežiaus Pijaus XI kankinio titulą.

Šios kun. P. Gavėno kalbos įdėmiai ir su įsijautimu klausėsi 2.000 kongreso dalyvių, pertraukdami kalbėtoją karš-tais plojimais.

Šiame kongrese dalyvavo atstovai iš 111 miestų Brazili-joje, o taip pat iš JAV, Argentin-os, Australijos, Kanados, Peru, Filipinų, Kolumbijos, Vengrijos, Čilės, Venezuelos, net Kubos ir Kinijos.

Kun. P. Gavėnas, baigdamas kalbą, pabrėžė - jei po 50 me-tų komunistinės priespaudos praeitis Kalėdas lietuviai tė-vynėje galėjo švesti laisvę, didelė dalis nuopelnų priklaus-o TFP organizacijos istori-niam užmojiui surinkti daugiau kaip penkis mil. parąšų už Lie-tuvos nepriklausomybę. Padė-kos ženklą kalbėtojas šios organizacijos vadovą profesorių Plinio Correa de Oliveira apjuosė tautine pagarbos juos-ta. Kaip senovės romėnai savo karžygius apdovano-davo lauro vainikais, taip šimtmečiais, buvo sakyta, lietuviai savo didvyrius apjuosdavo tokiomis juostomis. A.

Kai mane Sąjūdžio Biršto-no taryba paklausė, ką siūlyčiau pristatyti apdovanojimui, aš nesvarstęs pasakiau, kad Birštone yra du to labiausiai verti žmonės, - sakė Birštono Politinių kalinių sąjungos pir-mininkas Leonas Palškis. - Pasirodo, ir jų, ir mano nuo-monės sutapo.

Laisvę gynė visa Lietuva. Niekas neapdovano-tų šimtų tūkstančių, kurie šalo žvar-biomis naktimis, stovėjo prieš tankų vamzdžius. Ne dėl apdo-vanojimų stovėjo. Net negalvo-jimo apie tai. Negalvojo apie tai ir Buzas su Laukevičium. Didžiausias apdovanojimas jiems - apginta Laisvė.

- Povilas Buzas ir Vincas Laukevičius.

Kiekvienas, dalyvavęs Atgi-mimo renginiuose, įsidėmė-jo gražiai pražilusį žmogų su trispalve vėliava - Vincą Lau-kevičių ir kitą žilagalvį, jaunatviškai liekną Povilą Bu-zą, laikantį rankose Birštono tremtinių vėliavą. Pirmuosiuose mitinguose Vilniuje, Kau-ne, Prienuose, Birštone, Bal-tijos kelyje, partizanų palai-kų laidojimo iškilnėse, tautos šventėse - visur jie išstvermin-gai nešė tautines vėliavas, kaip ir visą savo gyvenimą - laisvės troškimą ir viltį. Negalėjo jie kitur būti ir tomis lemiomomis, sunkiomis Lietuvai dienomis. Sausio 11 budėjo prie parla-mento, sausio 15 vėl važiavo į Vilnių.

Apie Povilą Bužą rašiau apy-braizėje "Visada tikėjęs lais-ve", kuri buvo spausdinta 1990 m. "Tėviškės žiburiuose". Apie jį apybraizą "Žmogus iš legen-dos" yra Antaninos Garmutės knygoje "Išėjo broliai". Buvęs partizanas, tik stebuklingu bū-du išlikęs gyvas, jis pateko į priešų nagus, kentėjo sovieti-niuose lageriuose, o grįžęs vėl ėmėsi pagrindinės veiklos - daugino ir platino "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kroniką", kitus nelegalius leidinius. Vėl buvo saugumiečių suimtas, antrąsyk kalėjo lageriuose.

- Ką jautėt prie parlamen-to, - paklausiau.

- Laukėm tankų, bet jie ne-pasirodė. Žinoma, buvo bangu. Baimė visada būdinga žmogui, tik reikia mokėti ją nugalėti savo dvasios stiprybe.

Nelengvesnis buvo ir Vinco Laukevičiaus kelias per prie-spaudos sutemas. Nepriklaus-

Lietuvos ir išeivijos ansambliai

Kas jungia ir kas skiria mus, puoselėjančius lietuviškas dainas ir tautinius šokius?

G. BREICHMANIENĖ

Ansamblis reiškia meninį vienetą, susidedantį iš keleto grupių, kurios bendrame derinyje susijungia ir atlieka programą, papildydamos viena kitą. "Liaudies ansamblis" o vėliau "Lietuva", buvo sambūriai, kuriuos jungė daina, muzika ir šokis. Tai idealus ansamblio apibūdinimas. Išeivijoje didesnius tautinių šokių vienetų, susidedančių iš kelių grupių, taip pat vadina ansambliais.

1989-91 m., Lietuvai pradėjus drąsiai žengti nepriklausomybės keliu ir subyrėjus geležiniai uždangai, prasidėjo pasisvečiavimo laikotarpis. Keletui mūsų ansamblių pavyko nuvykti į Lietuvą. Juos ten traukė noras aplankyti tą nuostabią kraštą, kuris taip nostalgikai ir su didele meile buvo atvaizduotas tėvų pasakojimuose. Daugumas jų grįžo su geriausiais įspūdžiais, užmezgę ryšį su Lietuvos jaunimu ir pakvietę juos aplankyti Kanadą.

Pasirodo, kad ir Lietuvos jaunimas nemažiau troško aplankyti tą aukso ir visokeriopų gėrybių kraštą. Mus aplankė keletas stiprių ansamblių su gerai paruošta programa. Kanados lietuviai to paties nostalgijos jausmo vedini užplėdė sales, globėjo, vežiojo svečius, apdovanojo ir kvietė vėl atsilankyti. Dvejų metų laikotarpį teko matyti ir girdėti įvairiausių meninių vienetų. Kai kurie buvo stiprūs, o kai kurie ir gana silpni. Tas didysis entuziazmas atvėso, ir rengėjai pradėjo dejuoti, kad salės apytuštės, o ansambliai vienas į kitą panašūs. Ateityje kas nors Lietuvoje (gal užsienio reikalų ministerija) turėtų kontroliuoti išvykstančius ansamblius ir išsiųsti tik pačius geriausius.

Lietuvoje yra klaidinga nuomonė apie čia gyvenančius lietuvius: visi esą seni ir viskas jiems patinka, kas tik surišta su Lietuva. "Dainuok apie berželį ir bernelį ir bus labai gerai!" Toks Lietuvoje mėgstamas kartoti posakis.

Lietuvos ir išeivijos jaunimas

Stebėdami ansamblius iš Lietuvos, matėme, kad mus neabejotinai jungia ta pati meilė Lietuvai. Tačiau yra daug dalykų, kurie mus skiria. Penki dešimtmečiai, praleisti kitoje valdymo sistemoje, be abejonės turi įtakos į jaunųjų pasaulėžiūrą, jų supratimą darbo, religijos ir moralės. Išeiviai, atsidūrę svetiname krašte, stengėsi ne tik įsikurti ir gyventi. Didžiausias visų uždavinys ir tikslas buvo išlikti lietuviais ir tokiomis išlaikyti savo jaunąją kartą. Todėl lietuviai ateiviai steigė savo parapijas, kurios buvo visa ko centras. Tai buvo lyg maža salelė svetimųjų jūroje.

Ir, nė dienos negaištant, buvo steigiamos šeštadieninės mokyklos, chorai, dramos teatrai ir tautinių šokių grupės. Mes buvome praradę visa, kas mums brangu, praradę Tėvynę. Žinodami, kad didelė dalis lietuvių dar nepalyginamai sunkiau vargsta nežmoniškose sąlygose Sibire, stengėmės skelbti Lietuvos nelaimę kiekviena proga.

Kanadiečiai, neskaitant depresijos, didelio vargo nėra patyrę, tad jiems sunku buvo įsivaizduoti, kad mes čia atsiradome ne geresnio gyvenimo ieškoti, o esame politiniai pabėgėliai. Kol kanadiečiai pradėjo susiorientuoti ir tikėti mūsų pasakojimais, praėjo geras dešimtmetis. Lengviausias išėjimas į Kanados visuomenę buvo per įvairius meninius pasirodymus. Tada ir iškilavo klausimai apie lietuvius ir Lietuvą. Ir tai truko keturis dešimtmečius. Kai Lietuvoje pradėjo busti pirmieji laisvės siekiai, Vakarų pasaulis

lis jau žinojo apie Lietuvą, jos priespaudą ir norą išsilaivinti. Lemtingomis Lietuvai dienomis priespaudoje išaugęs Lietuvos jaunimas buvo pirmose eilėse. Jauni žmonės žuvo prie televizijos bokšto ir Medininkuose. Taigi Tėvynės meilė jungia mus visus, kur bebūtume.

Skirtingos darbo sąlygos

Su ansambliu "Lietuva" nė vieno mūsų ansamblio lyginti negalime. "Lietuva" yra profesionalus ansamblis, kurio kiekvienas narys gauna algą ir iš to pragyvena. Dirba jie kasdieną po keletą valandų. Priimant į ansamblį, daroma didelė atranka. Todėl kiekvienas ansamblio narys yra išlavintas šokėjas, dainininkas ar muzikantas. Be nuolatinio mokytų, ansambliui visą laiką talkina geriausi Lietuvos muzikai, kompozitoriai, rašytojai. Pasikutinei premjerai "Ein saulelė apie dangų" tekstą ruošė 4 rašytojai-kūrėjai: A. Martinaitis, V. Bartulis, A. Klovė ir V. Juozaitis. Sukurtinei programai paruošti dirbo vienuolika meno vadovų: direktorius — Petras Telyčėnas, meno vadovas — Pranas Budrius, du baletmeisteriai ir baletų pedagogė, du orkestro koncertmeisteriai ir orkestro vadovas, du chormeisteriai ir vokalo pedagogas. Programoje nesuminėta administracinis ir pagalbinių personalo: aprangos specialistai, grimoriai ir kt.

Mes net didiesiems savo renginiams, kaip pvz., dainų ir tautinių šokių šventės, opera ir kita, negalime sau leisti tokios prabangos. Neturim tiek žmonių, o ir ruošia vyksta daugiausia savanoriškai, vis taupant, kad tik daugiau dolerių liktų bendruomenės veiklai ar Lietuvai.

Ansamblių orkestrai

Didelė spraga mūsų ansamblių veikloje ir skirtumas, palyginus su Lietuvoje veikiančiais, tai liaudies instrumentų orkestrų trūkumas. Visi žinome, kad tai labai svarbu, kad tai pakelia visos programos lygį, bet stoka instrumentų ir, svarbiausia, mokytojų, galinčių paruošti orkestrą, nebuvinimas visa tai palieka tik svajone. Kur tik atsiradavo mokytojas, instrumentus vis šiaip taip pavykdavo surasti. Tad retkarčiais sužibėdavo Čikagoje Balio Pakšto orkestras, o Kanadoje turėjome gana stiprų ir gerai paruoštą J. Švedo mokinio Zigmundo Lapino "Gintaro" liaudies instrumentų orkestrą Montrealyje. Šis orkestras keletą metų gražiai dirbo. Pasiitraukus Z. Lapinui, dar jaunieji vadovai bandė tęsti toliau, tačiau ansamblis nebeilgai gyvavo. Dabar, Lietuvai esant laisvai, gal gausime paramos iš ten esančių specialistų.

Ansamblių apranga

Kuo mūsų ansambliai gali didžiulius ir net prieš didžiulius ansamblius Lietuvoje — tai apranga. Mūsų ansambliai yra pasipuošę tikrais, auđėjū lietuvių austais tautiniais drabužiais. Mūsų vyrai padėka turėtų priklausyti dailininkams A. A. Tamošaičiams, kurie aprangą ne tik projektavo, bet paruošė visą

kadra naujų auđejū. Kaip joms priespaudą ir norą išsilaivinti. Lemtingomis Lietuvai dienomis priespaudoje išaugęs Lietuvos jaunimas buvo pirmose eilėse. Jauni žmonės žuvo prie televizijos bokšto ir Medininkuose. Taigi Tėvynės meilė jungia mus visus, kur bebūtume.

Visados apgailestauju, kai spaudos puslapiuose pamatau lietuvaites be liemenėlių ar galvos papuošalo — karūnos. Negaliu suprasti, kodėl reikia prastinti tą gražų drabužį. Argi vien dėl to, kad atrodytų kitaip?

Lietuvoje tik vienas kitas ansamblis turi tinkamą aprangą. Daugumos apranga pasiūta iš paprastos medžiagos. Kąkodėl vyrai jau čebatuoti, su lenkiškai atrodančiom skrybėlėmis?

Mūsų ansamblius gal būtų galima šiek tiek palyginti su saviveiklos ansambliais, bet ir tie turi geresnes darbo sąlygas. Saviveiklos ansambliai yra išteigti prie gamyklų, mokyklose ir kitur. Ir čia juos globoja, mokytojams algos moka darbovietė, mokykla ar kita įstaiga. Mokytojai yra apmokami ir į vadovavimą ansambliui jie žiūri kaip į savo kasdieninį darbą. Jie gali ir laiko daugiau pašvesti ansamblių paruošimui.

Visai kitaip veikia mūsų meniniai vienetai: mokytojai-vadovai dirba nemokamai, aukodami savo laisvalaikį, nes turi užsidirbti duoną kur kitur. Mūsų ansambliai turi patys sutelkti lėšas, kad ir minimalinoms išlaidoms. Ansamblių nariai turi patys pasirūpinti kelione į didesnius renginius — mokytojų kursus, tautinių šokių šventes ir pan. Kai kuriais atvejais bendruomenė ar kokia kita organizacija skiria šiek tiek pinigų, bet tai nėra nuolatinė parama.

"Lietuvos" bei "Liaudies ansamblio" auksinės sukakties proga nors trumpai pažvelgim ir į mūsų ansamblių šaknis. Didžiausiam mūsų džiaugsmui Lietuva jau laisva. Visi svajojom, bet mažai turėjome vilties šios dienos sulaukti, nors vis planavome, kalbėjome apie grįžimą į Lietuvą. Atrodo, kad grįšim į Lietuvą tik kaip turistai, pasiilgę savo krašto. Jeigu dalis ir grįžtų nuolatiniams apsigyvenimui, didesnę dalis paliks išeivijoje. Ir vėl auga jaunoji karta, ir vėl mums rūpės, kad jie neatsiskirtų nuo lietuviško kamieno, vėl gyvuos meniniai vienetai. Tad nenužeminkime jų, nelyginkime su profesionaliais ar panašiais. Pagal esamas sąlygas jų įnašas į mūsų kultūrinį gyvenimą yra didelis ir vertas dėmesio. Paprastai taip yra, kad kas vyksta savo kieme pamatome vėliausiai.

BALTASIS MENININKAS

Ant lango šaltis pašo
abstraktus ir gėles,
žiemos laukų snieguoles,
kristalo žvaigždes...

Jis ledinius vitražus
sudėsto iš stiklų,
o ledines skulptūras
iš ledo gabalų...

Jis kuria baltą meną
čia, žemėj, jau seniai,
žiemos muziejuos kabo
jo meno kūriniai...

Jis menininkas senas,
patinka jam tylą,
žiemos šaltasis menas,
tai jo darbų siela...

Elėraštis ir nuotrauka ROMUALDO KISIELIAUS

"Lietuvių archyvas" ir priekaištai

VACLOVAS JANKAUSKAS,
buvęs Sibiro tremtinys,
viesėjęs Kanadoje

Kai lietuviai po penkių dešimtmečių kovos ir milžiniškų pastangų, pagaliau taikiau keliu atėjo į nepriklausomybę, nebuvo sušaudyti ar kitu būdu sąmoningai sunaikinti nė vienas nusikaltėlis, engęs, žudęs, trėmęs, plėšęs ir visaip teriojęs mūsų kraštą. Mes nepamiršome, kad tebesame apsupime. Nuo seno į mūsų žemę kėsinosi slavai — tiek rusai, tiek lenkai.

Keista, šie abu kaimynai turi daugybę neapgrėpiamų derlinių laukų bei žemės turtų, tačiau ir vienu, ir kitu ūkis Europoje visuomet buvo žemiausioje vietoje. Mat juos visada labiau viliojo svetimų žemių grobimas nei savųjų sutvarkymas.

Turime aibes ir vidaus priešų, išugdytų per penkis dešimtmečius, dabar netekusių valdžios arba privilegijų. Yra nedraugų ir tolimesniuose kraštuose.

Atvykus pasisvečiuoti Kanadon, atkreipė dėmesį mums Lietuvoje gerai žinomi Izraelio istoriko prof. Dov Levino priekaištai bei kaltinimai. Be abejonės, kiekvienas tiesą mylintis žmogus pasirašytų po A. Kalniaus pasisakymu, išspausdintu "TŽ" 1992 m. 5 nr. apie dokumentinį keturių tomų veikalą "Lietuvių archyvas".

Sakoma, juo toliau į girią, juo daugiau medžių. Jeigu per vienus bolševikų siautėjimo metus jų nusikaltimai (toli gražu ne visi) sutilpo į 4 tomus, tai tie patys nusikaltimai, pratęsti nuo 1944 metų iki šių dienų,

vargu ar besutilptų ir į 40 tomų.

Ar žino Izraelio istorikas, kiek lietuvių dingo be žinios, buvo sužaloti ir negrįžo iš lagerių vien tik už laikymą "Lietuvių archyvo" savo namuose? Kanadiečiui ar amerikiečiui tai atrodytų didžiausias absurdas!

Kiek šmeižikiškų straipsnių buvo išspausdinta sovietinėje Lietuvoje apie vieną "Lietuvių archyvo" autorių — vysk. V. Brizgį. Jeigu jis tikrai būtų karinis nusikaltėlis ir hitlerininkų talkininkas, galingoji OSI, besiremianti kruviniu siauriu klastingiausiu KGB institucija, ji seniai būtų "sutvarkiusi". O kas surinks duomenis apie visų kitų "Lietuvių archyvo" autorių likimą?

Apie Lietuvai 1940 m. žydų vaidmenį valdžioje istorikas D. Levinas galėtų rasti medžiagos Vilniuje gyvenančio Grigorijaus Kanovičiaus knygoje "Nenusigręžki nuo mirties". Tai žydų kilmės rašytojas, rašantis rusiškai. Minėta jo knyga išversta į lietuvių k. ir išspausdinta literatūrinio žurnalo "Metai" 1991 m. spalio, lapkričio ir gruodžio mėn. numeriuose. (Gaila, išvykstant į užjūrį, dar nebuvo pasirodęs gruodžio numeris, kaip tik liečiantis vokiečių okupacijos metus ir žydų likimą).

Ar galėtų prof. D. Levinas paaiškinti, kodėl pokario Lietuvoje net kelis dešimtmečius visa Lietuvos spauda, cenzūra bei kitos komunikacijos priemonės buvo išimtinai žydų rankose? Viršūnėje buvo vyriausias "Tiesos" redaktorius Genrikas Zimanas. Jo komanda sudarė daugiau nei 80 vyriausių spaudos viršininkų. Tai jie organizavo nepriklausomos Lietuvos spaudos naikinimą ir tik mažą dalelę sukišo į plačiąją visuomenę neprieinamus "specialius fondus". Tiesa, cenzūros viršininku, tik dėl akių, buvo lyg ir lietuvis, buvęs stribas, visiškai savo darbo neįmanantis M. Šliževičius, pasodintas į šį postą už "nuopelnus" (mat kovoje su Lietuvos partizanais neteko kojos). Visi pavaduotojai ir skyrių viršininkai buvo G. Zimano žmonės. Beje, ir A. Sniečkaus žmona buvo žydė Bordonaitė.

Ką galėtų prof. D.L. pasakyti ir apie visuos Lietuvos universitetuose dirbusi "filosofą", slapta KGB majorą Zaksą, apie kurio krivinus darbus papasakojo jo žmona, gyvenanti Izraelyje? Ką galėtų paaiškinti apie daugelį žydų — žiauriausių tar dytojų?

Toli gražu nepilnas A. Kalniaus nurodytas lietuvių, nukentėjusių ar žuvusių nuo vokiečių už žydų gelbėjimą, skaičius. Tačiau ar prof. D. Levinas galėtų nurodyti nors vieną žydą, nukentėjusį ar žuvusį gelbstint lietuvių, kai šie pokario metais buvo masiškai suimami, žiauriausiai tardomi, naikinami, deportuojami?

Tėviškės žiburiai • 1992. III. 3 — Nr. 10 (2193) • psl. 7

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Teminė nuotraukų paroda "Keltias į laisvę" Romos meno galerijoje "Est" surengė draugija "Italija — Lietuva", kai Romoje lankėsi Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirm. Vytautas Landsbergis. Daug darbo šiai parodai, atspindėjusiai sunkų lietuvių tautos kelią nepriklausomybės nuo XX š. pradžios iki dabartinių dienų, skyrė draugijos pirm. senatorius Paolo Barbi ir Laima Pangonytė. Parodą paruošė kausietis fotomenininkas Romualdas Požerskis.

Dr. Alfonsas Eidintas, Lietuvos istorijos instituto direktoriaus pavaduotojas, ruošiasi rašyti Lietuvos prezidento Aleksandro Stulginskio (1885-1969) ir pedagogo prof. dr. Antano Paplausko-Ramūno (1910-1974) biografijas. Vasario 12 d. jis atvyko Čikagon, kur medžiaga penkias savaites kada rinkti prof. dr. Jono Račkausko vadovaujamam Lituanistikos tyrimo ir studijų centre. Jis taipgi aplankys ir Otavoje tebegyvenančią ten mirusio prof. dr. A. Paplausko-Ramūno našlę Mariją ir galbūt velionies kapą Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje prie Toronto.

Šeštąjį tarptautinį pianistų konkursą Floridos Palm Beach vietovėje sausio 3-12 d.d. laimėjo vilnietis Petras Geniušas, dirigento Rimo Geniušo ir dail. Renos Žemaitytės-Geniušienės sūnus, baigęs Lietuvos konservatoriją Vilniuje, tobulinęs Maskvos konservatorijoje. 1989 m. jis išsikovojė II vietą tarptautiniame konkurse Ispanijos Saragošoje, o 1991 m. vasarą viešėjo Klivlande ir įgėgas išbandė dviejuose konkursuose Ohio valstybėje. Cincinnatije P. Geniušas užėmė II vietą, Oberline — I vietą. Šių laimėjimų dėka jis ir buvo pakviestas į šiemetinį tarptautinį konkursą Floridoje. Palm Beach konkursas yra prestižinio pobūdžio, keliantis didelius reikalavimus pasirinktiems ir jį pakviestiems pianistams.

Konkursas turi septynis dailis laimėjimus išrinkti. Kiekvienai daliai reikia paruošti beveik nedidelio koncerto programą su tarptautinių klasikų bei dabartinių kompozitorių skirtingais kūriniais. Pastarųjų grupę P. Geniušas įjungė ir Broniaus Kutavičiaus sonatą. Konkursą pradėjo 20 pianistų, o baigiminėje septyniatojoje dalyje liko tik du — lietuvis ir jugoslavas. Pirmąją vietą su \$15.000 premija laimėjo Petras Geniušas, trisdešimt vienerių metų amžiaus, antrąją vietą ir \$5.000 premiją — Aleksander Serdar, jaunesnis septynerias metais. P. Geniušo dabar laukia konkursas laureatų skirtas rečitalis Lincoln centre Nijorke lapkričio mėnesį. Ta proga jo koncertai lietuviams rudenį yra numatyti Čikagoje ir Nijorke. Konkursui pasibaigus, P. Geniušas Floridos lietuviams surengė atskirą koncertą Juno Beach vietovėje, o jų buvo pagerbtas ir pasveikintas vaišėse "Olive Gardens" restorane.

Dr. Stasio Budrio lietuvių foto archyvo dvidešimt penkerių metų sukaiktis minėjimo Jaunimo centro kavinėje Čikagoje 1991 m. lapkričio 8 d. buvo parodyta pirmoji dr. Adolfui Damušui skirta filmo dalis. Ją sukūrė iš Lietuvos atvykęs rež. Arvydas Rencius. Antroji šio dokumentinio vaizduojamos filmo dalis buvo baigta vėliau. Su visu filmu lietuviai tik prieš Kalėdas galėjo susipažinti Algimanto Kezio "Galerijoje". Vaizduojamos filmas atskleidžia plačią dr. A. Damušio veiklą prieškarinėje nepriklausomoje Lietuvoje, okupacijoje ir išeivijoje. Turbūt nedaug kas žino, kad jis už darbą su ateitininkais buvo uždarytas Varnių darbo stovykloje, porai mėnesių ištremtas tėviškėn. Sovietų-vokiečių karo pradžioje dr. A. Damušui teko būti Lietuvos laikinosios vyriausybės pramonės ministeriu, įsijungusiu į lietuvių aktyvistų fronto pagrindinę veiklą ir VLK organizavimą. Dr. A. Damušius buvo suimtas ir kalintas nacių koncentracijos stovyklose. Pokario metais jis tęsė darbą su katalikiškuoju lietuvių jaunimu JAV, įsteigė "Dainavos" stovyklavietę. Pirmajai dokumentinio vaizduojamos filmo daliai yra panaudotos senųjų kino kronikų ištraukos, jon įjungti dabartiniai Kauno, Akmenės cemento fabriko, Kryžių kalno vaizdai. Antrojoje dalyje dr. A. Damušio žodžius papildė Algimanto Kezio nufilmuoti Ateitininkų federacijos VIII-ojo kongreso, "Dainavos" vaizdai.

Šiaulių dramos teatre naujo pastatymo susilaukė H. Suedermanno "Jonas ir Erdmė". Antrąjį premjerinį spektaklį paruošė ta pati rež. R. Steponavičūtė, šią novelės inscenizaciją režisavusi ir 1979 m. Pagrindinius vaidmenis atliko tie patys aktoriai: Jono — V. Baranauskas, Erdmės — F. Laurinaitytė. Antrąją 1992 m. premjerą taps argentinietės dramaturgės G. Gambaro pjesė "Velnio padėrmė", sprendžianti sudėtingas meilės, tėvų ir vaikų santykių problemas. Premjerą paruošė jaunas rež. V. Vyšniauskas, pagrindinius vaidmenis atliko aktoriai R. Vaičekonytė ir S. Jakubauskas.

Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Antano Jonyno 1991 m. premiją už prozos debiutą laimėjo Skuode gyvenantis Edmundas Untulis. Šia premija buvo įvertinta "Vagos" 1990 m. išleista jo apsakymų ir apysakos knyga "Vakaras be vakarienės". Premiją laureatui E. Untuliui ikeitė Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos bibliotekos direktorius S. Stasiulis su centro valdybos atstove Z. Juodikienė. Laimėtoją sveikino pirmasis pirmininko pavaduotojas O. Petrauskas. Vakarų dalyvius laureatas E. Untulis, kalbėdamas su žemaitiškais atspalviu, supažindino su savo kūrybos pradžia, skaitė ištrauką iš rašomo romano "Paskutinis noras". Apie premijuotą knygą "Vakaras be vakarienės" bei kitus šios premijos laureatus kalbėjo literatūros kritikas ir Lietuvos rašytojų sąjungos sekr. V. Sventickas. E. Untulis Skuodan parsivežė aktoriaus V. Širkos atliktą garsinį "Vakaro be vakarienės" įrašą.

Respublikiniuose mokytojų namuose Vilniuje prieš Kalėdas buvo surengtos keturios vakaronės "Rimties ir burtų vakarui artėjant", skirtos suvalkiečiams, dūkams, aukštaičiams ir žemaičiams. Pasak etnografo Juozo Kudirkos, autentiškiausią programą Vilniun atvežė J. Vyliaus vadovaujamas etnografinis Kazlų Rūdos suvalkiečių ansamblis. Vakaronių rengėjai surinko daug senų žmonių prisiminimų apie Kūčias. "Tiesos" atstovė Jūra Baužytė pasakoja: "Sūduvoje šis vakaras — ypatingos rimties, susitelkimo, praleidžiamas tikrai šeimos rate. O štai dūkiai nenustygsta per Kūčias neaplanke ir kaimynų. Aukštaičiai pasirūpina, ar turės ką valgyti vieniši ir ligoti. Labiau šmaikštai per Kūčias linke žemaičiai. Lietuvos regionų ypatybės atspindėjo ir suruoštos Kūčių vakarienės su šienų po staliesėmis, degančiomis žvakėmis ir kryželiais vidury stalo. Suvalkiečių vakarienė buvo skalsi, daugiau iš žirnių, obuolių. Užtat gausiausiai stalą padengė žemaičiai. Be kanapių, keptos silkės — tai ne žemaitiškos Kūčios. Dūkiai, žinoma, puikavosi 'sodais' ir grybų, grikių valgiais. Aukštaičiams ypač būdinga ruginė gira, virti kviečiai, medus. Aukštaičiuose ir žemaičiuose valgiai apibirstomi smulkintais kalėdaičiais. Kas atsilankė vakaronėse, nesigailėjo. Išgirdo apie Kūčių vakaro papročius, burtus, paklausė dūkų advento dainų (jie vieni tokias ir turi), paragavo ir užsirašė barčių su grybų ausiųtėmis, cibulynės, kanapynės ir kitokių patiekalų receptus".

Spārčiai artėjanti Simono Daukanto 200 metų gimimo sukaiktis pernai buvo prisiminta Kalvijoje, dabartiniame Skuodo rajone. Ten jis gimė 1793 m. spalio 28 d., o mirė 1864 m. gruodžio 6 d. Papilėje. Gimtojoje S. Daukanto sodyboje prie senosios klėtelės du šimtus sukaiktai skirtų ažuoliukų pasodino vilniečiai — filologijos dr. Kazys Grigas, fizikos ir matematikos dr. Vytautas Merkys, filologijos dr. Ričardas Pakalniškis su talkininkais iš Liepojos, Kretingos, Skuodo ir Lenkijų. Tikimasi, kad iki S. Daukanto 200 metų gimimo minėjimo šaknimis jau bus įsitvirtinusi jo atminimui auganti ažuoliukų giraitė. Sukakties proga sodyboje teks atstatyti kadaise stovėjusį kryžių, kuris buvo nuverstas ir sudėgtas. Lenkijose norima pastatyti S. Daukanto atminimui skirtą paminklą, kuriuo rūpinasi Klaipėdos miesto vyr. dail. Adomas Skiesgilas ir skulptorius Regimantas Midvikis. Problema sudaro lėšos. Mat pagrindinis paminklo rėmėjas buvo Lenkimų valstybinis žemės ūkis, dabar išdalyjamas privatiems ūkininkams, neturintiems atliekamų lėšų. Aukais teks rinkti visoje Lietuvoje. V. Kst.

Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
meniška ir įrąša
knygas bei žurnalus.
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel.(416) 625-2412

* "Gintaro" dainos vienetas atlieka programą Vasario 16 šventėje Anapilio salėje 1992 m. vasario 16 d. Viduryje sėdi žymusis smuiklininkas A. STULGYS — svečias iš Lietuvos Nuotr. O. Burzdžiaus

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	5.50%
180-364 d. term. ind.	5.50%
1 metų term. indėlius	5.75%
2 metų term. indėlius	6.25%
3 metų term. indėlius	6.75%
1 metų GIC-mėn. palūk.	6.25%
1 metų GIC-met. palūk.	6.75%
2 metų GIC-met. palūk.	7.25%
3 metų GIC-met. palūk.	7.75%
RRSP, RRIF ir OHOSP...	6.25%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	6.75%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	7.25%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	7.75%
Taupomąją sąskaitą	5.25%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	5.25%
Kasd. pal. čekių sąsk.iki...	3.75%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas	nuo 10.75%
Sutarties paskolas	nuo 10.75%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuosimčiu	1 metų 8.50%
2 metų	9.00%
3 metų	9.50%
Su keičiamu nuosimčiu	1, 2 ir 3 metų 8.50%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės. Pardudame pinigines perlaides (money orders) ir keliolikių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 52 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

PENSININKAMS PATARNAUJU JAU 10 METŲ.
Skambinkite tel. 232-9000

RE/MAX
Professionals Inc.
An Independent Member Broker

1 East Mall Crescent
Etobicoke, Ontario M9B 6G8
Res: 231-2839

ANTANAS GENYS

DRAUDA
"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE
NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere – Bloor kampas)

Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

Greitas ir tikslus patarnavimas

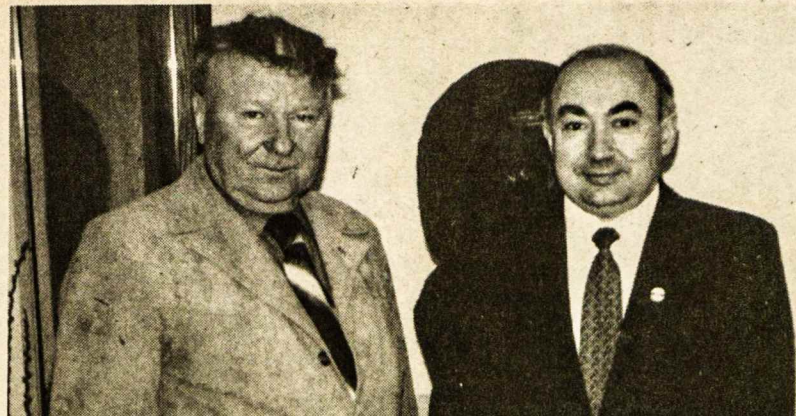
DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas

namų telefonas 766-5857

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Torontietis Balys Savickas (kairėje) su svečiu iš Lietuvos Ewaldu Kalanta. Du šaudymo sporto specialistai

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

Evaldas Kalanta Toronte

Lietuvos tautinio olimpinio komiteto generalinės asamblėjos narys, Šaudymo sporto sąjungos vicepirmininkas, o taip pat ir Lietuvos kulkinių šaudymo federacijos pirmininkas Evaldas Kalanta ilgesnį laiką vieši Toronte. Jį iškvietė ir globoja išėjusių šaudymo sporto entuziastas, ŠALFAS-gos šios sporto šakos vadovas Balys Savickas.

Evaldas Kalanta yra kaunietis, 45 metų amžiaus, Lietuvoje laikomas geriausiu kulkinių šaudymo treneriu ir teoretiku. Pats šia sporto sritimi susidomėjo būdamas dar mokyklos suole Alytuje. Šeimai persikėlus gyventi į Kauną, Evaldas kultūravo ir sistemingai tęsė šaudymo pratybas, dalyvavo varžybose, kur po eilės metų įgijo sporto meistro laipsnį. Būti aktyviu ir puoselėti šią sporto šaką sutrukdė sveikatos reikalai. Tada Evaldas Kalanta metėsi į trenerio-mokytojo profesinį darbą. Šioje srityje jau dirbujasi ir yra įgijęs geras trenerio kvalifikacijas.

Kalanta yra paruošęs tris tarptautines klases meisterius: Žilviną Aidą, Vytautą Talaišį ir Arūną Vilpišauską (1983-84) ir kitus 6 sporto meistrus. Asmeniškai pats buvo pasiekęs normas nusipelnęsiu trenerio laipsniui įgyti. Buvo visą dokumentaciją įteikęs to meto oficialiems sporto bei politiniams sluoksniams patvirtinti. Deja, jis to laipsnio negavo, nes Evaldas Kalanta buvo vienas iš brolių Romo Kalantos, kuris, protestuodamas prieš sovietinę vergiją, susidegino.

Lietuvoje ir šiandien veikia 11 rajonų šaudymo mokyklų. Kultūruoja šią sporto šaką apie 350-400 mažesnio meistriškumo sportininkų. Keltose mokyklų veikia aukšto meistriškumo ir olimpinio rezervu sportininkams specialii programa. Krasto rinktinę sudaro apie 14-16 žmonių.

Kaune yra pati geriausia šaudykla Lietuvoje, kurioje buvo praverstos IV-jų PLS žaidynių šaudymo varžybos. Čia 1980 m. vyko Sov. Sąjungos spartakiada.

Svečias domėjosi ir vertino Hamiltono šaudytojų klubo Giedraitis šaudykla. Baliai Savicki viešint Lietuvoje IV-jų PLS žaidynių metu 1991 m., diskutuojant su Ewaldu Kalanta lietuvių šaudymo varžybinės perspektyvas, buvo paliesta galimybė 1993 m. Kanadoje praversti Pasaulio lietuvių šaudymo varžybas. Ši mintis nėra užmiršta ir šiandien apie tai gyvai kalbama. Tikslus nutarimas šiuo klausimu netrukus paaiš-

kės, šaudymo sporto vadovams daugiau ir plačiau apie tai pasitarus.

Kas liečia Barceloną, du kandidatą iš Lietuvos – Linas Miškinis ir Gediminas Kiela – turi išsikovoje teisę tarp 300 pasaulio šaudytojų. Barcelona priima tik 30. Laukiama sprendimo iš Tarptautinės šaudymo federacijos, kas iš jų pateks į laimingųjų skaičių.

A. A. ALFONSAS BALNIS

Per anksti iškeliavo

Po sunkios operacijos, ir... dar vilties gyventi, 1992 m. vasario 11 d. su šiuo žemišku pasauliu atsiskyrė vienas iš sumanių ir darbščių sporto darbuotojų – torontieškas Alfonsas Balnis.

Sportininkai ir draugai jį vadindavo "Alfa". Gimė jis 1927 m. rugsėjo 1 d. Zemačių Naumiestyje, Tauragės apskrityje. Su šeima pasitraukęs į vakarus, gimnaziją baigė Hanau Vokietijoje. Į Kanadą atvyko 1947 m. rudenį ir čia 1961 m. baigė "Bacteriology Course" su "1st Class Honours". Paskutinius 19 metų dirbo Molson Breweries bendrovės laboratorijoje.

Sporto gyvenime Alfonsas Balnis paliko neįsildomą prisiminimą, ypatingai Toronto "Vyčio" sporto klubui. Nuo jo įsisteigimo dienos 1948 m. Alfonsas buvo vienas iš renginių vadovų, vienas iš administracinio personalo narių. Žaidė jis per 12 metų tinklinį vyrų komandoje. Pareigas, kurias jis prisilimdavo, visuomet atlikdavo pavyzdinčiai. Juo visi ir visuomet pasitikėdavo ir laukdavo jo sumanos pagalbos.

Greta "Vyčio" Alfonsas priklausė ir Toronto lietuvių golfo klubui. Buvo pavyzdingas jo narys ir entuziastas golfinkas. Prisimenu tik po operacijos pokalbį su juo: "Dabar mane patvarkė, mano golfo žaidimas pagerės, būsiu atsargesnis darant sprendimą, kur ir kaip šauti sviedinuką..." Gaila, Alfos šį mintis neišsipildė...

Alfonsas Balnis nuo 1979 m. iki 1982 m. ėjo atsakingas Kanados lietuvių sporto apygardos vadovo pareigas ir atstovavo sportininkų reikalams Kanados lietuvių krašto valdyboje, kurioje jis buvo labai vertinamas.

Atsisveikinta su Alfa per anksti. Jis dar nebuvo sulaukęs pensininko dienų, o planavo su žmona Vanda ramų ir gražų gyvenimo saulėlydį...

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

STEPHAN'S FURS

2239 Bloor Street West.
Parduodami kailiniai opsiastai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
Telefonas 762-7775

AMBER GLOBUS UNITED TRADE INC.

Susipažinkime su nauju siuntų į Lietuvą patarnavimu

- Dovanų siuntos pristatomos per mėnesį tiesiai į gavėjo rankas lėktuvais per Rygą. Jokio maito. Nauji ar vartoti drabužiai, maistas ir kt. \$5.99 už 1 kg plus pristatymas
- Standartiniai maisto siuntiniai pristatomi į namus per savaitę.
- Lėktuvų bilietai į Baltijos kraštus ir atgal skrendant Lufthansa ir Skandinavijos lėktuvais –
Toronto-Ryga \$1240 + mokesčiai
Sterling Airways –
Toronto-Kopenhaga-Vilnius \$899 + mokesčiai
- 21st Century Travel Insurance Co.
Draudžia Kanados lankytojams – \$1 dienai
Skrydžio atšaukimas – nuo \$10
- Dolerių pristatymas iš rankų į rankas per 2 savaites.
- Greitas laišku persiuntimas FAX būdu
- Automobilių pristatymas laivais
Paslaugos perkant nebrangius vartotus automobilius
- Naujų "Bielarus" traktorių pristatymas

Mūsų adresas:

257B Willard Ave., 2nd floor, Toronto, Ontario M6S 3R1
Tel. (416) 604-8446 FAX (416) 604-9436

Pasirodyta gerai

Nors pasiekimai toli iki garbės pakylas, tačiau jie yra pakankamai geri. Po daugelio metų vėl varžytasi už nepriklausomą Lietuvą. Pagrindinė pergalė – vėl esame Tarptautinio olimpinio komiteto nariai ir atgavę teises dalyvauti olimpiadose bei tarptautinėse sporto varžybose.

XVI-se žiemos olimpinėse žaidynėse Albertvilyje dalyvavo 6 sportininkai iš Lietuvos. Vilčių buvo dėdama į Vidos Vencienės pasirodymus, nes ji su didele patirtimi (1988 m. Kalgario olimpiadoje 10 km – aukso medalis, o 5 km atstume buvo laimėjusi bronzos medalį). Kaip žinoma, čia 10 km distancijoje iš 62 varžovų ji laimėjo 28-tą vietą (krašto kaip Kanada, kur slidinėjimo sportui vystytis galimybės puikiosios, jo 4 atstovai tenkinosi 39, 40, 49 ir 51-ma vietomis). 5 km atstumo varžybose iš 62 baigė pasiekė 19-ta. 15 km atstume užbaigė 11-ta iš 51 ir 30 km varžybose liko 16-ta iš 55 dalyvių.

Ričardas Panavas 30 km varžybose liko 41-je vietoje iš 87 ir 10 km varžybose iš dalyvavusių 110 slidininkų liko 54-tuoju. Ričardas, dar neturintis tarptautiniame sporte patirtimo, prieš išvykdamas į Albertvilyj pareiškė spaudai: "Jeigu olimpiadoje užimčiau tarp 30 – 40-tos vietos, būtų gerai..."

Kazimiera Strolienė biatlono varžybose 7,5 km distancijoje iš 69 dalyvių užėmė 27-tą vietą. (Gerai sučiuožė, tačiau gavo 6 baudas šaudyme ir prarado apie 5 minutes laiko). 15 km varžybose liko 28-ta iš 68.

Gintaras Jasinskis biatlono varžybose 10 km atstume iš 94 dalyvavusių liko 64-tuoju, o 20 km įveikė pasiekęs baigė 19-tuoju iš 90 dalyvių.

Povilas Vanagas ir Margarita Dobriazko iš dalyvavusių 19-kos porų liko 16-tieji. Po jų rikiavosi D. Britanija, Kinija ir Š. Korėja. Sig. K.

Ateitininkų žinios

Toronto Stasio Šalkauskio kuopos jaunių ir jaunučių ateitininkų susirinkimai vyksta įprasta tvarka, kas antrą sekmadienį po 10.15 v.r. Mišių Prisiškelimo parapijos klebonijoje. Globėjai Gabijai Petrauskienė išvykus ilgesniam laikui į Lietuvą, jauniams pokalbius praveda Rūta Rygelienė (tel. 880-0746). Jaunučių susirinkimams vadovauja Ramūnė Jonaitienė.

Sekantis susirinkimas įvyks kovo 8 d. Mokyklų pavasario atostogoms darome pertrauką (kovo 13-23). Kovo 29 d. vietoje susirinkimo planuojama daryti išvyką kartu su Hamiltono jauniais bei jaunučiais į "Mountsberg Conservation Area" vietovę (netoli Campbellville), kur tuo laiku bus rodoma, kaip iš klevo sulos gaminamas sirupas. Numatoma iš Toronto su šeimomis išvykti po 10.15 v.r. Mišių ir susitikti su Hamiltono ateitininkais pietų laiku Mountsberge. Čia bus galima valgyti blynus su klevo sirupu, apžiūrėti gamtą ir įvairias parodas. Smulkesnė informacija bus teikiama kovo 8 d. susirinkime. Skatiname ir jaunus, ir vyresnius prisidėti prie šios šeimyniškos išvykos. Inf.

Skautų veikla

• Lietuvos nepriklausomybės šventės proga LSS tarybos pirmin. v.s. S. Miknaitis, brolijos VS v.s. G. Deveikis, seserijos VS s. B. Banaitienė ir akademinio sk. sąjūdžio pirm. v.s. E. Korzonas sveikina lietuvių skautų sąjungos ir atgimstančios skautybės Lietuvoje brolius, seses. Prisiškelimo dvasia teveda mus visus kilniai tarnauti Dievui, tėvynei ir artimui!

• Po Kanados rajono "Romuvėje" rugpjūčio 1-15 d.d. 30 metų jubiliejinės skautų-čių stovyklos rugpjūčio 15-22 d.d. vyks LSS-gos "Gintaro" ir "Ąžuolo" vadovų-vių mokyklų lavinimo stovykla. Dalyvauti kviečiami: prityrusios skautės nuo 16 metų II-ro patrymo laipsnio; skautai nuo 17 m. I-mo sk., arba II-ro prityr. sk. p. laipsnio, vadovai bei sugebantys vadovauti. Stovyklai vadovaus prityrę vadovai – v.s. fil. K. Matonis ir v.s. fil. G. Matonienė. Registracijos lapai su \$100 mokesčiu (amerikietiškas) turi būti atsiųsti iki balandžio 1 d. šiuo adresu: K. arba G. Matonis, 2 Jackson Circle, Ocean, NJ 07712-3209 USA. "Rambyno" ir "Šatrijos" tuntu prityrę skautai-tės raginami kursuose dalyvauti.

• Gegužės 23-25 d.d. Dainavoje rengia suvažiavimą LSB ir LSS skautininkų-kių ir židniečių skyrių vedėjai. Bus įdomi ir gera programa. Laikas planuoti!

• LSS-gos Garbės teismo narei v.s. M. Vasiliauskienė, netekus sesutės Janinos Valkienės-Paskeviciūtės Lietuvoje, Toronto skautija reiškia gilią užuojautą. M.

HALLING ELECTRICAL

(Estonian)

- Visų rūšių atnaujinimai
- AC langai ir sienų sekcijos
- Vėsintuvai
- Garazų durų atidarytojai

Tel. 762-9190

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

5.50% už 90 dienų term. indėlius	
5.50% už 6 mėnesių term. indėlius	
5.75% už 1 m. term. indėlius	
6.25% už 2 m. term. indėlius	
6.75% už 3 m. term. indėlius	
6.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
6.75% už 1 m. GIC invest. pažym.	
7.25% už 2 m. GIC invest. pažym.	
7.75% už 3 m. GIC invest. pažym.	
6.25% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
6.75% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
7.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
7.75% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
6.25% už OHOSP (variable rate)	
5.25% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	
5.00% kasd. pal. sąsk. virš 10.000	
3.50% už kasd. pal. čekių sąsk.	
3.50% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

IMA:

už asmenines paskolas nuo	10.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	8.25%
2 metų	8.75%
3 metų	9.00%
(fixed rate)	

su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 8.00%
(variable rate)

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antreji mortgicijai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 93 milijonus dolerių

Kredito kortelė

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydį, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaides. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operatos & Blue Cross).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antradienį, trečiadienį, nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALIJACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytiui tel. 533-0923 arba (page) 237-2121, Toronte.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽININGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS

STASYS JOKUBAITIS.

Telefonai 535-2331 arba 537-2869

ROYAL LEPAGE

Residential Real Estate Services

5110 Dundas Street West
Etobicoke, Ontario M9A 1C2
Tel. (416) 231-3000 24 val.
FAX (416) 231-6993

AUŠRA DALINDIENĖ

Jei norite pirkti ar parduoti namą, kreipkitės į mane ir sužinosite apie naują Royal LePage programą HOMEMATCH. Ši programa greitai suveda pirkėjus su pardavėjais. Neieškokite niekur kitur – skambinkite man.

EUROTRAX PARCEL SERVICE

SIUNTINIAI LIETUVON, LATVIJON, ESTIJON

- Garantuojamos žemiausios kainos (\$3.50 už kg) siuntinius pristatant į namus.
- Mes paimame siuntinius iš jūsų namų (nemokamai, jei siuntinys daugiau negu 15 kg).
- Siunčiame vartotų ir naujų drabužių siuntas.
- Siunčiame maisto ir medicininių reikmenų siuntas.
- Nei minimumu, nei maksimumu siuntus neribojamos.
- Siunčiame siuntas tiesiog gavėjo adresu.
- Į kainą įeina ir persiuntimo išlaidos. (Gavėjas nieko neturi primokėti).
- Perduodame pinigų iš rankų į rankas.
- Greitas nuo 2-3 savaičių siuntinių pristatymas.

Mūsų adresas: 614 The Queensway, Toronto, Ont.
Tel. (416) 503-1601
Atidaryta nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r.-7 v.v., šeštadienį nuo 9 v.r.-5 v.v.
Neapmokama automobiliams vieta prie rastinės.
Mūsų atstovai Hamilton: 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario
Tel. (416) 643-3334, Vytautas ir Genė Kairiai

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

mas bus sulėtintas, pirmenybė duodant fregatinio dydžio naikintojams ir pakrantės vandenių patruliniam laivams. Mat Kanada šiuo metu tik pavėluotai tegalėjo pasiūlyti vieną naikintoją dalinės Irako blokados priežiūrai Persų įlankoje. Pasitūtimą sukelia pasenusio naikintojo atnaujinimas, jo ginklų sumoderninimas.

Kanadiečius turbūt labiausiai sudomino D. Mazankowskio biudžetui įtrauktas leidimas namų pirkimui panaudoti registruoto pensijų taupymo plano RRSP lėšas. Kanadiečiai, norintys pasistatyti ar nusipirkti namus asmeniniams gyvenimo reikalingiems, iš RRSP sąskaitos bankuose pradinėms įmokoms iki 1993 m. kovo 1 d. galės išimti \$20.000. Tačiau šia ar išsiimtą mažesnę sumą, atleistą nuo pajamų mokesčio, RRSP sąskaiton banke reikės grąžinti per penkiolika metų vienodomis mėtinėmis įmokomis.

Šią idėją bene labiausiai pirmo Ontario NDP socialistų premjeras Bob Rae, tikėdamasis, kad jos dėka vėl bus išjudintas gyvenamųjų namų labai sulėtėjęs pardavimas, parūpinta darbo statybininkams.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)

Priima pacientus pagal
susitarimą

Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus
ir vakarais

Kritikai į ją žiūri skeptiškai. Mat iš tikrųjų daugiausia lėšų RRSP sąskaitose turi turtingesnieji kanadiečiai, iš savo pajamų galėję susitaupyti normalias įmokas namams. Mažiausiai uždirbančių kanadiečių RRSP sąskaitos yra mažos, o kartais ir tuščios.

Tad teisinga yra išvada, kad didžiausios naudos tegalės susilaukti statybininkai ir jų unijos, kadaise labai pamėgusios streikus. Taip pat negalima užmiršti, kad ne visi kanadiečiai, turintys didesnes RRSP sąskaitas, savo lėšas iš jų galės išimti. Juk daugelis jas užšaldo keleriems metams, norėdami geresnių palūkanų. Be to, kažin ar juos suvilios vis dar labai aukštos namų kainos.

Su biudžetu yra susietas ir 1944 m. įvestos finansinės paramos vaikams pakeitimas. Lig šiol vienodą valdžios paramą vaikams Kanadoje gaudavo visos šeimos. Ilgus metus buvo ginamas šis kanadiečių lygybės principas, nedarantis jokio skirtumo tarp turtingų ir neturtingų šeimų. Jo pakeitimas įsigalios 1993 m. sausio 1 d. Tada mėnesiniai vaikų priedo čekiai su valdžios kreditu bus padidinti mažesnes pajamas turinčioms kanadiečių šeimoms, sumažinti turtingesnėms.

Didžiausia finansų ministro D. Mazankowskio biudžeto staigmena taps visiškai mėnesinių čekių vaikams sustabdytas daugiau kaip pusei milijono turtingiausių šeimų Kanadoje. Sutaupytos lėšos leis padidinti valdžios pagalbą vaikams, jos labiau reikalingiems neturtingose šeimose. V. Kst.

Naujoji Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos valdyba, išrinkta VII kongrese P. Amerikoje naują – 1992 m. išvakarėse. Iš kairės: GINTA DRAUGELYTĖ (Vašingtonas) – vicepirmininkas, RŪTA KALVAITYTĖ (Bostonas) – vicepirmininkė, SIGA ŠNIPAITĖ (Bostonas) – sekretorė, NIDA MICKUTĖ (Vašingtonas) – išdinininkė, INA BALSYTĖ (Toronto) – būsimos kongreso ryšininkė, GAILIUS DRAUGELIS (Vašingtonas) ir DARIUS SUŽIEDĖLIS (Niujorkas) – politinių bei ekon. reikalų ryšininkai, VERONIKA KRAUSAITĖ (Montrealis) – kultūrinių reikalų ryšininkė. Du paskutieji – ALVYDAS SAPLYS, buvęs PLJS pirmininkas, ROBERTAS IBARRA, kongreso rengėjų komiteto pirm. Urugvajuje

MYLIMAM VYRUI

**A+
ALFONSUI BALNIUI**

mirus,

žmoną VANDĄ, sūnų RIČARDĄ, sesutes bei artimuosius giliai užjaučiame ir dalinės skausmu –

Petra ir Vladas Jankaiciai

SKAITYTOJAI PASISAKO

LIETUVIŲ AUKOS

„TŽ“ 1992 m. 6 nr. rašoma, jog Montrealio Šv. Kazimiero parapijos Aukstinio ratelio nariai paaugojo Kaledų švenčių proga 500 dol. James Ling mokyklos nepasiturinčių mokinių šeimoms. Juk yra lietuviškų institucijų, kurios tikrai yra labiau reikalingos mūsų pagalbos, o ypač Lietuvoje, kur pradžiugintų daug, daug varginančių asmenų. 500 dol. Lietuvoje būtų labai didelis ir vertingas ramstis tiek tautai, tiek valstybei.

Skaitytojas

ABORTŲ GRĖSMĖ

Vis daugiau ieškoma seksualinių malonumų, tačiau atsisakoma išpareigojimų naujos gyvybės priežiūrai bei auklėjimui. Jei taip būtų galvojusios moterys ories, keletą šimtmečių, pasaulis neturėtų genijų, kaip Beethovenas, Mozartas, Strausas, Čaikovskis, Enrico Caruso, F. Šaliapinas ir kt. Skurdus būtų pasaulis. Šis judėjimas visai nekvepia dėsio į moralinę pusę.

A. Paulius,
Hamilton, Ont.

KO VEIKSNIAI NEPADARĖ?

Kai žydai pradėjo gaudyti „raganas“, aš parašiau Jūsų laikraščiu rašinį, kuris buvo atspausdintas ir kuriame buvo pasakyta: „Nereikia mums per daug aiškintis ir įrodinėti žydams, kad tas ir tas lietuvis gelbėjo jų tautiečius, bet reikia sudaryti žydų, nusikaltusių mūsų tautai, sąrašus ir pasiūlyti juos „raganų“ gaudytojams bei kitoms jų įstaigoms“. Atrodo, nebuvo sudaryti tokie sąrašai, kurie dabar yra labai reikalingi. Kadangi mūsų veiksniai tuomet kovojo su diplomatais dėl ministerių portfelių, tokių sąrašų sudarymui neturėjo laiko.

Matyt ambasadorius Aba Gefen nežino, kad žydai žudė lietuvius ir dėl to jis, kritikuodamas Jūsų įžanginį straipsnį rašo: „Nera nė vieno atvejo, kuriame žydai būtų

dalyvavę lietuvių žudyme“. Tikslios datos nežinau, berods 1931 ar 1932 m. žydai užmušė kapitoną Lapinską Kaune, Laisvės alėjoje, Petrovskio kavinėje. Tuomet studentai buvo surengę gan dideles demonstracijas prie kavinės už kapitoną nužudymą.

Prieš daugelį metų Kuršėnų miestelio batišvinės žydų Manhavas skundėsi man, kad jo dukte einanti blogais keliais ir kad jis nieko negalys padaryti. O kai vokiečių-rusų karas prasidėjo, ta jo dukte Manhovaite su gamtos nuskriaustu kuprotu lietuviu sulaukė prie bažnyčios Kuršėnų parapijos kleboną Vaelovą Dambrauską ir jo giminaitį studentą. Kai juos nusivedė pastatė prie vokiečių lėktuvo bombos išraustos duobės, žydė įsakė lietuviui šauti. Kai lietuvis nevykdė jos įsakymo, Manhovaite šovė klebonui į krūtinę su sprogstama kulka ir po įvykdytos žmogžudystės abu nubėgo prie pasitraukiančios rusų kariuomenės. Likęs gyvas studentas papasakojo apie tai vietos partizanams.

Nužudyto klebono kūnas buvo paguldytas darželyje prie klebonijos. Jo sutanoje, krūtinės srityje, buvo išplėsta didoka skylė, kurioje matėsi nemaža, kruvina žaizda. Atrodė, kad buvo šauta su sprogstama kulka.

Rokas Petkevičius, Čikaga

ŠYPSENOS

Su dideliu malonumu skaitau „TŽ“ ir labai vertinu Jūsų darbą. Jau vien pasižiūrėjus į skelbimų autorių šypsenas (pvz. Linos Kuliavienės), gera pasidaro. Man malonu, kad lietuvis moters gali taip nuostabiai šypsotis. Tikimės, kad ir mes Lietuvoje kada nors taip šypsimės. Tą tikėjimą stiprina brangios mūsų šventės – Vasario 16-toji, bei Kovo 11-toji, su kuriomis ir leiskite Jus pasveikinti, palinkėti sėkmės ir ištvermės nelegvame Jūsų darbe.

Irena Skomskienė, Vilnius

Nauja Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos valdyba, išrinkta VII kongrese P. Amerikoje: pirmininkas – Paulius Mickus, baigęs grafinės braižybos mokslus, dirba JAV vyriausybėje Vašingtone; vicepirmininkė – Ginta Draugelytė, studijuojanti tarptautinius santykius Vašingtone; Rūta Kalvaitytė, antroji vicepirmininkė, ruošianti magistro laipsnį politikos srityje Bostone; sekretorė – Sigutė Šnipaitė, studijuojanti ekonomiką Bostone; išdinininkė – Nida Mickutė, medicinos studentė Vašingtone; politinių bei ekonominių reikalų ryšininkai – Darius Sužiedėlis ir Gailius Draugelis (Darius dirba Jungtinėse Tautose Niujorke, o Gailius – Lietuvos ambasadoje Vašingtone); sekančio PLJ kongreso ruošos ryšininkė – Ina Balsytė, baigusi aplinkos bei gamtos išteklų mokslus Toronto universitete; kultūrinių reikalų ryšininkė – Veronika Krausaitė, ruošianti magistro laipsnį muzikos kompozicijos srityje McGill universitete Montrealyje. Linkime jiems sėkmės naujose pareigose. L.M.

DAR KARTĄ

Apie viską rašo p. V. P. Zubas. Apie rašinyje „Veidai ir šešėliai“ („TŽ“ 1992 m. 8 nr.), bet samoningai neprisimena to, apie ką reikėtų parašyti. Jis labai gerai žino apie ką kalbu savo atvirame laiške. Palikus visus jo išminėtus savo ir giminaičio H. Paulausko nuopelnus, apie kuriuos H. P. pats „TŽ“ yra jau gausiai prirašęs, norėčiau tikėtis dar kartą priminti Genriko (taip jis pats sovietiniais laikais rašė savo vardą, ne aš) Paulausko sovietinius reportažus, kuriuose jisai užgaubio Montrealio lietuviškąsias organizacijas, Aušros Vartų parapiją ir atskirus asmenis. Kodėl p. V. P. Zubas tų reportažų neatsimena, bet, gindamas savo giminaičio bolševikinę rašliavą, rado reikalo ironiškai išsireikšti net apie mano poeziją, yra jau jo žurnalistikos metodų ir asmeninės moralės reikalas.

Henrikas Nagys
Montreal-LaSalle, P.Q.

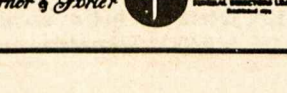
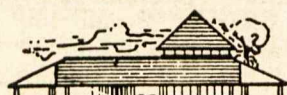
AR NEUŽTENKA TURTO?

Vis daugiau pasigirsta balsų tautiečių, planuojančių atsiimti jų ar jų tėvų turėtas nuosavybes Lietuvoje. Tai vyresnio amžiaus žmonės, kurių materialinis gyvenimas aprūpintas iki pat paskutinės jų dienos.

Kai bėgom nuo raudonojo teroro, palikom viską neatsigėrdami. Net nepagalvojom apie turtų atgavimą bolševikams viešpatuojant. Tad kodėl dabar, kaip tie šakalai, ruošiamės pešioti savo vargšę šalelę. Ar mums čia dar ko trūksta? O juk ir gyventi nebeadaug beliko. Ar Lietuvos vyriausybė nepakankamai turi rūpintis ir problemų be mūsų gobšumo? Palikim viską tiems, kurie ten vargo, kentėjo ir dirbo. Torontietė

Turner & Porter laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Dantų gydytoja Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

39 Dundas Street East, Suite 201,
Mississauga, Ontario L5A 1V9 **Telefonas: 276-8863**

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais.

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) **Telefonas: 530-1070**

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 **Telefonai:**
Bloor ir Jane gatvių kampas įstaigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2 **Tel. 240-0594**
Weston, Ontario M9N 1J2 (24 valandas)
(arti Lawrence ir Weston Rd.) **FAX 248-5922**

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a.advokato Algio Puterio
bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200 **Telefonas**
prie Windermere Ave. įstaigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4

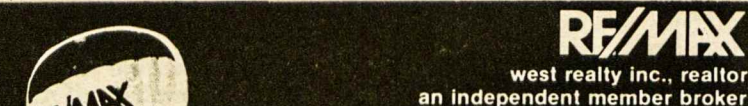
Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.

viceprezidentas

Telefonai – (416) 864-2734
1-800-387-1883 (toll free)

- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds", auksą ir sidabrą
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas

1678 Bloor Street West **769-1616**
Toronto, Ontario M6P 1A9

FAX 233-0285

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.

Kreipkitės į Valterį Drešerį. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.

Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER Ltd.
Real Estate
Member Broker

Tel. 233-3334

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480

Lilija Paceviciene – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121 **FAX 533-1122**

“TORVIL” LTD.

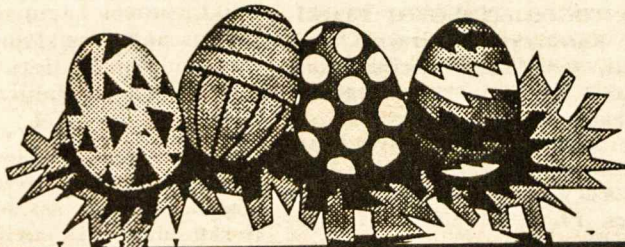
JŪS GALITE VISKĄ ATLIKTI PASKAMBINĘ TELEFONU

TORVIL Ltd. siunčia nuoširdžiausius linkėjimus Velykų proga visiems savo draugams.

Taip pat norėtume supažindinti su naujausio mūsų katalogu “TORVIL 92”,

kuriame rasite informaciją apie:

- maistą • saldumynus • cigaretes • alkoholinius gėrimus • virtuvės ir vonios reikmenis
- drabužius • avalynę • patalynę • namų reikmenis
- dviračius • žaislus ir raštinės reikmenis
- indus • vaistus • žemės ūkio mašinas ir jų dalis
- padangas • kilimus ir kitą grindų dangą • draudą
- pinigų ir siuntinių persiuntimą ir kt.

SKAMBINTI NEAPMOKAMU TELEFONU KANADOJE 1-800-661-0210
JAV 1-800-972-9284 arba 1-800-932-7995

KANADOJE Head Office: 63 Galaxy Blvd., Unit 7, Rexdale, Ontario M9W 5P1 Tel. (416) 798-3320 FAX: (416) 798-3321
Branch: 404 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2M9 Tel. (416) 534-3860 FAX: (416) 533-4910
JAV Head Office: 2136 West Chicago Ave., Chicago, IL 60622 Tel. (312) 278-5258 FAX: (312) 278-0875
Branch: R&R INTERPOSTMIR 1055 Broadway, Buffalo, NY 14212 Tel./FAX: (716) 894-9880

PATIKIMAS PATARNAVIMAS Į JŪSŲ TĖVYNĘ

TORONTO

Anapilio žinios

— Tikinčiosios Lietuvos diena mūsų parapijoje bus švenčiama kovo 8, sekmadienį. Ta proga bus renkama rinkliava Religinei Lietuvos šalpai.

— Religinei Lietuvos šalpai šiuo metu aukos yra lygiai taip reikalingos kaip ir anksčiau, nes atsiuriant tikinčiųjų gyvenimui bei veiklai reikia ir spaudos bei švietimo įstaigų, ir atitinkamų pastatų, ir tam reikalingų techninių priemonių. Tokius dalykus Lietuvai šiuo metu labai perša bei jais žmonės vilioja įvairūs turtingi amerikiečiai sektantai. Jeigu norime, kad Lietuva dvasiškai sveika atsikurtų, būtina reikalinga ir mūsų medžiaginė parama, kuri telkiama per parapijas Kanados lietuvių katalikų centre.

— Vasario 28 d. palaidotas a.a. Steponas Szilagy, 43 m. amžiaus; kovo 2 d. palaidotas Stanyerjė miręs a.a. Povilas Kirsutkas.

— Gavėnios rekolekcijos mūsų parapijoje bus balandžio 9-12 d.d. Jas ves iš Lietuvos atvykęs Kasiadorių vysk. Juozas Matulaitis. Jam talkins taipgi iš Lietuvos atvykęs kun. Vitas Sabaliauskas. Prašome parapijiečius kuo daugiau rekolekcijose dalyvauti. Prašome dabar siųsti dienų laikus, kuriais geriausia žmonėms susirinkti.

— Kanados lietuvių muziejaus Anapilyje lankomo valandos: sekmadieniais — nuo 10.30 v.r. iki 8 v.v.; pirmadieniais — nuo 1 v.p.p. iki 10 v.v.

— Anapilio knygyne galima įsigyti vaizdažudę "Didvyriškoji Lietuva" apie 1991 m. sausio įvykius Vilniuje prie televizijos bokšto ir Aukščiausios tarybos rūmose.

— Mišios kovo 8, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. dr. Norą Šimkute, 11 v.r. už tikinčiąją Lietuvą; Wasagoje 2 v.p.p. už tikinčiąją Lietuvą.

Išganytojo parapijos žinios

— Maldos savaitė už krikščionių vienybę Toronte prasideda kovo 8 d. Tą sekmadienį mūsų šventovėje pamokslą pasakys Lietuvos kankinių parapijos klebonas kun. J. Staškus. Pamaldos — 11.15 v.r.

— Kovo 11, trečiadienį, mūsų parapijos klebonas kun. P. Dilys pasakys ekumeninį pamokslą Prisikėlimo parapijoje. Pamaldos — 7 v.v. Kviečiami ir savi parapijiečiai dalyvauti.

Lietuvių namų žinios

— Užgavėnių karnavalas praėjo sėkmingai. Karaliaus Mindaugo ir Karalienės Mortos menės buvo perpildytos lankytojai. LN organizacijos, "Gintaras", "Atžalynas", pensininkai ir filatelistai dalyvavo Užgavėnių karnavale. Svečiai buvo pavaišinti. Jaunimas šoko ir dainavo. Įdomūs buvo "Atžalyno" ir "Gintaro" paviljonai. Jie gavo premijas. LN administracija bei valdyba nuosirdžiai dėkoja visiems dalyviams ir organizacijoms už dalyvavimą ir tikisi, kad taip bus daroma ir kitais metais, pavartojant ir naujas idėjas.

Aukos Slaugos namams

\$1333.78 — O. Delkus; \$500 — S. V. Kneitai; \$250 — T. Tarvydas; \$200 — p. Maziliauskas; \$100 — Kazimiero Janiliūno atminimui P. ir O. Vežauskas ir J. Girulis; \$100 — A. J. Gudavičius, J. Krasauskas, O. Tačilauskas, T. Zaleskis, A. ir K. Grišaitis, E. ir J. Skardžiai, O. P. Polgrimas, A. Zalagėnas, M. Jurenas, J. Žemaitis, A. Smailys, L. Si-manavičius, A. Smolskis, L. Smolskis, A. Kynas, R. Bekeris; \$50 — L. Einikis, P. Jukna, E. Jukna; \$40 — K. Vaičekauskas; \$25 — E. Raudys, R. Zabiela; \$10 — V. A. Buragai, Jono Puterio atminimui \$20 — V. Matulevičius; a.a. Balnio atminimui \$30 paaugko Stasy Rukša; a.a. Steve Szilagy atminimui aukoj \$100 — L. Baumgard; \$50 — L. Lorenčienė, O. Datt; \$30 — J. Mikulka, M. R. Simanavičius; \$25 — J. Girša; \$20 — E. Guldušis, G. B. Čizikai; \$10 — A. Kemežys.

Iš viso statybos fonde yra \$744,808.55. Aukos priimamos Toronte ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St.W. Toronto, Ont. M6P 1A6. Aukos atleidžiamos nuo pajamų mokesčių.

"VILNIUS MANOR" reikalingas tarnautojas-2 dienas savaitėje. Kreiptis darbo valandomis į A. Vaidiūną tel. 762-1777 Toronte.

AUDRONĖ KAIRYS makrobiotikos konsultantė

- * diagnostika
 - * sveikatingumo dieta
 - * svorio ir energijos reguliavimas
 - * gydymas maistu ir mankšta
- Dėl konsultacijų skambinkite į makrobiotikų centrą "It's a great life". Tel. Toronte (416) 255-1049 (voice message)

Prisikėlimo parapijos žinios

— Šis penktadienis — mėnesio pirmasis. Ligoniai ir seneliai lankomi namuose ir prieglaudose iš anksto susitarus. Pirmo penktadienio Šv. Valanda ir Mišios 7 v.v. Išpažinčių klausoma prieš visas Mišias.

— Pirmojo mėnesio šeštadienį Gyvojo Rožinio draugijos nariai 10.30 v.r. kalba Rožinį šventovėje, 11 v.r. dalyvauja Mišiose. "Vilniaus" pensininkų namuose Mišios — 5 v.p.p.

— Parapijos vaikų choras, vadovaujamas D. Viskontienės, kovo 1 d. giedoja per 10.15 v.r. Mišias. Šiose Mišiose dalyvavo skautai, pradėdami Kaziuko mugę.

— Pelenų diena ir Gavėnios pradžia šį trečiadienį, kovo 4. Mišios 7.15, 8, 8.20 v.r. ir 7 v.v. Pelenai bus barstomi ant tikinčiųjų galvų per kiekvienas Mišias.

— Vasario 29 d. palaidota a.a. Jadvyga Kanapinėnė, 90 m.

— Parapijos tarybos jaunų šeimų sekcija rengia Blynų balių pas Janę ir Viktorą Kulikauskus, kovo 8, sekmadienį. Mišios — 11 v.r., 12 v. — blynai, 1 v.p.p. — čiuožimas "River Oaks indoor skating" arenoje, į kurią įėjimas — \$1.50. Šeiminkai parūpins blynus, svečiai atsineša priedus, kaip uogienę, sirupą ir t.t. Vykstantieji prašomi pranešti šeiminkams, kad būtų žinomas atvykstančių skaičius, tel. 842-2733.

— Ekumeninės pamaldos — kovo 11 d., 7 v.v. Pamokslą pasakys Išganytojo liuteronų parapijos klebonas kun. P. Dilys.

— Mišios kovo 8, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Anelę ir Alfonsą Januškas, 1991 v.r. — už a.a. Klementiną Virokaitienę, 10.15 v.r. — už a.a. Mariją, Adomą ir Vytautą Kiaupus, už a.a. Juzę Rakauskienę, už a.a. Oną Jablonskienę, 11.30 v.r. — už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvo metinis narių susirinkimas įvyks š.m. kovo 8 d., 3 v.p.p., parapijos salėje. Taipogi pranešama, kad nuo š.m. pradžios kooperatyvas atidaromas 9 v.r.

Valdyba
Lietuvos sveikatos apsaugos ministerijos delegacija, susidedanti iš ministerio dr. Juozo Oleko, Sveikatos apsaugos ministerijos ekonomikos skyriaus viršininko Gedimino Černiausko, Vilniaus universiteto Raudonojo kryžiaus ligoninės direktoriaus dr. Juozo Raistenskio ir Vilniaus universiteto Santariškių ligoninės direktoriaus dr. Juozo Radiko, buvijo Toronte ir lankėsi valdžios įstaigose, ligoninėse, "Tėviškos žiburiai" redakcijoje ir Kanados lietuvių muziejuje Anapilyje, susitiko su daktarais. Vasario 28 d. ministeris kalbėjo priėmimo Prisikėlimo parapijos Parodų salėje. Kovo 1 d. Lietuvių namuose visuomenei padarė išsamų pranešimą sveikatos klausimais Lietuvoje. Svečius globojo Kanados lietuvių bendruomenė. Plačiau kitame "TŽ" numeryje.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukoj: \$500 — V. Balnienė; \$100 — L. Baumgardas.

PADEKA

Nuosirdžiai dėkojame gerbiama Genovaitė Bijūnas M.A., Ph.D., už dovaną (žodynus, vadovėlius ir kitą mokomąją medžiagą), padovanotą Vilniaus universiteto Anglų filologijos katedrai. Nuosirdus ačiū už 1991 metais skaitytas paskaitas mūsų studentams ir dėstytojams. Jūsų asmeninė dovaną ir pagalba — gera pasipirtis tiek mūsų katedros dėstytojams, tiek studentams.

Su pagarba ir dėkingumu — **Petras Anusas, Katedros vedėjas**

Taisytybos klaidos. "TŽ" 1992 m. 9 n. išspausdinta kronikinė žinutė, kad kanadietis A. Dudaravičius Lietuvoje įsteigė bendrovę "News, Inc.". Turi būti "Neris, Inc.". — Korespondencijoje iš Lethbridge, Alta, apie V. Petruskevičienę išspausdinta: "Kai vargai... spaudžia, nusiskundžiu žmonėms...". Turi būti — nesiskundžiu.

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Stanyerjė ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į:

Angele Salvaitytė, B.A., pirkimo ir pardavimo atstovė.

Ji mielai jums patarnaus.

Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640

namų tel. (705) 429-6428

Toronto tautinių šokių ir dainų sambūrio "Gintaras" orkestras atlieka programą Vasario 16 šventėje Anapilio salėje 1992 m. vasario 16 d. Antras iš kairės — žymusis smuikininkas A. STULGYS — svečias iš Lietuvos Nuotr. A. Puko

METINIS "TĖVIŠKES ŽIBURIŲ" SPAUDOS BALIUS įvyks 1992 m. balandžio 25, Atvėlyko šeštadienį, Anapilio salėje. Jau pradėti ruošos darbai, telkiami laimikiai. Galintis prašome jus paaugti "TŽ" administracijai.

Nesiuskime pinigų laiškuose. Rašoma Lietuvos spaudoje ir asmeniniuose laiškuose, kad Lietuvoje kai kurie paštininkai atidarinėja laiškus, ieškodami pinigų. Pvz. Panevėžy berniukas surado sąvartynę (šiukšlę) daugybę sudraskytų laiškų, siųstų iš Australijos, JAV, Kanados ir Vokietijos. Surasta, kad taip pasielgė laiškų išnešiotojos, kurios, sako, ieškojo ir rado laiškuose pinigų.

Molson alaus daryklos bendradarbiai, pagerbdami mirusį Alfonsą Balnį, jo atminimui paaugio Kanados lietuvių sporto fondui: \$40 — Juozas ir Bronė Čirvinčkaitė; \$20 — Kostas ir Birutė Valančiai, Jonas Mackevičius, Mindaugas Putrimas, Algis Povilaitis, Pranas Berneckas, Vincas Paulionis. P.B.

Toronte besilankantiems Lietuvos respublikos sveikatos ministeriui dr. J. Olekai, Vilniaus universiteto Santariškių ligoninės direktoriui dr. J. Radikui, Vilniaus un-to Raudonojo kryžiaus ligoninės direktoriui dr. J. Raistenskiui ir Sveikatos ministerijos vyr. ekonomistui G. Černiauskui dr. Juozas ir dr. Marija Uleckai savo namuose kovo 1 d. suruošė priėmimą, kuriame dalyvavo būrelis Toronte ir apylinkės gydytojų. Svečiai iš Lietuvos turėjo progos pasidalinti su savo kolegoms profesine patirtimi bei specialiomis problemomis, kurios kyla formuojant ir tvarkant iš naujo visą ligonių gydymo sistemą. Šalia nuolatinių aparatūros ir vaistų trūkumo darbą dažnai trukdo vyresniosios kartos biurokratų neoras daryti radikalių posūkių medicinos pertvarkymo srityje. Tačiau Lietuva turi daug gabių ir gerų gydytojų, kurie, pašalinus chronišką medikamentų nepritekėjimą ir techninius trūkumus, yra pajėgūs daryti sudėtingas diagnostines procedūras ir operacijas.

Atsiveikinant torontiškiai kolegoms įteikė svečiams bendrą asmenišką dovaną, o šie žadėjo visiems, besilankantiems Lietuvoje, savo rūpestingą globą. A.S.

Per **KLK moterų draugiją** Vaiko tėviškos namams aukoj: \$100 — N.N.; \$25 — P.A. Augaičiai (a.a. Alfonso Balnio atminimui).

"Tremtinys", Lietuvoje leidžiamas laikraštis, 1992 m. vasario n. aprašė gen. Lietuvos konsulo H. Lapo ir jo žmonos Gražinos apsilankymą Kaune, kur yra žuvęs partizanais jo brolis Viktoras 1941 m. Buvo palaidotas su kitais žuvusiais Kauno centre kapinėse Vytauto prospekte. Jo kapo vieta tiksliai nėra žinoma, nes sovietinė valdžia tas kapines panaikino ir įrėngė parką. Vis dėlto žuvusių partizanų palaidojimo vietoje nevysta prie kryžiaus gėlės. Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga 1991 m. sausio 13 d. apdovanojo partizaną Viktorą Lapą žymeniu "Už Lietuvą". Žymuo bus perduotas konsului H. Lapui.

PARDUODAMAS dviejų aukštų mūrinis namas Kaune. Kreiptis tel. (416) 660-7060.

IEŠKAU rusiškai kalbančios nerūkiančios, 3 mokyklinio amžiaus vaikams auklės, kuri galėtų gyventi kartu ir atlikti namų ruošos darbus. Pagaidejama truputį mokėti ir angliskai. Skambinti tel. 498-4078 vakarais ir savaitgaliais Toronte.

PARDUODAMAS Vilniuje 3 kambarių modernus 60 kv metrų plotas, 6-me aukšte butas netoli spaustuves. Yra telefonas, keltuvai. Skambinti tel. 516-9370 Toronte.

PRANEŠIMAS TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ ir LABDAROS FONDO narių metinis - visuotinis susirinkimas

yra šaukiamas 1992 m. kovo 15, sekmadienį, 1.30 v.p.p., Lietuvių namų Karaliaus Mindaugo menėje, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. Dalyvaujančių registracija prasideda 12.30 v.p.p.

SUSIRINKIMO DARBOTVARKĖ

1. Susirinkimo atidarymas
2. Prezidiumo sudarymas: a) susirinkimo pirmininko ir sekretorių, b) mandatų, nominacijų ir balsų skaičiavimo komisijų
3. 1991 m. susirinkimo protokolo skaitymas
4. Valdybos pranešimai: a) pirmininko, b) įždininko, c) slaugos namų komiteto, d) statybos ir remonto, e) visuomeninės veiklos, f) švietimo fondo
5. Revizijos komisijos pranešimas
6. Revizoriaus (auditor) pranešimas
7. Diskusijos dėl pranešimų
8. 1991 m. apyskaitų tvirtinimas
9. 1992 m. samatos tvirtinimas
10. Revizoriaus (auditor) tvirtinimas
11. Įstatų pakeitimas
12. Valdymo organų rinkimai: a) valdybos (3 nariai), b) revizijos komisijos (1 narys)
13. Einamieji reikalai
14. Susirinkimo uždarymas

Šiais metais i Lietuvių namų valdybą bus renkami trys nariai, o i revizijos komisiją vienas narys. Valdybos kadenciją baigė: J. Norkus, K. Raudys ir R. Strimaitis. Revizijos komisijoje — S. Grigaliūnas.

Lietuvių namų valdyba siūlo, kad nariai gautų iš nominuojamo kandidato-tės raštišką sutikimą. Šiam reikalui yra paruošti specialūs blankai, kuriuos nariai gali gauti LN raštinėje arba susirinkimo metu. Be to, valdyba siūlo, kad kandidatų-tių siūlytojai (nemažiau kaip du nariai), pasirašytų nominacijos blanką ir įteiktų metinio susirinkimo nominacijų komisijai.

Nariai, norintys perleisti balso teisę kitam asmeniui, privalo laikytis korporacijos įstatymo (Corporation Act) reikalavimų ir įgaliojimus (proxy), patvirtintus jų parašus notariui (Notary Public), pristatyti i LN raštinę ne vėliau 1991 m. kovo 13 d., 10 v.r. Įgaliojimai, nepatvirtinti notaro ir gauti po minėtos datos, nebus pripažinti teisėtais. Įgaliojimų blankus galima gauti LN raštinėje.

Toronto Lietuvių namų valdyba

Vilniaus radijas nuo š. m. kovo 1 d. lietuviškas programas užsienio lietuviams transliuoja kasdien šiais dažniais: 11860, 17605, 17690.

Vasario 16-sios minėjimą Anapilyje vasario 22 d. surengė KLB Oakvillės apylinkė. Pirmininkas Jonas Žiūraitis įvadiniu žodžiu pasveikino gausiai susirinkusius tautiečius ir pakvietė kun. J. Staškų šventės prasmę išryškinti. Jis lietuvių ir anglų kalbomis iškėlė herojiškas tautos pastangas atkovoti prarastą nepriklausomybę ir pagalbos reikalingumą jai įtvirtinti. Prel. Pr. Gaidai sukalbėjus invokaciją ir sugiedojus Lietuvos himną, visi dalyviai prie gražiai papuoštų stalų vaišinosi Oakvillės moterų paruoštais valgiais. Šia proga dalyviai gausiai aukojė Lietuvos pagalbos vajui ir lietuvių veiklai Kanadoje. Per pastaruosius penkerius metus Oakvillės lietuvių, kurių tėra 31 vienetų, Lietuvos reikalams suaukojo \$25,000. Per minėjimą surinkta \$2,500 (tai negalutinė suma).

ATOSTOGOS SAULĖTOJ FLORIDOJ. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai — savaitė \$200. Miegamas kambarys, bendra prausykla — savaitė \$150. Artį parduotuvė ir pajūris. Skambinti arba rašyti: A. Zupko, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.

PASLAUGOS "RŪTA" PATARNAVIMAI. Siunčiame oro paštu jūsų pačių sudarytus siuntinius. 1 kg kainą \$5.99. Mažiausias svoris 2 kg. Perduodame pinigų iš rankų į rankas neribotais kiekiais. Persiunčiame naujas ir vartotas lengvas mašinas. Galite užsisakyti sovietų gamybos traktorių. Tarpininkaujame norintiems pirkti Lietuvoje žemės sklypą namo statybai, namus ir butus. Teirautis tel. (416) 536-4742 nuo 9 v.r. iki 11 v.v. Toronte.

MONTREAL

Montrealio skautai ir skautės kovo 15 d. AV parapijoje ruošia dvigubą renginį. Po iškilmingų pamaldų šventovėje bus paminėta Kovo 11-oji salėje: Arūno Staškevičiaus kalba ir meninė dalis, kuri atliks mergaičių dainos vietas. Vėliau vyks Kaziuko mugė su rengėjų rankdarbių parodėle, pietumis bei loterija. Rankdarbiai bus parduodami. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti ir paremti jaunimą.

Kun. Algirdas Kildušis iš Lietuvos vasario 23 d. AV šventovėje atnašavo Mišias ir pasakė pamokslą. Svečias žada pabūti Montrealyje dar savaitę.

Vasario 16-osios gimnazijai jau keleri metai Montrealyje aukas renka Jonas Dalmotas ir Albertas Jonelis. Ir anksčiau tam reikalui paskelbtos aukų sumos yra abiejų rinkėjų dėka. Kadangi gimnazija savo veiklos nesusitabo, jie kviečia montrealiečius ir toliau gimnaziją dosniai remti.

"Vaiko tėviškos namams" per KLK moterų dr-jos Montrealio skyrių aukoj: \$600 — S. Jaugelis; \$300 — AV parapijos Sv. Onos draugija; \$100 — "Rūtos" klubo moterys; \$50 — A. Sakalas, A. Saladzius, M. Jonelienė; \$30 — B. Rupšienė, E. Kerbelienė, E. J. Dalmotai; \$20 — N. Bagdžiūnienė, D. Danienė iš Otavos, B. J. Lukoševičiai, A. Piešna; \$15 — K. Jasutienė.

Norintys šiam tikslui aukoti gali pinigų įnešti tiesiog i "Litą" sask. nr. 5048 arba įteikti valdybos narėms. B.S.

Dienraštis "La Presse" 1992. II. 16 laidoje visą puslapį paskyrė Lietuvai ir lietuviams. Puslapio viršuje antraštė: "Po 1918 metų atsiminimų ir pusės šimtmečio laukimo Lietuva laisva!" Idėta didelė spalvota nuotrauka lietuviškos Andrius Gorytes, išskleidusios Lietuvos

vėliavą. Žemiau — šeštadieninės mokyklos berniukų grupė i mokyklos vedėja Joana Adamonytė su KLB Montrealio apylinkės pirmininku Arūnu Staškevičiumi prie lietuviškų suvenyrų. Dienraščio korespondentė Lilly Tasso informaciniame straipsnyje apie vietinius lietuvių mini jų įsiurimą, veiklą, parapijas, mokyklą, Lietuvos kancios ir laisvės pergyvenimą. Pridėta ir informacija: lietuvių Montrealyje pagal 1986 m. surašymą yra 3095, Kvebeke — 3310, Kanadoje — 26,950, Lietuvoje — 3,800,000 gyventojų, kurių 15% rusai (tai klaidą — turi būti 9,4%). Kitoje vietoje išspausdinti lietuvių organizacijų ir institucijų adresai, kuriuose trūksta parapijų ir "Lito". Montrealio lietuvių turėtų gausiai padėkoti dienraščiui už tokią puikią dovaną lietuvių tautai. Kor.

Dienraštis "La Presse" 1992. II. 9 išspausdino žymiojo žurnalisto Alain Stankės straipsnį "Alio, Leninas? Gelbėk!" Jame autorius išdėsto savo vergus su "Bell" telefonų bendrove. Sako skambinęs savo pažįstamiems Lietuvoje, bet "Bell" saskaitoje buvo įrašyta ne Lietuva, o Sov. Sąjunga. Kreipėsi laišku i bendrovę, prašydamas ištaisyti klaidą. Iš patikrinimo skyrė pranešimą, kad A. Stankė kalbėjęs su žmonėmis Sov. Sąjungoje. Tada jis kreipėsi i aukščiausią "Bell" vadovybę. Iš jos gavo paaiškinimą, kad pagal sudarytą sutartį su "Telelobe" figūruoja tiktai Sov. Sąjunga, ir dėl to b-vė saskaitose turinti rašyti ne Lietuvą, o Sov. Sąjungą. Pagaliau A. Stankė gavo grąsinantį pranešimą: jei nesumokės savo skolos per kelėd dienų, jo telefonas bus išjungtas. Žurnalistas baigia savo rašinį sakiniu: "Ar kas nors teiktų paskambinti bendrovei "Bell Canada" ir pasakyti, kad Sov. Sąjunga nebeegzistuoja? Aš manau, kad jie manimi netiki. Alio, Leninas? Gelbėk!". Kor.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545 FAX 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 256-5355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$29,000,000 REZERVAS — virš milijono.

MOKA UŽ:	
Certifikatus 1 m. —	7 %
Certifikatus 2 m. —	7 1/4 %
Term. indėlius:	
1 metų	6 1/4 %
180 d. - 364 d.	6 %
120 d. - 179 d.	6 %
60 d. - 119 d.	6 %
30 d. - 59 d.	4 1/2 %
Taupymo — special.	4 1/4 %
Taupymo — su gyv. dr.	4 %
Taupymo — kasdienines	4 1/4 %
Einamos sask.	3 1/2 %
RRIF-RRSP — 1 m.term.	7 1/4 %
RRIF-RRSP — 2 m.term.	7 1/4 %
RRIF-RRSP — taup.	4 1/2 %

IMA UŽ:

Neklin. turto nuo 8 1/2 %, asmenines — nuo 10 %

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"
KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

FUTURE.I

REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Baranauskaitė-Bates

Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė
verslo 769-3300 namų 769-1835

. Patarnauja lietuvių kalba.

. Nemokamas namų įvertinimas.

2254 Bloor St.W. Toronto, Ontario M6S 1N6

Pirkite namus geresnei savo atečiai

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronte.

IEŠKAU RUSIŠKAI kalbančios vaikui auklės, kuri galėtų gyventi kartu bei atlikti namų ruošos darbus. Skambinti tel. 764-7150, neatsiliepiant asmeniškai, palikti vardą, telefono numerį. Jums bus atskambinta.

"REBE CARPENTRY"

Pigios kainos. Atliekame įvairius darbus: remontuojame, statome priestatus, naujus namus, juos suplanuojame. Skambinti tel. (416) 527-7689 Hamiltone.

EUROPEAN CATERING